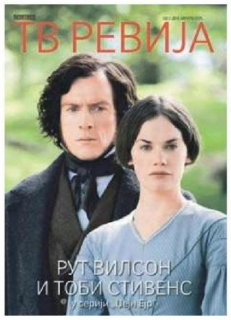
Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Naslovna
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Politika BG

Napomena:
Površina: 1295

Strana: 1

ПОЛИТИКА

ДАНАС

Немачки тенкови поново на загребачким улицама
стр. 4

НИС од носиоца стабилности тржишта до компаније повишеног ризика
стр. 10

ИНТЕРВЈУ: ЖИВОТА СТАРЧЕВИЋ, заменик председника Јединствене Србије и народни посланик

Дела су једино мерило успешности политике
стр. 6

Откупљивачи шљива купују сав овогодишњи род
стр. 11

Београд, петак 1. август 2025.
Број 40106 година CXXII

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак 80 динара ***

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 12. ОКТОБРА ОДЛУЧУЈУЋИ ЗА НАШ НАРОД НА КиМ

Курти застрашује Србе у страху од Српске листе

Фото ЕРА/ Орлин Зекс

Фотографисање испред Споменика кнезу Лазару у северном делу Косовске Митровице

Биљана Радомировић

Косовска Митровица – Нешто мање од два и по месеца остало је до 12. октобра, за када су заказани редовни локални избори у 38 општина на Косову и Метохији, када ће бити бирани градоначелници и одборници. Ови избори су одлучујући за Србе на Космету. Посебно за оне који живе у четири општине на северу – Косовској Митровици, Звечану, Лепосавићу и Зубином Потоку – које су под „окупацијом" Приштине од априла 2023, односно од изласка Срба са севера из свих косовских институција у новембру 2022. године.

Судећи по показатељима с последњих приштинских избора, који су одржани у фебруару ове године, Срби ће своје поверење дати Српској листи, највећој и најзначајнијој српској политичкој групацији у јужној покрајини која има подршку званичног Београда. Срби су овој партији убедљиво највеће поверење дали на фебруарским парламентарним изборима, на којима је учествовало укупно девет политичких субјеката, који су претендовали на српске гласове. Од десет мандата намењених Србима, у приштинском парламенту, који броји 120 посланика, Српској листи је припало девет посланичких места. страна 6

Фото МУП

Хапшење изгредника

ВУЧЕВИЋ О НАСИЉУ БЛОКАДЕРА У НОВОМ ПАЗАРУ

Нападачи на полицију морају да одговарају

Председник СНС-а и саветник председника републике Милош Вучевић изјавио је да морају да одговарају сви који су напали полицију у Новом Пазару и замерио коалиционим партнерима из бошњачких странака што се нису одмах огласили тим поводом. Лидер СДПС-а Расим Љајић казао је јуче да збивања испред зграде Државног универзитета у Новом Пазару немају никакве везе с међуетничким сукобом, те да би „она која је псовао српску мајку требало одмах сместити у лудницу".

Тостујући на ТВ Информер, Милош Вучевић је осудио одлазак блокадера пред куће политичара, подсетивши да су они претходних дана протестовали испред станова Сузане Васиљевић, Горана Весића, Дејана Вука Станковића, али и да су се окупљали и испред његове куће – „потпуно бахато, одвратно понашање". Истакао је да се они 13 година баве тиме да дехуманизују Александра Вучића, говорећи да је он вођа криминалних банди и да је у све уплетен. „То је увод у грађански сукоб. Зато за мене ове битанге што су нападале полицију у Новом Пазару морају да одговарају", рекао је Вучевић. страна 5

Материјалне трошкове за рад факултета покриће држава

Фото М. Спасојевић

Миленија Симић Миладиновић

Држава ће покрити све материјалне трошкове за рад установа високог образовања, под претпоставком да ће високошколске установе у потпуности нормализовати свој рад, односно да се у просторијама факултета и високих школа одвија оно што по закону и академској пракси треба да се одвија, а то су наставни и научни рад, вежбе, предавања, консултације и испитни рокови. У том случају убудуће проблем са материјалним трошковима неће постојати. Под истим условима проблема неће бити ни са зарадама запослених у високом образовању – истиче у разговору за „Политику" министар просвете Дејан Вук Станковић.

Он је објаснио да је из републичке касе за материјалне трошкове високошколских установа чији је оснивач држава прошлог петка уплаћено 393 милиона динара, и то је тек прва рата од планиране четири за ову годину. Динамика исплате средстава за сталне трошкове, након што је израђена спецификација трошкова, предвиђа да ће преостале три рате стићи факултетима и високом школама у септембру, новембру и децембру, каже Станковић. Прве две рате биће у приближно истом износу и намењене су за покривање трошкова за прву половину 2025. године. Новчана сума за трећу и четврту рату биће накнадно дефинисана у складу са исказаним потребама високошколских установа за другу половину ове календарске године. страна 7

„ПОЛИТИКА" ОТКРИВА ДЕТАЉЕ ИСТРАГЕ ЗЛОЧИНА НА ПЕТРОВАЧКОЈ ЦЕСТИ

Шта је претходило подизању оптужнице против четворице хрватских официра

Мира Дерикоњић

Када је крајем марта 2022. године једна од мајки чије је дете настрадало када су припадници Хрватског ратног зракопловства (ХРЗ) ракетама гађали избегличку колону на Петровачкој цести 7. августа 1995. године, казала да „када је дочекала да буде подигнута оптужница против окривљених за овај злочин, може да умре", тужиоцима српског Тужилаштва за ратне злочине, припадницима службе безбедности и енгузијастима који су радили на прикупљању документације у вези са овим случајем, била је то највећа и довољна сатисфакција за уложени рад. Вест о подизању оптужнице је убрзо потом и јавно објављена. Тада први заменик тужиоца за ратне злочине (ТРЗ) Душан Кнежевић потписао је документ којим је четворицу пилота ХРЗ Владимира Микца (68) и Жељка Јелинића (69) из Пуле, Зденка Радулу (70) из Загреба и Данијела Боровића (65) из Вараждина оптужио за злочин на Петровачкој цести. страна 12

Фото Ранко Рутовић/ www.portalnovosti.com

Одељење за ратне злочине
Вишег суда у Београду шест пута је слало замолницу Министарству правде Хрватске да окривљенима уручи позиве за суђење. Ни по једној није поступано

€ 117,1721 дин

www.politika.rs redakcija@politika.rs

ДАНАС 11°/33° СУТРА 19°/33°

ISSN 0350 – 4395

ЦРНА ГОРА 1,20 EUR; РЕПУБЛИКА СРПСКА 1,50 КМ; ХРВАТСКА 8,00 ХРК / 1,06 EUR; МАКЕДОНИЈА 50,00 ДЕН; СЛОВЕНИЈА 1,20 EUR; Фед. БиХ 1,50 КМ;

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Naslovna
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1314

Naslov: Politika

Strana: 1

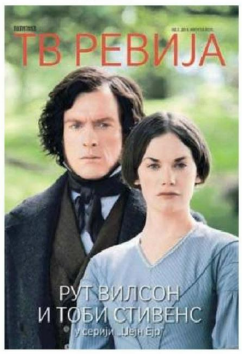
ПОЛИТИКА

ДАНАС

Београд, петак 1. август 2025.
Број 40106 година CXXII

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак 80 динара

ПОЛА ВЕКА ОД ХЕЛСИНШКОГ СПОРАЗУМА

Да ли се истопила нада у мир

стр. 3

НИС од носиоца стабилности тржишта до компаније повишеног ризика

стр. 10

ИНТЕРВЈУ: ЖИВОТА СТАРЧЕВИЋ, заменик председника Јединствене Србије и народни посланик

Дела су једино мерило успешности политике

стр. 6

Откупљивачи шљива купују сав овогодишњи род

стр. 11

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 12. ОКТОБРА ОДЛУЧУЈУЋИ ЗА НАШ НАРОД НА КиМ

Курти застрашује Србе у страху од Српске листе

Фото EPA/Djordje Savic

Фотографисање испред Споменика кнезу Лазару у северном делу Косовске Митровице

Биљана Радомировић

Косовска Митровица – Нешто мање од два и по месеца остало је до 12. октобра, за када су заказани редовни локални избори у 38 општина на Косову и Метохији, када ће бити бирани градоначелници и одборници. Ови избори су одлучујући за Србе на Космету. Посебно за оне који живе у четири општине на северу – Косовској Митровици, Звечану, Лепосавићу и Зубином Потоку – које су под „окупацијом" Приштине од априла 2023, односно од изласка Срба са севера из свих косовских институција у новембру 2022. године.

Судећи по показатељима с последњих приштинских избора, који су одржани у фебруару ове године, Срби ће своје поверење дати Српској листи, највећој и најзначајнијој српској политичкој групацији у јужној покрајини која има подршку званичног Београда. Срби су овој партији убедљиво највеће поверење дали на фебруарским парламентарним изборима, на којима је учествовало укупно девет политичких субјеката, који су претендовали на српске гласове. Од десет мандата намењених Србима, у приштинском парламенту, који броји 120 посланика, Српској листи је припало девет посланичких места. страна 6

Фото МУП

Хапшење изгредника

ВУЧЕВИЋ О НАСИЉУ БЛОКАДЕРА У НОВОМ ПАЗАРУ

Нападачи на полицију морају да одговарају

Председник СНС-а и саветник председника републике Милош Вучевић изјавио је да морају да одговарају сви који су напали полицију у Новом Пазару и замерио коалиционим партнерима из бошњачких странака што се нису одмах огласили тим поводом. Лидер СДПС-а Расим Љајић казао је јуче да збивања испред зграде Државног универзитета у Новом Пазару немају никакве везе с међуетничким сукобом, те да би „онога ко је псовао српску мајку требало одмах сместити у лудницу".

Гостујући на ТВ Информер, Милош Вучевић је осудио одлазак блокадера пред куће политичара, подсетивши да су они претходних дана протестовали испред станова Сузане Васиљевић, Горана Весића, Дејана Вука Станковића, али и да су се окупљали и испред његове куће – „потпуно бахато, одвратно понашање". Истакао је да се они 13 година баве тиме да дехуманизују Александра Вучића, говорећи да је он вођа криминалних банди и да је у све уплетен. „То је увод у грађански сукоб. Зато за мене ове битанге што су нападале полицију у Новом Пазару морају да одговарају", рекао је Вучевић. страна 5

Материјалне трошкове за рад факултета покрива држава

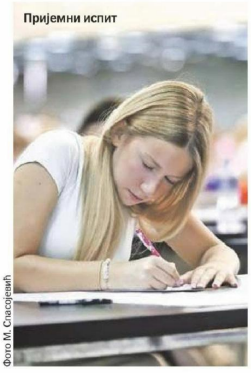

Фото М. Спасојевић

Миленија Симић Миладиновић

Држава ће покрити све материјалне трошкове за рад установа високог образовања, под претпоставком да ће високошколске установе у потпуности нормализовати свој рад, односно да се у просторијама факултета и високих школа одвија оно што по закону и академској пракси треба да се одвија, а то су наставни и научни рад, вежбе, предавања, консултације и испитни рокови. У том случају убудуће проблем са материјалним трошковима неће постојати. Под истим условима проблема неће бити ни са зарадама запослених у високом образовању – истиче у разговору за „Политику" министар просвете Дејан Вук Станковић.

Он је објаснио да је из републичке касе за материјалне трошкове високошколских установа чији је оснивач држава прошлог петка уплаћено 393 милиона динара, и то је тек прва рата од планиране четири за ову годину. Динамика исплате средстава за сталне трошкове, након што је израђена спецификација трошкова, предвиђа да ће преостале три рате стићи факултетима и високом школама у септембру, новембру и децембру, каже Станковић. Прве две рате биће у приближно истом износу и намењене су за покривање трошкова за прву половину 2025. године. Новчана сума за трећу и четврту рату биће накнадно дефинисана у складу са исказаним потребама високошколских установа за другу половину ове календарске године. страна 7

„ПОЛИТИКА" ОТКРИВА ДЕТАЉЕ ИСТРАГЕ ЗЛОЧИНА НА ПЕТРОВАЧКОЈ ЦЕСТИ

Шта је претходило подизању оптужнице против четворице хрватских официра

Мира Дерикоњић

Кала је крајем марта 2022. године једна од мајки чије је дете настрадало када су припадници Хрватског ратног зракопловства (ХРЗ) ракетама гађали избегличку колону на Петровачкој цести 7. августа 1995. године, казала да „када је дочекала да буде подигнута оптужница против окривљених за овај злочин, може да умре", тужиоцима српског Тужилаштва за ратне злочине, припадницима служби безбедности и ентузијастима који су радили на прикупљању документације у вези са овим случајем, била је то највећа и довољна сатисфакција за уложени рад. Вест о подизању оптужнице је убрзо потом и јавно објављена. Тада први заменик тужиоца за ратне злочине (ТРЗ) Душан Кнежевић потписао је документ којим је четворицу пилота ХРЗ Владимира Микца (68) и Жељка Јелинића (69) из Пуле, Зденка Радуља (70) из Загреба и Данијела Боровића (65) из Вараждина оптужио за злочин на Петровачкој цести. страна 12

Фото Ранко Ђуковић/www.portalnovosti.com

Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду шест пута је слало замолницу Министарству правде Хрватске да окривљенима уручи позиве за суђење. Ни по једној није поступано

€ 117,1721 дин

www.politika.rs redakcija@politika.rs

ДАНАС 11°/33° СУТРА 19°/33°

ISSN 0350 – 4395

ЦРНА ГОРА 1,20 EUR; РЕПУБЛИКА СРПСКА 1,50 КМ; ХРВАТСКА 8,00 КРК / 1,06 EUR; МАКЕДОНИЈА 50,00 ДЕН; СЛОВЕНИЈА 1,20 EUR; Фед. БиХ 1,50 КМ;

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Slobodan Samardžija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 792

Naslov: Da li se istopila nada u mir

Strana: 1,3

ПОЛА ВЕКА ОД
ХЕЛСИНШКОГ СПОРАЗУМА

Да ли се истопила нада у мир

стр. 3

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Slobodan Samardžija
Teme: ostalo
Naslov: Da li se istopila nada u mir

Napomena:
Površina: 792

Strana: 1,3

ДАНАС СЕ НАВРШАВА 50 ГОДИНА ОД СКЛАПАЊА ХЕЛСИНШКОГ СПОРАЗУМА

Да ли се после пола века истопила нада у светски мир

Судећи према медијским написима, једнако смо близу великом рату, а можда и ближе него у време потписивања овог акта 1. августа 1975. године

Слободан Самарџија

На данашњи дан пре пола века у финској престоници Хелсинкију на светској позорници се, барем на тренутак, указало – светло мира. Највиши представници 35 земаља, Европе (сем Албаније), укључујући и Совјетски Савез, САД и Канаду потписали су тзв. Хелсиншки завршни акт, кључни документ састанка Конференције о безбедности и сарадњи у Европи (КЕБС, касније ОЕБС). На њему се налазио и параф тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Био је то тренутак који је свету оштро подељеном на Источни и Западни блок улио наду да су велики ратови заувек иза нас. Та нада, нажалост, ускоро се показала – залудном.

Кључни принципи овог акта били су: поштовање суверенитета и територијалног интегритета, ненарушавање граница силом, немешање у унутрашње ствари других држава, поштовање људских права и основних слобода, право народа на самоопредељење, једнака права и сарадња међу државама и мирно решавање сукоба. По многима, био је то договор који је Европу и свет спасао од врло вероватног – нуклеарног рата.

Реч је, пре свега, о политичком акту који није имао правну тежину, што се испоставило већ након десетак година када су почела комешања у Европи, етничка превирања у Југославији, повратак национализмима, жељама за поделом... углавном иницираним падом „гвоздене завесе", поновним уједињењем Немачке, распадом тадашњег Варшавског пакта, а потом и СССР-а...

Био је то период истинске надмоћи Америке, ћутања Кине (и Азије уопште) која се тек спремала за нову епоху, али и изласка из сенке „малих" земаља, некадашњих колонија. Свет је и економски био оштро подељен на „богати запад" и „сиротињски исток". Као да је све посматрано у том светлу: развој цивилизације, технологије, културе, духа. Америка је, у пуном смислу те речи, била – „обећана земља".

Како наводе поједини аналитичари, Хелсиншким актом крунисане су године преговора о томе како управљати коегзистенцијом међу идеолошким системима чија су ривалства обликовала цео послератни свет. Чин је формализовао статус кво после Другог светског рата, укључујући државне границе и сфере утицаја, посебно између две Немачке, Пољске и Совјетског Савеза. Потврдио је поделу Европе и правила по којима ће се та подела управљати. Ожиљци Другог светског рата били су још увек свежи.

То нас и доводи до питања: колико су идеје уткане у овај документ данас, пола века касније и у потпуно измењеном свету, заиста релевантне? Рекло би се – нимало. Свака његова ставка нарушена је, и то на драматичан начин. Од људских права до суверенитета држава. Хаос на Балкану из деведесетих година прошлог века још није окончан, напротив, константно се подгрева. Превасходно од стране великих западних држава (САД, Велике Британије, Француске, Немачке). Чак и међу земљама чланицама ЕУ и НАТО неспоразуми су све израженији. Бирократија у Бриселу без пардона је себи узела за право да одлучује о сувереним правима својих чланица.

Ипак, ако се питамо да ли је наслеђе Хелсинкија потпуно ирелевантно, тешко је дати јасан одговор. Његова основна мисија била је да стабилизује тадашњу конфронтацију, да јој да структуру и предвидљивост. Данашњи свет такву „стабилност" нема и мало је вероватно да ће је ускоро добити. Данашњи догађаји превише су хаотични и превише вишесмерни. Не постоји јасна равнотежа снага која би учврстила ствари.

Са друге стране, савремена дипломатија води се другачијим правилима и у њу су више уткани отворени притисци великих пословних корпорација него конкретни интереси појединачних земаља. Колико пута смо били сведоци да улогу преговарача на себе преузимају лобистичке групе остављајући каријерне дипломате у сенци. Уосталом, живимо у добу либерализма у којем је дозвољено све што даје жељени резултат.

Ипак, вала подсетити да смо данас, судећи према медијским написима, једнако близу великом рату. Можда и више него пре пола века. Балканско питање није разрешено, отворено је ново у Украјини. Поједине европске земље, превасходно оне из тзв. Тројног пакта 2 (Велика Британија, Немачка, Француска), упорно говоре о „још једном и коначном" налету на исток. Турска тражи своје место у Европи. Стари континент преплављен је мигрантима са свих светских меридијана, различитих националности, религија и обичаја које су донели са собом не желећи да их се одрекну...

Повратак класичној дипломатији чини се узалудним. Више се гледа у екран телевизора него у очи саговорника. Правих лидера, оних који знају куда воде своје државе, нема много. Нема ни јасно профилисаних покрета, поготово на Западу. Водити јасну политику јалов је посао. Посебно на међународном плану. Смене државних функционера свакодневна су појава. Унутрашње јединство народа, изгледа, постоји само тамо где се ратује.

Претње општом нуклеарном катастрофом замрзле су прсте изнад „црвеног дугмета" и на Истоку и на Западу. Па ипак, као да недостаје истинска жеља да се разговара и пронађе заједнички прихватљиво решење. Као да нико није спреман, или нема моћ, да се барем на тренутак врати „духу Хелсинкија" и покуша да пронађе какво-такво прихватљиво решење, не би ли напетост која је нагло порасла од почетка рата у Украјини, била барем мало ублажена.

Другим речима, стиче се утисак да је Западу, једнако у Америци и Европи, криво што су се у Москви први досетили благодети које крије велика украјинска држава и решили да делају. У таквим околностима свако ново окупљање у Хелсинкију било би само прескупо трошење времена. ¶

Фото EPA / Jussi Eskola

Јучерашње подсећање у Финској на важан дипломатски акт

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Ivana Albunović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 682

Naslov: Otkupljivači šljiva kupuju sav ovogodišnji rod

Strana: 1,11

Откупљивачи шљива купују сав овогодишњи род

стр. 11

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Ivana Albunović
Teme: ostalo
Naslov: Otkupljivači šljiva kupuju sav ovogodišnji rod

Napomena:
Površina: 682

Strana: 1,11

Откупљивачи шљива купују сав овогодишњи род

Цена овог воћа достигла рекордни износ од сто динара по килограму

Неповољни временски услови и разне непогоде које су задесиле воћаре сада се у пракси виде и на пијацама широм Србије. Кренуло је са папреним ценама трешања, а сезона се наставља и са изузетно високом ценом шљиве у откупу али и на тезгама.

Интересантно је да је на већини пијаца у земљи, према последњем извештају Система тржишних информација Србије (СТИПС), ово воће скупље и од увозних банана, које до домаћег тржишта прелазе хиљаде километара. На тржницама је уобичајена цена банана била од 200 до 250 динара, док су шљиве на највећем броју пијаца у Србији коштале 300 динара за килограм, док је њихова најнижа цена била 200 динара. Осталом и већина домаћег воћа ове године скупља је од увозног јер су количине значајно смањене.

Локални медији преносе да је цео сектор у неповољној ситуацији. Количине које су преживеле сушу и све непогоде изузетно су мале, што је цену шљиве довело до историјског максимума. Тако се сорта чачанска лепотица, према незваничним информацијама, продаје и за сто динара по килограму, што је рекордна цена и преседан.

Саговорник „Политике" добро упућен у стање на тржишту овог воћа каже како је очигледно недостатак овог воћа велики. Поједини произвођачи шљиву неће откупљивати ако овај износ остане јер им се не исплати.

– Род је прошле године био добар тако да су напунили бурад. Да ли ће ова цена остати, то не можемо да знамо. Незванично се прича у тим круговима да максимално за шљиву која иде за прераду у ракију могу да понуде од 50 до 60 динара, све остало је упитно – каже он.

Фото Н. Марјановић

И 2023. година је била тешка за произвођаче, када је род смањен за око 30 одсто, али је у исто време те године цена овог воћа била од 60 до 70 динара на кванташким пијацама. По тврдњи воћара, овај износ био је на ивици рентабилности. Сада се може чути да је ситуација на терену још тежа па откупљивачи купују све што пронађу на тржишту без обзира на квалитет.

– Берба је почела, а ми немамо укупно око 40 одсто рода. Рани мразеви и град су узели свој данак и вишеструко смањили приносе. Прошле године су откупљивачи бирали и по крупноћи и по квалитету, ове године узимају све, само да има шљиве. Код већине је баш слабо родила. Због све чешћих временских неприлика размишљам и да смањим површине под шљивом – рекао је, пре неколико дана, за агенцију Рина воћар Ђорђе Марковић.

Коштичаве воћне врсте заузимају више од 50 одсто површина под воћем у Србији (око 57,66 одсто), а у оквиру тога две трећине заузима шљива, наводи се у публикацији Републичког завода за статистику „Стање у савременој производњи воћа у Србији и могућности за њено побољшање" из марта ове године, а која се заснива на подацима пописа пољопривреде 2023.

Међутим, велики део тих засада је екстензиван, односно са ниским нивоом агротехнике или чак без примене било каквих агротехничких мера у засаду.

Аутори истичу да је шљива водећа воћна врста у Србији, која је имала веома важну улогу у историјском развоју, захваљујући извозу суве шљиве и ракије. Водећа сорта била је пожегача, која је једна од најбољих сорти за прераду.

Међутим, због ширења вируса шарке многи засади су у великој мери пропали. Тренутно се пожегача гаји само у неким подручјима. Укупне површине под шљивом су у 2022. години износиле 72.323 хектара, што Србију сврстава на прво место у Европи. На другом месту је Румунија са 66.710 хектара, а на трећем Русија са 49.128 хектара.

У структури воћарства Србије шљива заузима водеће место по обиму производње. Укупан број стабала се у последњих десет година незнатно смањује, али је производња на годишњем нивоу доста стабилна. У свету, према подацима ФАО, највећу производњу шљиве у 2022. години остварује Кина 675.222 тона, затим Румунија 665.730 тона, а на трећем месту је Србија са 488.593 тоне.

Према подацима ФАО из 2022. године највећи европски произвођач је Румунија (665.730 тона), на другом месту је Србија (488.593 тона) а следе Босна и Херцеговина (306.880 тона), Руска Федерација (212.300 тона) и на петом месту Италија (187.350 тона).

Највећа производња шљиве у Србији била је 2020. године – 582.547 тона – а најмања 2017. године – 330.582 тоне. **Ивана Албуновић**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 576

Naslov: Nemački tenkovi ponovo na zagrebačkim ulicama

Strana: 1,4

Немачки тенкови поново на загребачким улицама

стр. 4

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 576

Naslov: Nemački tenkovi ponovo na zagrebačkim ulicama

Strana: 1,4

ВОЈНА ПАРАДА ПОВОДОМ ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ ОД ЕТНИЧКОГ ЧИШЋЕЊА СРБА ИЗ ХРВАТСКЕ

Немачки тенкови поново на загребачким улицама

У Загребу је јуче одржана четврта војна парада Оружаних снага од осамостаљења Хрватске од СФРЈ, којом је обележена 30. годишњица злочиначке војно-полицијске акције „Олуја". Током ове злочиначке акције од 4. до 7. августа 1995. године из Хрватске је протерано око 250.000 Срба, док је 2.000 њих побијено или се и данас воде као нестали.

Ове године на паради су учествовале и представници САД, Велике Британије, Пољске, Литваније, Мађарске, Чешке и Албаније, а Немачка је била присутна са својим тенковима.

Паради је присуствовао цео државни врх Хрватске: председник Зоран Милановић, који је на трибинама седео између премијера Андреја Пленковића и председника Сабора Гордана Јандроковића. Присутни су били министри одбране Иван Анушић, министар бранитеља Томо Медвед, министар полиције Давор Божиновић као и други чланови Пленковићевог кабинета, те лидер Домовинског покрета, мање чланице владајуће коалиције са ХДЗ-ом, Иван Пенава.

На трибинама су, како је пренео Танјуг, такође били бивши шеф ХДЗ-а и некадашњи премијер Томислав Карамарко, Љубо Ћесић Ројс, Бранимир Главаш, некадашњи председник Хрватског сабора Владимир Шекс, генерал Рахим Адеми, некадашњи председник Стјепан Месић, генерали Анте Готовина и Младен Маркач, Давор Домазет Лошо... На паради су били и фудбалски тренер Златко Далић, некадашња премијерка Јадранка Косор, Дражен Будиша и други.

Председник Хрватске и врховни командант оружаних снага Зоран Милановић је изјавио пре почетка војне параде у Загребу да Хрватска слави своје победе и да не мрзе никога. „Желим да сви буду потпуно свесни да је ово победа хрватског војника, хрватског вођства тог времена уз минималну, заиста минималну помоћ из иностранства и углавном – уз опструкцију што ту победу чини још већом", рекао је Милановић. Ово, казао је, не говори из злобе, него ради чињеница. Он је рекао да је Хрватска била господар своје судбине и да је то лекција и за сутра, да Хрваатска има савезнике и да се „не дао Бог нешто слично понови". Неки од тих савзника су синоћ били присутни на трибинама . Премијер Андреј Пленковић је истакао да се у последњих девет година улагало у хрватску војску, да су прошли велики процес транзиције с источне на западну технологију како би били компатибилни са способностима оних војски који су њихови партнери и савезници.

„На питање хрватских новинара шта је за њега најимпресивније што ће се видети на паради, министар одбране Иван Анушић је рекао да су то „рафали" који ће први пут летети. Хрватска је, наиме, купила 12 половних „рафала" од Фрааницуске, а јуче је завршетак параде обележило њих шест који су за сада испоручени.

Међутим, за неке друге, ова парада би могла да се памти по томе што су загребачким улицама продефиловали поново немачки тенкови.

У Србији, Републици Српској и у широј српској дијаспори, ова прослава је поново отворила болна сећања јер се у суседној држави непрекидно слави злочиначка операција чији су резултати прогон српског становништва са територије на којој су вековима живели.

Б. Р.

Црна Гора, Италија и Словенија нису учествовале

За разлику од многих чланица НАТО-а које су учесттвовале, Црна Гора, заједно са Италијом и Словенијом, ове године није послала своје представнике и наоружање на војну параду у Загреб. Ова одлука, према наводима медија, тумачи се као јасан сигнал прекида са досадашњом праксом учешћа у догађајима који се доживљавају као слављење етничког чишћења српског народа. Одлука Подгорице да ове године не учествује, доживљава се као политичка и морална порука – Црна Гора не жели да буде део манифестација које за велики део региона представљају понижење и вређање сећања на српске жртве. Медији су навели да је ово први пут да Црна Гора јасно прекида са симболичким учешћем у прославама које носе елементе историјског ревизионизма.

Приштскрин: ХРТ

На војној паради су учествовали и тенкови хрватских савезничких држава

Цео државно државни врх, заједно са Антом Готовином и бившим генералима на трибинама у Загребу је славио прогон 250.000 Срба из Хрватске

Приштскрин: ХРТ

Под хрватском заставом слави се прогн Срба

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Mira Derikonjić
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1154

Naslov: Šta je prethodilo podizanju optužnice protiv četvorice hrvatskih oficira

Strana: 1,12

„ПОЛИТИКА" ОТКРИВА ДЕТАЉЕ ИСТРАГЕ ЗЛОЧИНА НА ПЕТРОВАЧКОЈ ЦЕСТИ

Шта је претходило подизању оптужнице против четворице хрватских официра

Мира Дерикоњић

Када је крајем марта 2022. године једна од мајки чије је дете настрадало када су припадници Хрватског ратног зракопловства (ХРЗ) ракетама гађали избегличку колону на Петровачкој цести 7. августа 1995. године, казала да „када је дочекала да буде подигнута оптужница против окривљених за овај злочин, може да умре", тужиоцима српског Тужилаштва за ратне злочине, припадницима служби безбедности и ентузијастима који су радили на прикупљању документације у вези са овим случајем, била је то највећа и довољна сатисфакција за уложени рад. Вест о подизању оптужнице је убрзо потом и јавно објављена. Тада први заменик тужиоца за ратне злочине (ТРЗ) Душан Кнежевић потписао је документ којим је четворицу пилота ХРЗ Владимира Микца (68) и Жељка Јелинића (69) из Пуле, Зденка Радуљу (70) из Загреба и Данијела Боровића (65) из Вараждина оптужио за злочин на Петровачкој цести. страна 12

Фото: Ранко Пуровић, www.poruci.net

Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду шест пута је слало замолницу Министарству правде Хрватске да окривљенима уручи позиве за суђење. Ни по једној није поступано

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Mira Derikonjić
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1154

Naslov: Šta je prethodilo podizanju optužnice protiv četvorice hrvatskih oficira

Strana: 1,12

„ПОЛИТИКА" ОТКРИВА ДЕТАЉЕ ИСТРАГЕ ЗЛОЧИНА НА ПЕТРОВАЧКОЈ ЦЕСТИ

Шта је претходило оптужници против хрватских официра

Са прве стране

Све до подизања оптужнице на откривању свих чињеница и одговорних за погибију 13 идентификованих цивила међу којима је било четворо деце узраста од шест до 13 година, радило се у тајности. Како за „Политику" откривају они који су учествовали у поменутим радњама, вест да је српско ТРЗ одлучно да овај случај „истера до краја", уз сагласност тужиоца, пренета је групи ентузијаста која се стварила у функцију истражних органа и почела да дела на територији Србије, БиХ и Хрватске.

Током свог рада, усмеравани од стране тужилаштва, дошли су до података о организацији, распореду, саставу и линији командовања снага ХРЗ у „Олуји". Детаљно су анализирали и „укрштали" информације до којих су дошли и тако, према речима саговорника нашег листа, помогли тужилаштву да усмерава своје активности и у бази Хашког трибунала обезбеди релевантне писане доказе. Вршена је реконструкција догађаја на лицу места, рађен математички модел маневра у рејону објекта дејства, проналажење падне тачке убојних средстава, симулиран напад авионом, проналажени сведоци на лицу места и делови употребљених убојних средстава, снимци настали одмах након догађаја.

– Све радње предузимане су уз максималне мере конспирације. За три године интензивног рада, Хрватска није сазнала за истрагу, што није био случај у другим предметима формираним у Србији. Дошли смо до сведока који су нам говорили о личностима пилота који су извршили дејства, а продрли смо и до самих оптужених и њиховог најужег окружења. Мало је познато да је један од сада оптужених требало да буде ухапшен у једној земљи по потерници коју је за њим расписала Србија, а у коју је отишао јер је био „намамљен" и у којој је требало да му буду стављене лисице на руке. Његово хапшење довело би и до оптужења пилота који су дејствовали. Међутим, једном штетном и неправилном одлуком суда у Београду којим је обустављена потерница, то је нажалост спречено са далекосежним негативним последицама на даљи ток истраге – открива саговорник „Политике".

После две године предистраге и годину дана истражног поступка, подигнута је оптужница против четворице официра ХРЗ. Уследило је потврђивање оптужнице, жалбе одбране против решења о потврђивању, одлука Апелационог суда по жалбама, па је након правноснажности решења о потврђивању, председник судског већа које поступа у овом предмету Владимир Дуруз заказао и 16. новембра 2022. године, у одсуству уредно позваних оптужених, одржао припремно рочиште на којем су оптужба и одбрана предложили доказе за које су сматрали да треба да буду изведени током главног претреса.

Оптужница је подигнута против четворице високорангираних официра ХРЗ који су били у ланцу командовања за извршење ракетирања избегличких колона на Петровачкој и Приједорској цести. Окривљени су били на функцијама команданата ваздухопловних база и ескадрила у Пули и Плесу, који су након пријема наређења начелника главног стожера и команданта Хрватског ратног зракопловства (који су пре подизања оптужнице преминули) извршили припреме, одабрали убојна средства, одредили посаде, издали наређења пилотима и са њима утврдили начин извршења задатка, координирали обезбеђење полетања и након слетања примили извештаје од пилота.

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине РС на терет им је стављено да су спроводили заповест Врховног команданта Фрање Туђмана са Брионске седнице да се српско цивилно становништво принуди да трајно напусти територију на којој је до тада живело. План је био да се цивилном српском становништву оставе два путна правца којима ће поћи према Босни и Херцеговини. Окривљени су, како се наводи у оптужници, наредили авионске нападе на цивилно становништво које не учествује у непријатељствима. То је, наводи тужилаштво, као последицу имало страдање и рањавање више лица српске националности и панично бежање цивила према Републици Србији уз учвршћивање њихове одлуке да напусте територију на којој су до тада живели и више се не враћају, а што је и довело до промене етничког састава Републике Хрватске.

Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду је шест пута слало замолницу Министарству правде Републике Хрватске да окривљенима уручи позиве за суђење. Ни по једној замолници није поступано. Оптужени су након сазнања о покренутом поступку затражили заштиту Владе Хрватске. Отишли су чак толико далеко да су пред телевизијским камерама примљени код председника владе. Убрзо потом, хрватска влада донела је закључак којим забрањује пружање правне помоћи Србији ради уручења позива суда.

Овај закључак владе суседне земље поступајући тужилац Душан Кнежевић доставио је суду, а одмах потом и упутио две ургенције да се одреди суђење окривљенима у њиховом одсуству.

Кривично ванрасправно веће београдског Вишег суда је 6. августа 2024. године прихватило је предлог тужилаштва и донело решење да се поступак против четворице пилота води у њиховом одсуству. Одлука је донета с обзиром на то да су органи Хрватске готово две године одбијали да уруче позиве за суђење окривљенима, али првенствено због „заштите интереса породица оштећених и смањене могућности обезбеђења непосредног испитивања сведока, као и прибављања других доказа услед протека времена".

Главни претрес по потврђеној оптужници ЈТРЗ почео је 28. марта 2025. године. Судија Владимир Дуруз, који председава судским већем, одредио је редослед извођења доказа. Тако је донео одлуку да најпре испита оштећене у својству сведока, а потом да изведе остале доказе.

До сада су на главном претресу испитивани Јовица Пиплица, Јованка Вуковић, којој су на Петровачкој цести убијени супруг и син, Спасе Рајић, којем је убијено двоје деце, Саво Стијеља, Душко Иванежа, Милка Векић и Дрча Мирко. Сведочећи пред судом, сви наведени говорили су о разлозима и околностима под којима су напустили своје домове и у колонама кренули ка БиХ, као и о налету авиона и ракетирању дела колоне на Петровачкој цести и последицама тог чина, рањавању и смртним исходима.

Наредни главни претрес заказан је за септембар, када би као сведоци требало да буду испитани оштећени са Приједорске цесте. ¶

Српски адвокати

Четворицу окривљених хрватских официра бране београдски адвокати Палигорић Игор, Александар Оленик, Александар Панчевски и Игор Павловић. У досадашњем току поступка одбрана није спорила да су се догађаји на Петровачкој и Приједорској цести догодили, али јесу постојање доказа да су баш ови окривљени наредили посадама борбених авиона полетање и извршење ватреног дејства по колонама цивила. Одбрана је најавила да ће на ове околности испитивати вештака војне струке .

Фото Рамиз Букшић/ www.portalnovosti.com

Трагедија у избегличкој колони

Предложени докази

Тужилаштво и оштећени предложили су да суд током доказног поступка испита оштећене, сведока ватреног дејства авијације, прослуша аудио-записе „Брионске седнице", прочита борбена документа Хрватског ратног зракопловства, извештај војног вештачења, прегледа видео-записе лица места након дејства на Петровачкој и Приједорској цести. Такође, предложило је да се прочита записник о увиђају, споразум УН и Владе Хрватске у току „Олује" којим се гарантује да рејони кретања цивила неће бити предмет дејства Хрватске војске, потом писане доказе о формацијским положајима оптужених у време догађаја, прегледање фото-документације, математичког модела напада, писаних доказа из базе Хашког трибунала – борбених извештаја који сведоче да су ватрена дејства извршена од стане Хрватског зракопловства.
Одбрана је, такође, предложила читање појединих исправа које би, према њихово мишљењу, „поткопало" тезу и доказе тужилаштва да су баш ови команданти издали наређења пилотима за полетање и дејство.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Jasna Petrović Stojanović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 789

Naslov: NIS od nosioca stabilnosti tržišta do kompanije povišenog rizika

Strana: 1,10

НИС од носиоца стабилности тржишта до компаније повишеног ризика

стр. 10

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Jasna Petrović Stojanović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 789

Naslov: NIS od nosioca stabilnosti tržišta do kompanije povišenog rizika

Strana: 1,10

Од носиоца стабилности нафтног тржишта до компаније повишеног ризика

Нема сумње да НИС може да издржи актуелне услове пословања дуже време, али је чињеница да ће наставити да трпи уколико се околности са санкцијама не промене

Тек што је од америчког ОФАК-а стигло обавештење да су уместо затражених шест месеци санкције Нафтној индустрији Србије (НИС), поново одложене на свега 30 дана, ова компанија је објавила најлошији полугодишњи финансијски резултат у последњих пет година. Фактички од пандемијске 2020. године, чему је најбише допринела управо континуирана претња санкцијама САД. Будући да је пословање НИС-а до увођења санкција подразумевало редовна висока улагања попут преузимања „Петрохемије", или финансирања дубоке прераде у панчевачкој рафинерији, а да се добар део тих инвестиција финансира из кредита, поставља се питање шта и како даље, јер је финансирање банака страним капиталом изузетно отежано. Управо је то разлог да компанија диверсификује изворе финансирања емисијом корпоративних обвезница, наводе и у брокерској кући „Моментум".

Будући да НИС од пандемије вируса корона има умерени ниво задужености, поставља се питање колико ће моћи још да плива с главом изнад воде. Колико ће му овакво одлагање санкција „на кашичицу" помоћи или одмоћи да настави да послује, пуни буџет Србије (некада је то било и 14 одсто републичке касе), а нема најава да би ове мере могле бити укинуте пре окончања рата у Украјини.

Ненад Гујаничић, брокер у брокерској кући „Моментум", коментаришући ситуацију каже за „Политику" да су и пад цене сирове нафте за 15 одсто, ефекат скупих залиха, као и негативан финансијски резултат „Петрохемије" разлог лошег стања у НИС-у.

Фото НИС

– НИС су већ у првом тромесечју напустили поједини крупни клијенти, а натуралани промет је убрзао пад у другом тромесечју. У првих шест месеци пад промета нафтних деривата био је осам одсто, док је у прва три месеца смањење износило четири одсто. Када је у питању профитабилност у првих шест месеци, ЕБИТДА показатељ је више него преполовљен на 10,2 милијарде динара, док је нето губитак износио 3,6 милијарди динара у односу на прошлогодишњу добит од 5,3 милијарде динара – истиче он. Посматрано по сегментима, поново је „Петрохемија" претрпела велики губитак до 4,7 милијарди динара, док су прерада и маркетинг регистровали минус од 6,4 милијарде динара. Сегмент истраживања и производње донео је профит од 7,5 милијарди динара, што је знатно слабије од прошлогодишњих 12,1 милијарду динара.

– Нема сумње да НИС може да издржи актуелне услове пословања дуже време, али је чињеница да ће наставити да трпи уколико се околности не промене. НИС је у првих шест месеци свео капитална улагања на 12,4 милијарде динара, највећим делом у области истраживања и производње нафте и гаса. Очито да ће капитална улагања ове године, услед актуелних околности, бити на знатно нижем нивоу у односу на прошле две године када се кретао оквирно у распону 40–50 милијарди динара, што ће имати негативне ефекте и на друге учеснике у привреди – истиче Гујаничић.

Проф. Михајло Рабреновић, стручњак за менаџмент државне управе и оснивач Евросфере, каже да оваква одлука америчке администрације ускраћује могућност дугорочног планирања, отвара озбиљна питања о судбини саме компаније, али и о енергетској и економској безбедности Србије.

– Иако је НИС током претходних деценија био носилац стабилности нафтног тржишта, сада се налази у зони повишеног ризика. Политичке неизвесности, како тврде из саме компаније, прерасле су у пословне губитке – и то без кривице Србије. Више би, ипак, значило да јавност од управе НИС-а, уместо штурих ПР саопштења, добије конкретне и правовремене информације о томе шта грађани, привреда и буџет, али и запослени у тој компанији могу очекивати уколико санкције заиста почну да се примењују – каже Рабреновић.

– Није с друге стране јасно како је могуће да фирма која већ 17 година експлоатише нафту из српске земље плаћа рудну ренту од три до седам одсто, а уједно има монопол у преради и више од 60 одсто малопродајног тржишта, бележи губитке. Уз уважавање тешке геополитичке ситуације, остаје да се види колико је заправо ефикасан интерни менаџмент. Да ли су све инвестиције биле оправдане и пажљиво темпиране? Да ли је кредит од 550 милиона евра заиста био нужан – и ко је о томе донео одлуку у име свих сувласника, укључујући и Републику Србију – каже Рабреновић.

– Санкције које се одлажу месец за месец производе хроничну неизвесност. Клијенти се постепено повлаче, добављачи постају опрезни, а велики купци прелазе код конкуренције. Ако дође до пуне примене санкција, мора се знати – постоји ли план Б унутар саме компаније. Србија, с друге стране, не сме улазити у „авантуру" кршења санкција – истиче.

На питање има ли решења, каже да је оно у партнерском односу са САД, с којима већ имамо Споразум о енергетској сарадњи, али и у конструктивном дијалогу са Русијом, која инсистира на очувању утицаја у енергетском сектору региона, иако је он знатно ослабљен широм Европе.

– Питање је може ли Србија данас, за новац сличан оном из 2008. године, купити у Русији или другој земљи слично компанију – са резервама сирове нафте, великом прерадном инфраструктуром и стотинама бензинских станица. Ако не може – а вероватно не може – онда је логично да очекује рационалнији и пријатељски однос већинског власника према држави домаћину – каже Рабреновић.

Упитан да ли је све ово што се дешава увод у урушавање НИС-а, како упозорава директор Бајатовић, каже да ако јесте, онда држава мора реаговати – институционално и са пажљиво припремљеним сценаријима.

– Односи са Русијом остају важни, али ниједна пријатељска веза не може бити оправдање за економску непрозирност, зависност или стратегијску наивност. Србија има право да се штити – као што то чине у међусобним односима и најчвршћи партнери – каже он. **Јасна Петровић Стојановић**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: M.Č.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1134

Naslov: Napadači na policiju moraju da odgovaraju

Strana: 1,5

Фото МУП

Хапшење изгредника

ВУЧЕВИЋ О НАСИЉУ БЛОКАДЕРА У НОВОМ ПАЗАРУ

Нападачи на полицију морају да одговарају

Председник СНС-а и саветник председника републике Милош Вучевић изјавио је да морају да одговарају сви који су напали полицију у Новом Пазару и замерио коалиционим партнерима из бошњачких странака што се нису одмах огласили тим поводом. Лидер СДПС-а Расим Љајић казао је јуче да збивања испред зграде Државног универзитета у Новом Пазару немају никакве везе с међуетничким сукобом, те да би „онога ко је псовао српску мајку требало одмах сместити у лудницу".

Гостујући на ТВ Информер, Милош Вучевић је осудио одлазак блокадера пред куће политичара, подсетивши да су они претходних дана протестовали испред станова Сузане Васиљевић, Горана Весића, Дејана Вука Станковића, али и да су се окупљали и испред његове куће – „потпуно бахато, одвратно понашање". Истакао је да се они 13 година баве тиме да дехуманизују Александра Вучића, говорећи да је он вођа криминалних банди и да је у све уплетен. „То је увод у грађански сукоб. Зато за мене ове битанге што су нападале полицију у Новом Пазару морају да одговарају", рекао је Вучевић.

страна 5

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: M.Č.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1134

Naslov: Napadači na policiju moraju da odgovaraju

Strana: 1,5

МИЛОШ ВУЧЕВИЋ О НАСИЉУ БЛОКАДЕРА У НОВОМ ПАЗАРУ

Нападачи на полицију морају да одговарају

Са прве стране

Они спроводе очигледно насиље над полицијом, која ништа не ради, стоји испред ДУНП-а. Начелник полиције је исто Бошњак. То је полиција свих грађана Србије, не једног народа, једне вере", рекао је Вучевић.

Додао је да су одвратне псовке упућене полицајцима, али и свим грађанима и не би псовали да су прави верници. „Они псују Исуса, а морају да знају да је признат у исламу. Куран га спомиње на више места. Они то не знају, па зато и говоре ствари које су супротне њиховој вери. Да су верници не би псовали", нагласио је Вучевић. Истакао је да је потребно да постоје најбољи могући односи између Бошњака и Срба, Мађара, Словака, Рома. „Да је нешто слично урађено са српске стране као у Новом Пазару, добило би другу конотацију, одмах би се огласиле странке у Санџаку. Расим Љајић је искусан политичар, дуго је у политици. Увек се трудио да остави утисак конструктивног човека. Он је своју партију покушао да представи као жртву. Како не станете сад у заштиту, него ћутите да се не замерите навијачима? Јавио ми се поруком Усаме Зукорлић, после конференције. Нисам разумео поруку", рекао је Вучевић.

Председник СДПС-а Расим Љајић рекао је јуче да је уверен да у Новом Пазару неће бити међуетничких сукоба и кризе јер, како је рекао, за то нема потенцијала, а када је реч о даљој сарадњи у владајућој коалицији да чекају састанак са СНС-ом, али да ће свакако наставити да је подржавају. Он је за телевизију К1 рекао да се после догађаја у Новом Пазару није чуо с председником Србије

Фото А. Васиљевић

Милош Вучевић

Фото Н. Марјановић

Расим Љајић

Вучић је за њих сувише далеко и то не одлучује да ли ће Вучић бити председник државе или на власти. Они протестују против мене и моје странке. То нико овде не види. То не виде ни ови опозиционари", рекао је Љајић.

На питање о његовој ранијој изјави да Новом Пазару нису потребна приватна обезбеђења, ратни ветерани и вређања на национално-верској основи, а да је председник Вучић рекао да се не

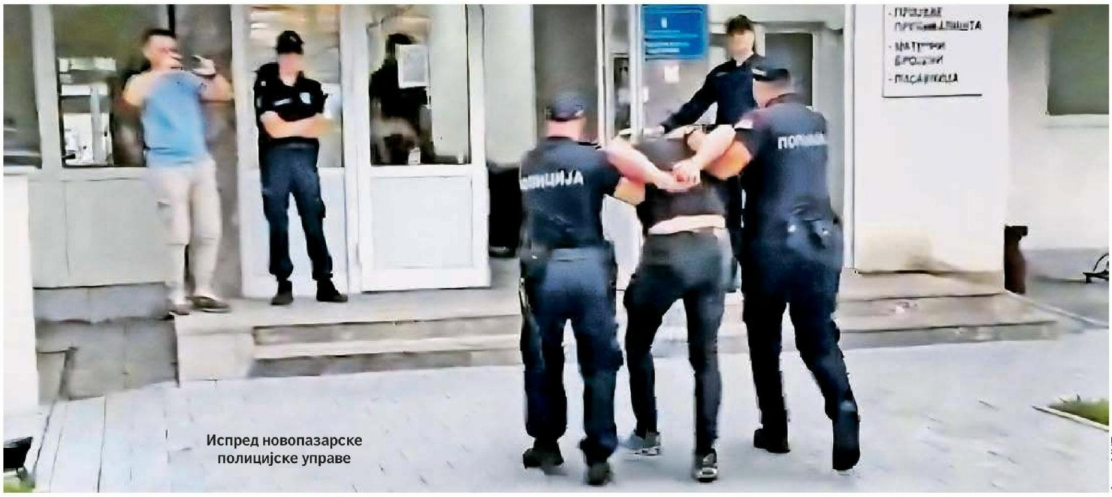
Петричковић: Дијалог Срба и Бошњака лековит

Професор Факултета политичких наука у Београду Милан Петричковић оценио је јуче да би дијалог између Срба и Бошњака био нужан и лековит за смиривање тензија у Новом Пазару. „Убеђен сам да би дијалог, моралних дигнитет Срба који живе у Новом Пазару и муслимана и трагање за путевима помирљивог заједничког живљења били лековита средства за помирење и спречавање нечега што би могло да има негативне последице на дуже стазе", оценио је. Петричковић је за Танјуг рекао да су студенти у блокади Државног универзитета у Новом Пазару били повод за изазивање инцидената и указао да би било ризично уколико се у корену не засече ово, како каже, буђење међунационалних трвења.

слике да смо на граници сукоба. Додао је да је „и једно и друго велика лаж – односи нису ни бољи ни гори него што су били ни после студената ни после ових дешавања".

На питање зашто му је онда замерио председник Вучић, који му је и коалициони партнер, Љајић је рекао да они не морају да буду сагласни у свему и да Вучић има право на своје виђење, али и он на своје. „Ја видим ствар овако како је видим. Можда је то погрешно, али ја тако видим и то износим. Не могу да коментаришем инцидент, а да не кажем да је била велика грешка позивати неко приватно обезбеђење у пола четири ујутру да упада на универзитет. Нисам говорио да ли је то законито или противзаконито, само кажем да то није паметно и да је епилог тога врло лош за све нас", рекао је Љајић.

Коментаришући изјаву ректорке ДУНП-а Зане Долићанин да је међу окупљенима испред универзитета препозната активисте Љајићеве странке, као и Зукролићевог СПП-а и Угљаниновог СДА, Љајић је рекао да би то значило да његови активисти раде против њега и изнео тврдњу да су они који су били на протесту његови највећи мрзитељи. „И сад ће неко од мојих с њима? Која је сврха? Никаквог утицаја на том универзитету немамо, нити смо претендовали нити

Испред новопазарске полицијске управе

Фото МУП

Александром Вучићем и да се није одмах огласио и да откако је постао председник ФК Партизан није давао политичке изјаве.

Рекао је да СДПС чека разговор са СНС-ом који је кључан уз оцену да је странка коју води мала да би уздрмала владајућу коалицију. „Не зависи та коалиција од нас. Већина је неупитна и без нас и сутра да изађемо, ми бисмо до краја у парламенту подржавали ту коалицију. Било би неморално сада у овом тешком тренутку да ми излазимо и да неко то схвати да је уцена, да прелазимо на неку другу страну. Не бих то никада у овим околностима урадио", рекао је он одговарајући на питање да ће на састанку с партијским колегама преиспитати партиципацију странке у власти, пренео је Танјуг.

Оценио је и да дешавања испред зграде Државног универзитета у Новом Пазару немају никакве везе с међуетничким сукобом и да у том граду протестују активисти и представници малих политичких странака који су, како је рекао, видели згодан тренутак да се „накаче" на протесте у Србији и да кроз наводну подршку студентима направе политичку платформу за дестабилизацију и преузимање локалне власти. „Ти људи у Новом Пазару наводно протестују против Вучића, али може изједначити законит долазак приватног обезбеђења с незаконитим каменовањем полиције, Љајић је рекао да је био врло јасан у својој изјави и да „нико ни у малом мозгу не може то да изједначи", али да он сматра да је долазак обезбеђења на универзитет грешка. „Нити сам изједначио, него сам хтео да кажем да је то била грешка, а да је и грешка студената или оних који су ти организатори који позивају ратне ветеране, бајкере да им помогну", рекао је Љајић.

Говорећи о инциденту испред ДУНП-а, Љајић је рекао да оног ко је псовао српску мајку треба одмах сместити у лудницу. „Не можете сад, ако је неки лудак опсовао, да кажете – ово прети ескалацијом, међунационалним тензијама. То се неће десити, зато што нема потенцијала за то. Нема потенцијала ни за какву међуетничку кризу, сукоб или напетост", рекао је Љајић. Као аргумент да не очекује сукобе у Новом Пазару навео то што ни деведесетих година, које су, како је рекао, биле тешке и ратне, није било међуетничких сукоба у Новом Пазару. Љајић је рекао да се у јавности креирају различите слике о Новом Пазару, од тога да владају „братство и јединство", да су студенти променили климу и да се сви доле воле, до тренутне

смо икада учествовали у кадровању", рекао је Љајић. Оценио је и да су студенти у блокади погрешили што су у почетку одбијали разговор који им је председник Србије нудио, као и да се изборима у тренутним условима острашћености проблеми не би решили, већ да би само додатно потпалили страсти и тензије нагласивши да је договор предуслов за све.

Министар без портфеља задужен за дијаспору Ђорђе Милићевић рекао је за Танјуг да је ситуација у Новом Пазару узнемирила и Србе и Бошњаке, како је то рекао и председник Србије Александар Вучић, и додао да је јасна порука државног руководства да ће Србија учинити све да сачува мир и стабилност у том граду. Према његовим речима, инциденте у Новом Пазару организовали су људи који су блокирали факултете у протеклих девет месеци с циљем да се након Новог Пазара наставе блокаде и у другим градовима у Србији. „Веома је важна реакција МУП-а, који је реаговао поштујући аутономију универзитета, став легитимно изабраних органа. Србија никад није желела сукобе, увек је ишла ка томе да путем надлежних органа и институција сачува мир, стабилност, безбедност за све грађане и заштити оне студенте који желе да уче", изјавио је. **М. Ч.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 35

Naslov: Realni rast BDP-a u drugom kvartalu dva odsto

Strana: 10

Реални раст БДП-а у другом кварталу два одсто

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у другом кварталу 2025. године у односу на исти период претходне године износио је два одсто, објавио је јуче Републички завод за статистику (РЗС). Реч је о флеш процени, у сталним ценама, а обрачун кварталног БДП-а који је детаљнији и изводи се на нижим нивоима агрегирања биће објављен 1. септембра, преноси Танјуг.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: J. p. c.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 157

Naslov: NIS prodaje imovinu u Bugarskoj

Strana: 10

НИС продаје имовину у Бугарској

Нафтна индустрија Србије одлучила је да прода НИС петрол Бугарска због континуираних тешкоћа у пословању. Трансакција укључује цео власнички удео. НИС у Бугарској има 22 пумпе и тржишни удео од 2,6 одсто, пренео је јуче портал „Енергија Балкана". НИС је саопштио у среду да је њен одбор директора одобрио продају подружнице НИС петрол Бугарска, која је у њеном власништву. Разлог су потешкоће у пословању у области дистрибуције и продаје нафтних деривата, које ова компанија и даље бележи.

„Трансакција се односи на отуђење целокупног власничког удела компаније у подружници. Додатни детаљи биће објављени када исход буде известан", наводи се у финансијском извештају НИС-а за прву половину 2025. године.

НИС је такође покренуо процедуру

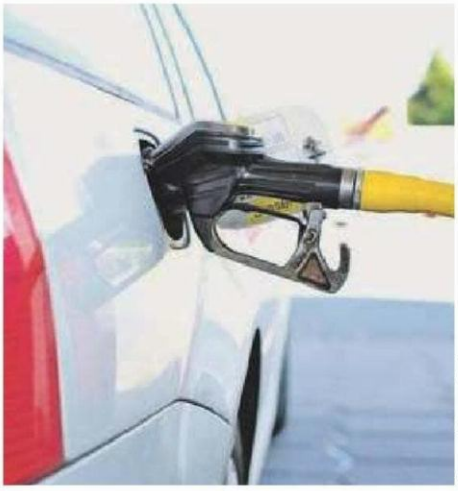

Фото Пиксабеј

конверзије свих досадашњих потраживања у основни капитал компаније НИС петрол Бугарска, што је корак који се обично предузима ради поједностављења биланса стања подружнице уочи планиране продаје. Раније ове године НИС је најавио да разматра повлачење из Бугарске и Румуније, где поседује 19 бензинских станица, због проблема са пословањем на тим тржиштима. У среду НИС није дао додатне информације о својим плановима у Румунији, преноси „See News".

Ј. П. С.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Milenija Simić Miladinović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1033

Naslov: Materijalne troškove za rad fakulteta pokriće država

Strana: 1,7

Материјалне трошкове за рад факултета покриће држава

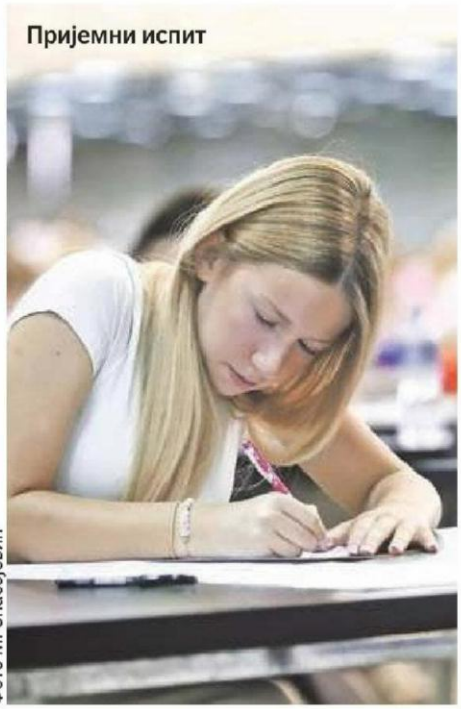

Фото М. Спасојевић

Пријемни испит

Миленија Симић Миладиновић

Држава ће покрити све материјалне трошкове за рад установа високог образовања, под претпоставком да ће високошколске установе у потпуности нормализовати свој рад, односно да се у просторијама факултета и високих школа одвија оно што по закону и академској пракси треба да се одвија, а то су наставни и научни рад, вежбе, предавања, консултације и испитни рокови. У том случају убудуће проблем са материјалним трошковима неће постојати. Под истим условима проблема неће бити ни са зарадама запослених у високом образовању – истиче у разговору за „Политику" министар просвете Дејан Вук Станковић.

Он је објаснио да је из републичке касе за материјалне трошкове високошколских установа чији је оснивач држава прошлог петка уплаћено 393 милиона динара, и то је тек прва рата од планиране четири за ову годину. Динамика исплате средстава за сталне трошкове, након што је израђена спецификација трошкова, предвиђа да ће преостале три рате стићи факултетима и високом школама у септембру, новембру и децембру, каже Станковић. Прве две рате биће у приближно истом износу и намењене су за покривање трошкова за прву половину 2025. године. Новчана сума за трећу и четврту рату биће накнадно дефинисана у складу са исказаним потребама високошколских установа за другу половину ове календарске године.

страна 7

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Milenija Simić Miladinović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1033

Naslov: Materijalne troškove za rad fakulteta pokriće država

Strana: 1,7

Материјалне трошкове за рад факултета покриће држава

Са прве стране

Факултети се стално жале да им не стижу благовремено или уопште средства за материјалне трошкове које би, по закону, требало да финансира држава. У последње време нарочито се у јавности истицало да су због тога факултетима претили принудна наплата, извршитељи, блокирање рачуна, појединима и затварање...

„И то је тачно. Али хајде да разјаснимо прво шта је пун назив онога што се у јавности крађе зове материјалним трошковима факултета – то су трошкови за рад. То су стални трошкови, трошкови материјала и других примања запослених у складу са колективним уговором – када установе неометано функционишу, а оне које су се највише жалиле да им прети опасност од извршитеља донедавно нису радиле. Не видим шта је држава требало да плаћа. Да плаћамо рачуне за 'Инфостан', струју, воду блокадерима и њиховим ментор има није у складу са законом и образовном политиком државе Србије", указује министар просвете.

Средства за материјалне трошкове, уверава Станковић, добијаће све државне високошколске установе истовремено, и по том питању неће бити изузетака, као што је изузетака било приликом доношења одлуке о буџетским уписним квотама. Почетком јула влада је утврдила квоте за упис студената који ће се у наредној академској 2025/26. години на свим нивоима студија школовати о трошку државе, осим за три факултета: Филозофски, Факултет драмских и Факултет примењених уметности, јер се чекало да и на овим факултетима почне надокнада наставних и испитних обавеза које месецима нису одржаване због блокада и протеста.

Извођење наставе и организовање испита на свим акредитованим студијским програмима услов је и за пренос средстава високошколским установама за материјалне трошкове, у складу са законом, подсећају из просветног врха.

„Ова три факултета неће имати никакав проблем с исплатом средстава за материјалне трошкове, а врло брзо добиће и буџетске квоте, пошто су донели одлуку да коначно хоће да раде оно што им је посао, а то је да изводе наставу", појашњава Дејан Вук Станковић.

Прва рата у износу од 393 милиона динара исплаћена је високошколским установама из републичке касе, а преостале три стићи ће у септембру, октобру и новембру

Фотографије Н. Марјановић

И на ФДУ, Филозофском и Факултету примењених уметности почела је надокнада наставних и испитних обавеза

Дејан Вук Станковић

Савршено ме не интересују политички разлози због којих факултети нису радили осам месеци, нека их испољавају у странци. А ко хоће да се бави наставним и научним радом добиће плату у пуном износу

Очекује се да и ће се ускоро из конструктивног дијалога представника пословодства и оснивача високошколских установа изнедрити подзаконски акт којим ће бити утврђен начин расподеле и динамика уплате средстава за трошкове чија исплата није регулисана Законом о високом образовању, као што су трошкови акредитације.

Упитан када ће универзитетским наставницима бити надокнађене све претходно умањене зараде ресорни министар подсећа да су запосленима у високошколским установама које су обновиле образовну делатност крајем марта и у априлу већ надокнађена средства за плате наставног особља за фебруар и март, чиме је држава испунила своје обавезе према овим установама. Јуче је исплаћен део зараде за фебруар онима који су у јуну и јулу почели да надокнађују наставу, као и део зараде за април онима који су наставу успоставили крајем априла и у мају. Такође, просветни врх уверава да ће сукцесивно, у складу са степеном надокнаде наставе и организовањем испита, бити надокнађена средства за плате високошколским установама које су обновиле наставу у јуну и почетком јула, за зараде запослених за март, април и мај.

„Зараде запослених ће бити исплаћиване уколико они буду испуњавали своје уговорне обавезе које имају са високошколским установама чији је оснивач и у највећој мери финансијер Република. Немамо разлога да не поштујемо уговорне обавезе, али истовремено не очекујемо да професори буду политички лидери или медијски посленици некаквих имагинарних утопија о промени власти путем универзитета, већ очекујемо да бране аутономију универзитета својом посвећеношћу образовању. Дакле, свуда где план и програм надокнаде буде испуњен, биће исплаћен новац. Нико неће остати ускраћен за свој динар уколико буде поштено радио", уверава Станковић.

Посебно наглашава да Министарство просвете инсистира на политици чистих рачуна између државе и запослених на универзитету, а да је он, као први човек овдашњег образовања – легалиста који се залаже за стриктну примену закона и ништа више ни мање од тога.

„Фабуле о освети репресивним мерама немају везе са мном. Чак и да хоћу, а нећу, ја не могу да спроводим репресију, јер ја нисам министар силе. Друга је ствар моја реторика, која је, очигледно, сувише рационално одређена и свесна околности у којима се одвија процес урушавања високошколског образовања у Србији. А допуштено је свашта, па и то да људи који су одговорни за несавесно управљање високошколским установама још увек држе моралне лекције. Е ту ја сметам и штрчим. Савршено ме не интересују политички разлози због којих факултети нису радили осам месеци, нека их испољавају у странци. А ко хоће да се бави наставним и научним радом добиће плату у пуном износу", закључује министар просвете.

Рангирање кандидата за упис без дискриминације

Реагујући на различите интерпретације правила рангирања кандидата у актуелном првом уписном року на факултетима, Министарство просвете, у циљу објективног и истинитог информисања јавности, указало је јуче да је последњим изменама Закона о високом образовању предвиђено да се прво прави ранг-листа будућих бруцоша који први пут конкуришу на одређеном степену студија и на одређеној високошколској установи, а да се након тога рангирају и остали кандидати.

– Законом о изменама и допунама Закона о високом образовању, који је ступио на снагу 14. марта 2025. године, у члану 100 додат је нови став 15, којим је прописано да приликом сачињавања ранг-листе пријављених кандидата за упис на студије високошколска установа прво врши рангирање кандидата који први пут уписују студије на том степену студија и тој високошколској установи, а затим се врши рангирање осталих кандидата. Ова одредба је унета у закон на инсистирање и на захтев академске заједнице, а све измене и допуне закона усаглашене су у потпуности са академском заједницом – истиче се у саопштењу. Додатно, из просветног врха су појаснили да се Стручно упутство за спровођење уписа у прву годину студија сваке године прослеђује високошколским установама и да се њиме појашњавају законске норме које се које се односе на упис студената и чија је примена од значаја за регуларност овог процеса.

– Значи, рангирање студената уређује се законом, а не стручним упутством Министарства просвете – истичу из просветног врха.

У саопштењу се наводи и да је ова недоумица разјашњена у директној комуникацији између Министарства просвете и факултета, а да су према информацијама које је ресорно министарство добило од факултета сви спорни случајеви рангирања решени у најбољем интересу кандидата у циљу спречавања било какве дискриминације. Закључује се: „Министарство просвете пратиће примену ове норме и сагледати оправданост њене примене, а у случају да је потребно, покренуће иницијативу за измену закона." М. С. М.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Biljana Radomirović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1262

Naslov: Kurti zastrašuje Srbe u strahu od Srpske liste

Strana: 1,6

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 12. ОКТОБРА ОДЛУЧУЈУЋИ ЗА НАШ НАРОД НА КиМ

Курти застрашује Србе у страху од Српске листе

Фотографисање испред Споменика кнезу Лазару у северном делу Косовске Митровице

Биљана Радомировић

Косовска Митровица – Нешто мање од два и по месеца остало је до 12. октобра, за када су заказани редовни локални избори у 38 општина на Косову и Метохији, када ће бити бирани градоначелници и одборници. Ови избори су одлучујући за Србе на Космету. Посебно за оне који живе у четири општине на северу – Косовској Митровици, Звечану, Лепосавићу и Зубином Потоку – које су под „окупацијом" Приштине од априла 2023, односно од изласка Срба са севера из свих косовских институција у новембру 2022. године.

Судећи по показатељима с последњих приштинских избора, који су одржани у фебруару ове године, Срби ће своје поверење дати Српској листи, највећој и најзначајнијој српској политичкој групацији у јужној покрајини која има подршку званичног Београда. Срби су овој партији убедљиво највеће поверење дали на фебруарским парламентарним изборима, на којима је учествовало укупно девет политичких субјеката, који су претендовали на српске гласове. Од десет мандата намењених Србима, у приштинском парламенту, који броји 120 посланика, Српској листи је припало девет посланичких места. страна 6

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Biljana Radomirović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1262

Naslov: Kurti zastrašuje Srbe u strahu od Srpske liste

Strana: 1,6

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 12. ОКТОБРА ОДЛУЧУЈУЋИ ЗА НАШ НАРОД НА КиМ

Курти застрашује Србе у страху од Српске листе

Са прве стране

Изванични Београд, и представници Српске листе, истицали су тада да је Приштина закинула српски народ за један мандат, који је „поклонила" Ненаду Рашићу, наклоњеном Албину Куртију, шефу привремене косовске владе у техничком мандату. На њихову жалост, чак ни ова више него очекивана „изборна гимнастика" није могла да оповргне чињеницу да су Срби окренути политици коју води званични Београд, на челу с Александром Вучићем, председником Србије.

До половине августа је рок кад политичке партије треба да предају листе кандидата, а остаје отворено колико ће српских политичких субјеката да се пријави за изборе у октобру. Хоће ли да се збију у једну колону или разједињени, као што је било у фебруару, знаће се наредног месеца, али оно што је познато јесте да су многи „политичари" после фебруара нестали с политичке сцене, а њихов тадашњи политички ангажман је потпуно забо-

До октобра је остало још мало времена, али довољно за Куртија да наочиглед међународне заједнице, која све време ћути, учини много како би онеспокојио и заплашио српски народ

литику која је све време ишла науштрб Срба. Ћутали су и ћуте на свакодневна хапшења, на „депортацију" радника МУП-а и Војске Србије. Нису се оглашавали ни на узурпацију српске имовине, на исељавање Срба из станова које су откупили, а које су породично морали да напусте уз асистенцију полиције. Као ни на пресуде против Срба, попут недавних пресуда тројици Срба из Косовске Митровице који су осуђени на затворске казне у трајању од пет, односно две године.

Посебно ће остати упамћено да су управо они спроводили одлуке уместо албанских „градоначелника", односно уместо Куртија, с обзиром на то да су градоначелници из ове две општине делегирани из Куртијевог ултрадесничарског „Самоопредељења". После ванредних локалних избора у четири општине на северу Космета 2023. године, које су Срби у потпуности бојкотовали, десна рука албанских „градоначелника" били су управо Срби за које до тада нико није чуо. По формирању нелегитимне локалне власти, они су се напрасно осилили и радили све како би загорчали иначе тежак живот Срба у овим општинама, које су од априла, односно маја пре две године под чизмом Приштине, односно под полицијским протекторатом и „окупацијом".

Након што су Срби са севера 5. новембра 2022. напустили све институције у косовском систему, укључујући оне на локалном и централном нивоу – од места министара у привременој косовској влади, до градоначелника, одборника, полиције, правосуђа, царине – на северу креће самовлашће Приштине које је кулминирало након ванредних локалних избора. На места „градоначелника" долазе Албанци, са освојених тек сто гласова, колико је добио „градоначелник" Лепосавића Љуљзим Хетеми, или тек нешто више од 500, колико је добио Ерден Атић, у Косовској Митровици, где је гласачко тело бројало око 20.000 пунолетних грађана. Забележено је да је на ове лажне изборе изашло само 13 Срба, сви остали гласови били су албанских гласача.

Осим Атића, који је у општинску зграду ушао без полицијске подршке, у општинама Лепосавић, Зубин Поток и Звечан албански „градоначелници" су заузели своје позиције из помоћ специјалаца Росу, припадника Кфора, али и Булекса, који су „крвави" поход, посебно на општину Звечан, мирно посматрали. Иако су од 2013. године, кад су први пут Срби на северу ушли у институције Косова, а Срби с југа били приморани да раније прихвате све „одлуке" приштинског система, у свакодневном животу били колико-толико независни од Приштине, после десет година настао је прави пакао за већински српски живаљ у Косовској Митровици, Звечану, Лепосавићу и Зубином Потоку.

Доласком нелегитимних „градоначелника" Приштина заузима све српске институције како на северу, тако и на југу, односно у преосталих шест српских општина јужно од Ибра. Још „остају само здравство и просвета, где се наоружани специјалци Приштине нису либили да упадају под изговором да „траже оружје". Све време крше Бриселски споразум, а питање Заједнице српских општина (ЗСО) за Приштину није више на њиховој „мапи".

Срби и неалбанци истерују се с посла, упада се у институције које су биле на услузи не само Србима, већ и Албанцима и осталим заједницама, узурпирају се српска имања и праве војно-полицијске базе. Србе хапсе, киднапују испред њихових кућа, испред радних места, на магистралним путевима. Цео север Космета је под тоталном окупацијом Куртијевих полицијских снага, а већини су и припадници Косовских безбедносних снага (КБС), који без дозволе Кфора не би смели да улазе у општине на северу, где је у појединим срединама, као у Лепосавићу и Зубином Потоку, чак 99 одсто српског живља.

„Окупацијом" севера креће замајац Куртија, који хапси и Србе јужно од Ибра, а посебно је симптоматично што је кренуо с хапшењем повратника у општини Исток, где се од 1999. до данас вратило највише Срба. Застрашивање Приштине наставило се хапшењем угледних српских домаћина и спортских радника, а све у циљу да заплаше Србе, који су од 2023. кренули с исељавањем у страху од неоснованих хапшења и оптужби за најтежа кривична дела. За појединцима су кренуле и целе породице, што је довело до тога да се више хиљада Срба исели са целе територије Косова и Метохије, а највише са севера.

Чак 12 Срба је „депортовао" јер „нису пријавили да раде у српским безбедносним службама" иако су рођени и живе на Косову и Метохији, а последњи пример притиска на Србе јесте одређивање једномесечног притвора државном функционеру Игору Поповићу, помоћнику директора Канцеларије за КиМ – због изјава о „ОВК" које је дао на помену српским жртвама, жетоцима страдалим у Ораховцу.

Очигледно је да се Курти боји Српске листе, а иако у техничком мандату, и зато на све начине покушава да заплаши Србе, посебно у општинама на северу, уз оправдан страх да ће Српска листа поново освојити „власт". До октобра је остало још мало времена, али довољно за Куртија да наочиглед међународне заједнице, која све време ћути на његове „активности", учини много шта како би онеспокојио и заплашио српски народ, али и како би осмислио неку нову шаку уперену против Српске листе. ¶

Фото Б. Радомировић

Опкољени српским тробојкама: нелегитимни албански „градоначелник" Лепосавића забарикадирао се са сарадницима у општинској згради у новембру 2023. године

Позиви представницима Српске листе на информативни разговор

Питање је шта ће Курти да смисли до октобра, као што је и месецима пре покушавао да онемогући учешће Српске листе на фебруарском парламентарном изборима. До сада је успео да за „учешће на барикадама" 2022. године упути позиве на „информативни разговор" представницима, али и бројним члановима и симпатизерима Српске листе, а на овим „разговорима" већ је било више од 40 Срба, од којих је најмање 20 из Лепосавића.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Dejan Spalović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 582

Naslov: Dela su jedino merilo uspešnosti politike

Strana: 1,6

ИНТЕРВЈУ: ЖИВОТА СТАРЧЕВИЋ, заменик председника Јединствене Србије и народни посланик

Дела су једино мерило успешности политике

стр. 6

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Dejan Spalović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 582

Naslov: Dela su jedino merilo uspešnosti politike

Strana: 1,6

ИНТЕРВЈУ: ЖИВОТА СТАРЧЕВИЋ, заменик председника Јединствене Србије и народни посланик

Дела су једино мерило успешности политике

Владимир Булатовић Виб написао је да људи чекају прилику, а нељуди неприлику. Нема бољег описа оних који су покушали да за сопствене политичке сврхе искористе поплаве 2014. у Обреновцу и Србији, пандемију вируса корона 2020, трагедије у Орашју, Дубони, „Рибникару" и недавно пад надстрешнице у Новом Саду. Док је држава Србија чекала и користила сваку прилику да побољша спољнополитичку позицију, да поново покрене процес дијалога како би сачувала свој територијални интегритет и суверенитет, док је градила пруге и путеве, доводила стране инвеститоре и на тај начин подизала своју економију и животни стандард грађана, нељуди су користили сваку неприлику да подметну ногу Србији, да дехуманизују људе на најодговорнијим државним дужностима, каже у интервју за „Политику" заменик председника Јединствене Србије и народни посланик Живота Старчевић.

– Тровали су својим лажима и мржњом јавно мњење дуже од деценије и на тај начин делили друштво. То је довело до тога да данас имамо део друштва који је напумпан мржњом према свему и свакоме ко не мисли као они. Након осам месеци блокада универзитета, школа, улица, последњих дана и доласка испред кућа државних функционера, на основу понашања појединих држава у окружењу и појединих западних сила, свима је јасно да је реч о класичној, дуго планираној и добро организованој обојеној револуцији, попут Мајдана у Украјини, протеста у Хонгконгу, Белорусији и Грузији – каже Живота Старчевић.

Ипак, видите да је приметна и једна новина...

Стратегија је готово иста, с новином да су код нас у циљу рушења државе коришћена чак и малолетна деца. Обојену револуцију у Србији започео је 'слој вечно повлашћених'. То су деца или унуци владајућих слојева из времена комунистичке Југославије, део универзитетских и културних кругова, који су се самопрозвали елитом нашег друштва. Тај елитистички став подразумевао је да ти људи себи дају за право да укину право других на слободу кретања, право на образовање, право на слободу мишљења. Који су резултати обојене револуције? „Револуционари" циљ нису постигли, али су нанели велику штету држави Србији и њеним грађанима.

Није мала ни економска штета...

Економска штета мери се милијардама, смањен је обим директних страних инвестиција, смањен је број туриста, смањен је обим трговинске размене. Ректор Ђокић, декани и део професора сасекли су грану на којој седе. ФПН, који је био једно од жаришта студентских блокада, уместо више од 600 кандидата, колико је имао претходних година, ове године има свега 276 кандидата. Разорени су СКЦ и Дворана Културног центра Београда. Смећишта су на факултетима. Највећу штету су нанели студентима којима су одузели годину дана живота, родитељима који су плаћали школарине и станарине, а да им деца нису могла ићи на предавања и испите. Нарушен је углед универзитета. Месецима постављам себи питање како ће се однос телетабиси (како су студенти блокадери називали професоре блокадере) – студенти, поново вратити у однос професор–студент. Углед се тешко стиче, а у тренутку губи. Јединствена Србија даје подршку држави Србији, њеној стабилности и снажном економском развоју.

Годинама слушамо део опозиције који каже да Србија треба да стане?

То је невероватно. Парола „Србија мора да стане" неприхватљива је за Јединствену Србију. За нас једино мерило успешности неке политике јесу дела, а то је и основно мерило грађана кад на изборима дају подршку некој политици. Зато владајућа већина и данас има већинску подршку грађана Србије и дела ове власти су нешто што опозицији највише смета. Да закључим опет Вибовим речима да неспособни (опозиција) поседују способност да онеспособе способне. Али овог пута неће успети.

Фото ЈС

> Захтев блокадера и опозиције за ванредне изборе јесте покушај да задрже политичку тензију. Блокадери би да путем ванредних избора убаце у скупштину своје анархо-либералне идеологе, док опозиционари у суштини моле бога да се избори не распишу

Чврста сарадња са СПС-ом

Настављате сарадњу са социјалистима?

Коалиција Јединствене Србије и Социјалистичке партије Србије најдуговечнија је у политичкој историји Србије и траје пуних 17 година. Чврст темељ који су поставили Ивица Дачић и Драган Марковић Палма гарант је политичке стабилности не само наше коалиције, већ и државе Србије. Силно се варају они који се надају да ће лако срушити оно што су деценију и по стварали Вучић, Дачић и Палма.

Како оцењујете свој досадашњи рад у Скупштине Србије и посланика Јединствене Србије?

Посланичка група „Драган Марковић Палма – Јединствена Србија" има пет посланика у Народној скупштини Републике Србије. Недостаје нам много наш председник странке и шеф посланичке групе Драган Марковић Палма. Његова реч се слушала с великом пажњом. Био је један од најцитиранијих политичара у Србији. Ми баштинимо његову политику, износимо јасне ставове, увек на корист народа, баш како је он чинио. Мислим да се наша реч у скупштинској сали пажљиво слуша и од стране оних народних посланика који се не слажу с нашим ставовима, јер увек наступамо аргументовано, разумљиво, чврсто и одлучно. Наша посланичка група једна је од активнијих у скупштинском раду, не само у пленумима, већ и у раду одбора, као и на пољу скупштинске дипломатије.

Како коментаришете захтев блокадера за расписивањем ванредних парламентарних избора?

Захтев блокадера и опозиције за ванредне изборе јесте покушај да, с обзиром на то да се обојена револуција дави, ухвате ваздух и задрже политичку тензију у опозиционом политичком телу. Ту треба раздвојити интерес блокадера од интереса опозиције. Блокадери би да путем ванредних избора убаце у скупштину своје анархо-либералне идеологе, док опозиционари својим захтевом за изборе у ствари желе да се додворе гласачима који не подржавају власт, а у суштини моле бога да се избори не распишу јер би многи остали ван скупштинских клупа. Србија нема време за губљење. Мора да се ради.

Дејан Спаловић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 41

Naslov: Promet u trgovini na malo veći nego pre godinu dana

Strana: 10

Промет у трговини на мало већи него пре годину дана

Промет робе у трговини на мало у Србији у јуну у односу на исти месец претходне године, према претходним резултатима, био је већи у текућим ценама за 7,7 одсто, а у сталним ценама за 4,3 одсто, саопштио је јуче Републички завод за статистику.

Када се упореде првих шест месеци 2025. године са истим периодом 2024. године, промет робе у трговини на мало већи је у текућим ценама за 5,4 одсто, а у сталним за 2,2 одсто, преноси Танјуг.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 98

Naslov: DOBROVOLJNI PENZIJSKI FONNDOVI

Strana: 10

ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНДОВИ

Вредност инвестиционе јединице на дан 30. 7. 2025.

82500125-1

Raiffeisen FUTURE	Raiffeisen FUTURE 011/220 71 80 www.raiffeisenfuture.rs		3.488,42 RSD
Raiffeisen FUTURE	Raiffeisen EURO FUTURE 011/220 71 80 www.raiffeisenfuture.rs	10,92 EUR	1.279,61 RSD
GENERALI	Generali Basic Tel. 011/222-05-05 www.penzijskifond.rs		3.825,32 RSD
GENERALI	Generali Index Tel. 011/222-05-05 www.penzijskifond.rs	17,26 EUR	2.022,86 RSD
ДУНАВ	ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД	011/3036-360 www.dunavpenzije.com	3.497,93 RSD
DDOR GARANT EKVILIBRIO Member of Prva Group		Телефон 011/3036-142 www.garant-penzije.eu	2.867,74 RSD
DDOR GARANT ŠTEDNJA Member of Prva Group		Телефон 011/3036-142 www.garant-penzije.eu	3.216,75 RSD

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Zvanični devizni kurs NBS

Napomena:
Površina: 107

Званични девизни курс НБС

Курсеви се примењују од 8 часова 31. јула 2025. и важиће до 8 часова на дан када ће бити формирана наредна курсна листа

Земља	Ознака	Валута	Куповни	Средњи	Продајни
Евр. мон. унија	EUR	1 евро	116,8219	117,1734	117,5249
Аустралија	AUD	1 долар	66,0160	66,2146	66,4132
Канада	CAD	1 долар	73,9145	74,1369	74,3593
Кина	CNY	1 јуан	14,2047	14,2474	14,2901
Данска	DKK	1 круна	15,6507	15,6978	15,7449
Јапан	JPY	100 јена	68,6259	68,8324	69,0389
Норвешка	NOK	1 круна	9,9269	9,9568	9,9867
Руска Федерација	RUB	1 рубља	1,2664	1,2702	1,2740
Шведска	SEK	1 круна	10,4546	10,4861	10,5176
Швајцарска	CHF	1 франак	125,6690	126,0471	126,4252
Велика Британија	GBP	1 фунта	135,5086	135,9163	136,3240
САД	USD	1 долар	102,1438	102,4512	102,7586

Курс за ефективу евра износи: куповни 116,3532 продајни 117,9936.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: J. p. c.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 377

Naslov: EDS: korisnici mogu sami da prijave stanje brojila u aplikaciji

Strana: 11

Фото Пиксабеј

ЕДС: корисници могу сами да пријаве стање бројила у апликацији

„Електродистрибуција Србије" позвала је јуче кориснике који то желе да искористе дигиталне услуге и брзо и лако од 1. до 6. у месецу сами пријаве стање бројила у апликацији ЕД Србије на андроид или ајфон телефонима. Више од 400.000 корисника већ је инсталирало апликацију на своје телефоне, а за све њих и оне који се спремају да је први пут инсталирају доступна је унапређена верзија у којој

После инсталирања апликације на почетном екрану, потребно је изабрати светлоплаву иконицу „пријава стања бројила" затим се у прозорчићу изабере поље „моја мерна места", изабере општина, попуне основни подаци и пошаљу слике стања бројила

се меморишу подаци за више бројила, наведено је у саопштењу „Електродистрибуције Србије".

Из „Електродистрибуције Србије" наводе да су дигитализација пословања и приближавање корисницима били мотив да информатичари направе апликацију за пријаву стања бројила. Како истичу, пратили су интересовања и коментаре корисника, пружили им ову могућност, развили нове опције и покрили све платформе. После инсталирања апликације на почетном екрану, потребно је изабрати светлоплаву иконицу „пријава стања бројила" затим се у прозорчићу изабере поље „моја мерна места", изабере општина, попуне основни подаци и пошаљу слике стања бројила. Из „Електродистрибуције Србије" наводе да ако неко није сигуран да ли је све урадио како треба, може то да провери једним кликом.

Само је потребно изабрати поље на којем пише „да ли сам успешно послао пријаву" и унети шифру мерног места. Ту корисник може да добије информацију када и које податке о стању бројила је послао. Из ЕДС објашњавају да би стање бројила које се шаље путем апликације ЕД Србије било прихваћено, савет је да корисници провере да ли фотографишу бројило за које шаљу пријаву и да сликају цело бројило.

Могуће је пријавити стање више бројила са једног телефона, на пример и за стан, викендицу, али и за кућу у којој вам живе родитељи, само се дода ново на картици „моја мерна места" и при следећем слању не мора да се тражи шифра мерног места по рачуну за електричну енергију, истакнуто је у саопштењу.

Како је наведено, брисање мерног места је такође једноставно, јер је потребно само притиснути „одјава". Како истичу, самостално слање стања бројила је могућност за кориснике који то желе, није обавеза. Додају да су се јављали појединци корисници који су сами очитали бројила и добили рачун после три дана.

Из „Електродистрибуције Србије" поручују да сви који још нису слали стање или мисле да је тешко, могу прочитати детаљно упутство у апликацији и на сајту www.elektrodistribucija.rs. **Ј. П. С.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 287

Naslov: Industrijska proizvodnja u junu veća za 2,5 odsto

Strana: 10

Индустријска производња у јуну већа за 2,5 одсто

Индустријска производња у Србији у јуну 2025. године већа је за 2,5 одсто у односу на јун 2024. године, а у односу на просек 2024. године већа је за 2,4 одсто, објавио је јуче Републички завод за статистику. Индустријска производња у периоду јануар–јун 2025. године у односу на исти период 2024. године, већа је за 2,6 одсто. Текући десезонирани индекс за јун 2025. године, у односу на мај 2025. године за индустрију показује раст од 1,2 одсто, а за прерађивачку индустрију пад од 0,1 одсто. Посматрано по секторима, у јуну 2025. године, у односу на јун 2024. године, у рударству је забележен раст од 15 одсто, у прерађивачкој индустрији од 1,5 одсто, а у снабдевању струјом и гасом од 0,5 одсто. Подаци о индустријској производњи по наменским групама показују да је у јуну 2025. године, у односу на јун претходне године, дошло до раста у производњи интермедијарних производа, осим енергије за 9,2 одсто и капиталних производа за 3,9 одсто, преноси Танјуг.

Пад је забележен у производњи трајних производа за широку потрошњу, за 0,8 одсто, нетрајних производа за широку потрошњу, такође за 0,8 одсто, и енергије, за 3,1 одсто. Обим индустријске производње у јуну ове у односу на јун прошле године порастао је у 18 области, чије је учешће у структури индустријске производње 66 одсто,

а пао у 11 области, са учешћем у структури индустријске производње од 34 одсто. На раст индустријске производње највише су утицале производња моторних возила и приколица, производа од гуме и пластике, експлоатација угља, затим руда метала, као и производња основних метала.

Десезонирани индекс индустријске производње за јун 2025. године, у односу на просек 2024. године, показује да је за индустрију укупно остварен раст од 2,5 одсто, а за прерађивачку индустрију раст од 1,8 одсто.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 242

Naslov: Manji broj noćenja turista u našoj zemlji

Strana: 11

Мањи број ноћења туриста у нашој земљи

У Србији су у јуну ове године забележена 393.153 доласка туриста, што је у односу на јун 2024. године мање за један одсто, саопштио је Републички завод за статистику. Број ноћења је износио 1.119.187, што је пад за 2,8 одсто у односу на исти прошлогодишњи месец, преноси Танјуг. У јуну 2025. године, у односу на јун 2024. године, број ноћења домаћих туриста мањи је за 3,4 одсто, а страних за два одсто.

Фото Н. Марјановић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: E.R.
Teme: ostalo
Naslov: Krkobabić: Stari zanati u modi

Napomena:
Površina: 216

Strana: 11

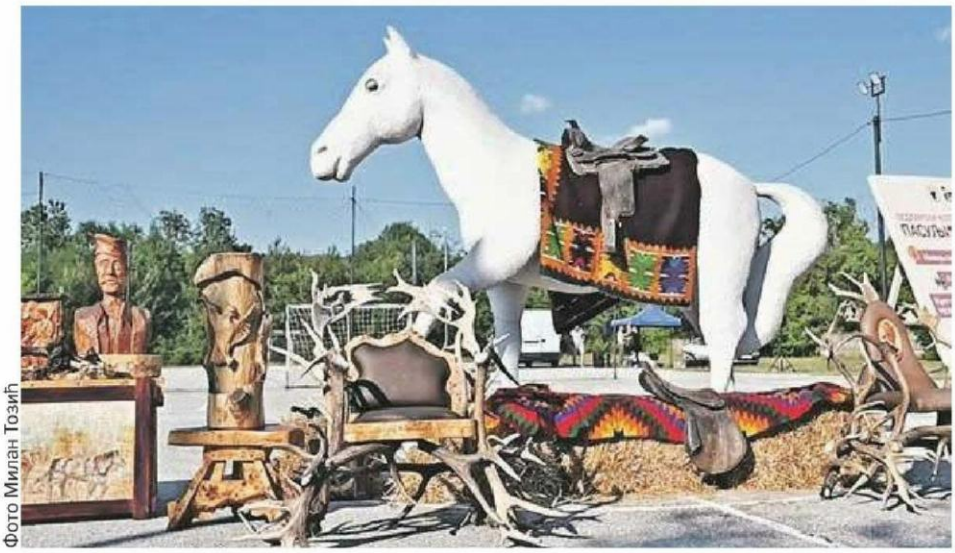

Фото Милан Тозић

Кркобабић: Стари занати у моди

„'Михољски сусрети села' враћају нам старе занате, као највреднији, аутентични израз наше традиције, обичаја и културног идентитета. У доба масовне индустријске производње, управо ти производи, уз економски, туристички и културни значај који имају, представљају јединствен, препознатљив печат наше традиције који смо дужни да негујемо и оставимо млађима у наслеђе", рекао је министар за бригу о селу Милан Кркобабић.

Ову изјаву дао је након прошлонедељних „Михољских сусрета села", који су на својим тезгама, ливадама и у сеоским домовима, пред хиљадама посетилаца, поново оживели неке старе занате Србије.

На овој традиционалној манифестацији коју су покренули министар Милан Кркобабић и песник Љубивоје Ршумовић, ове недеље и у Карловцима надомак Инђије јахали су се коњи, а у Равном Селу код Врбаса публику је освојила несвакидашња парада двопрега и четворопрега – борба за КУП Србије и Равног Села.

„Михољски сусрети села" настављају се и наредних недеља, све до краја октобра. Већ наредних дана сви заинтересовани који лето проводе у земљи, а њих није мало, могу да се забаве, окушају снагу или покажу вештине, али и опусте се уз песму, игру и укусне залогаје у селима широм Србије. На реду су Алексинац, Крагујевац, Пирот, Бољевац, Бечеј и Сента.

Е. Р.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: A. P.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 75

Naslov: Preminuo tinejdžer posle masovne tuče u Novom Pazaru

Strana: 12

Преминуо тинејџер после масовне туче у Новом Пазару

Малолетни М. М. (17) преминуо је у Општој болници у Новом Пазару од последица убода ножем, задобијених током масовне туче која се догодила прексиноћ око 22 часа испред једног угоститељског објекта у Улици Стане Бачанин у центру тог града. Преминули је био један од четворице младића повређених у физичком сукобу који је уследио након вербалне расправе. Задобио је тешке телесне повреде, а у болницу је пребачен у критичном стању, где је касније подлегао повредама. Осим њега, повређени су и Ј. Е. (17), М. С. (19) и М. Х. (18), који су хоспитализовани и који, према последњим информацијама, нису животно угрожени. Полиција је ухапсила двојицу младића док се за још двојицом учесника сукоба и даље трага, сазнаје Танјуг. Преминули М. М. (17) живео је у Немачкој, а у Нови Пазар је дошао пре неколико дана на одмор с породицом.

А. П.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: R.P.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 198

Naslov: Gajić: Korišćenje stanice odobreno telegramom za vreme rekonstrukcije

Strana: 12

Гајић: Коришћење станице одобрено телеграмом за време реконструкције

Адвокат и председник Народне странке Владимир Гајић објавио је јуче, како је навео, још један доказ да је „Инфраструктура железнице Србије", на челу са председником скупштине тог предузећа Небојшом Бојовићем и извршним директором тог предузећа Милутином Милошевићем, седам месеци пре пада надстрешнице бринула о кретању путничких возова и путника који користе Железничку станицу у Новом Саду као јавни објекат.

Гајић тврди да је званичним телеграмом број 8Ф од 1. марта 2024. године поново гарантована безбедност кретања путника кроз Железничку станицу Нови Сад.

„Овај званични телеграм издат је на основу Уговора о коришћењу јавне железничке инфраструктуре за 2024. годину, којим је 'Србијавозу' гарантовано да путнички возови могу да користе Железничку станицу Нови Сад као јавни објекат дозвољен за коришћење путника", навео је Гајић на друштвеној мрежи „Икс" уз објаву делова телеграма.

Указао је да је тим телеграмом „Инфраструктура железнице Србије", односно њен Саобраћајни сектор, који је био под контролом Милошевића, потврдила право „Србијавозу" да организује саобраћај путничких возова, односно примање и отпремање путничких возова и коришћење станице Нови Сад за време реконструкције.

„Као и свих њених капацитета Железничке станице, благајни, колосека, перона, потходника, који су изграђени односно дограђени и адаптирани током те исте реконструкције станице, гарантујући да када путник изађе или треба да уђе у воз може безбедно да користи станичну зграду, потходнике и пероне на којима стоје возови који долазе или крећу из Новог Сада", навео је Гајић.

Истакао је да све што је до сада објавио доказује да је Железничка станица Нови Сад била отворена као јавни објекат почев од 19. марта 2022. године телеграмом који је потписао Милошевић и коју су путници могли безбедно да користе уз реконструкцију станице како је, наводи, захтевано Комерцијалним уговором с конзорцијумом кинеских железница.

Гајић је навео да је нови телеграм од 1. марта 2024. године потврдио ту чињеницу. Тврди да је телеграм број 8Ф од 1. марта 2024. године у име компаније „Инфраструктура железнице Србије" потписао Марко Јеремић, менаџер за саобраћајне послове, чији је надређени био извршни директор Милутин Милошевић.

„Оваквим и оволиким пропустима у поступку, тужиоци се ругају породицама жртава надстрешнице, а потом и грађанима", навео је Гајић. **Р. П.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: A. P.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 69

Naslov: Hapšenje zbog pokušaja ubistva u Lazarevcu

Strana: 12

Хапшење због покушаја убиства у Лазаревцу

Полиција је у сарадњи са Вишим јавним тужилаштвом ухапсила у Лазаревцу Ј. К. (23) из околине Новог Сада због сумње да је извршио кривично дело убиство у покушају, као и Д. А. (32) из Кикинде, који се сумњичи да је извршио ово кривично дело у саизвршилаштву, саопштено је данас из МУП-а.
Сумња се да је Ј. К. у среду око 23.25 часова, у Лазаревцу, ножем убо у стомак четрдесетосмогодишњег мушкарца након чега је, заједно са Д. А., побегао аутомобилом. Повређени мушкарац збринут је на ВМА где су му констатоване тешке телесне повреде. Како је истакнуто, брзом акцијом полицијских службеника осумњичени су ухапшени, а код Ј. К. пронађен је и нож којим је, како се сумња, извршено кривично дело. Осумњиченима је одређено задржавање до 48 часова и они ће, уз кривичну пријаву, бити приведени Вишем јавном тужилаштву у Београду.

А. П.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: R.P.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 233

Naslov: Vujić: Treba tražiti alternative prodaji nečijeg jedinog doma

Strana: 12

Вујић: Треба тражити алтернативе продаји нечијег јединог дома

Министар правде Ненад Вујић рекао је јуче да би се изменама Устава и Закона о извршењу и обезбеђењу (ЗИО), које је иницирао председник Александар Вучић, Србија ускладила са чланом 8 Европске конвенције о људским правима, који прописује гаранцију права на дом, а све у циљу да се онемогући одузимање јединог дома ради наплате дуга.

Коментаришући иницијативу председника да се изменама Устава и ЗИО онемогући да јавни извршитељи одузму грађанима једини дом, Вујић је указао у изјави за Танјуг на праксу Европског суда за људска права из неколико пресуда, а које се тичу управо гаранција права на породични дом из поменуте конвенције.

Пар ових пресуда се, како је навео, односи на Хрватску, која је правно ближа Србији, а у њима је констатовао да се једини дом који неко поседује не може продавати у класичном поступку извршења, већ да мора да се утврди пропорционалност. „То значи да је потребно да се утврди да ли је то социјално оправдано, да ли у случају има малолетне деце, да ли постоје блаже мере и начини на који се питање дуга може решити, како бисмо избегли ситуацију да се неком лицу прода једини дом, који се штити управо чланом 8 Европске конвенције", нагласио је Вујић.

Европски суд у својој пракси, како је објаснио, тражи одлуку суда у ситуацијама где се мора узети у обзир да је то дужнику једини дом, да ту живи са породицом, малолетном децом, да је у стању социјалне угрожености или социјалне

Фото Танјуг/министарство правде

Ненад Вујић

нужде или да у том дому живе лица са инвалидитетом. „То су све параметри које суд мора накнадно да размотри пре него што се уђе у продају јединог дома неком лицу због дуга. Дакле морало би се преиспитати да ли постоје неке алтернативе решавању, као што је репрограм дуга или можда одбијање од прихода дужника", рекао је Вујић Танјугу.

То су варијације које морају да се размотре, навео је министар, напомињући да је пракса Европског суда у таквим случајевима врло јасна.

Вучић је недавно најавио да ће покренути иницијативу за измену Устава Републике Србије, а која се тиче немогућности да извршитељи у извршном поступку одузимају животни простор, стан или кућу људи који имају то једино место у којем са својом породицом живе, а како би се обезбедила већа сигурност за грађане.

Р. П.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 75

Naslov: Blokirane raskrsnice na Novom Beogradu i kružni tok u Novom Pazaru

Блокиране раскрснице на Новом Београду и кружни ток у Новом Пазару

Група грађана из тзв. зборова из Земуна и Новог Београда, које су подржали студенти у блокади, блокирала је синоћ око 18 часова четири раскрснице дуж Улице Омладинских бригада, а протест се одржавао под називом „Пређи на нашу страну". Блокиране су раскрснице Омладинских бригада са Улицом Јурија Гагарина, са Булеваром хероја са Кошара, са Булеваром Зорана Ђинђића, као и на почетку улице код Општине Нови Београд, што је изазвало велике гужве у околним саобраћајницама и измене линија градског превоза. И у Новом Пазару је у току блокада кружног тока у центру града, а учесници се противе одређивању притвора до 30 дана за 10 осумњичених да су 29. јула испред Државног универзитета у том граду напали полицајце, међу којима је шесторо лакше повређено.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Usevima ni kiša neće pomoći

Napomena:
Površina: 662

Strana: 13

Усевима ни киша неће помоћи

Црепајачки ратари се надају бар преполовљеном роду кукуруза, сунцокрет ће бити просечан, а најгоре стање је на пољима соје, која не може да изнесе род

Црепаја – Кукуруз не само што лоше изгледа већ ће и род, ако будемо имали среће, бити само преполовљен. То кажем јер ће бити парцела у које неће бити ни потребе улазити, осим да се покупи силажа, прогнозира за „Политику" Драган Јованов, искусни ратар из Црепаје.

„Краљ поља" је и ове сезоне најзаступљенија култура на овом терену и према подацима Развојно-истраживачког института „Тамиш" Панчево, заузима око 50 посто површина, односно 68.500 хектара оранице у атарима Алибунара, Панчева, Опова и Ковачице, којој припада и Црепаја. Искусни ратар, па и председник месне заједнице, која је ту за пољопривредне произвођаче, додаје да ће штета бити велика.

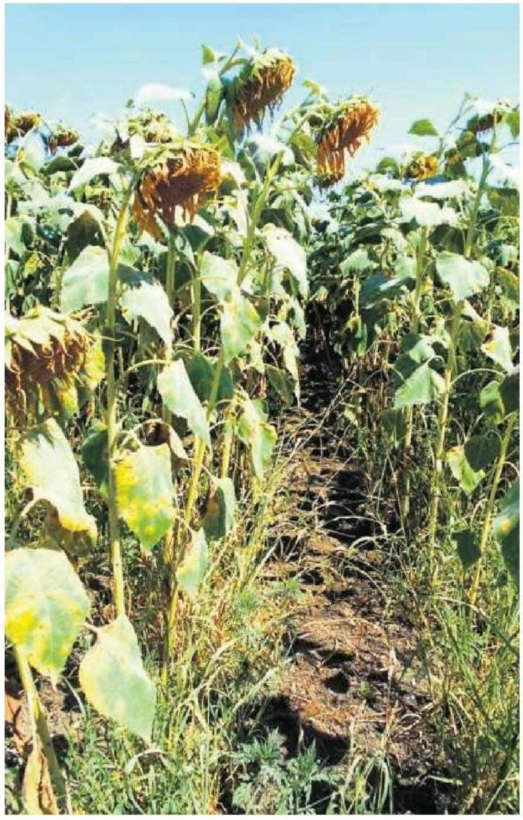
Проблем је, као и свуда, суша. Овде је кише било у два-три наврата, по један дан, и све у свему, усеви су за два месеца добили укупно 100 литара кише по квадратном метру, што ни изблиза није довољно. Додатна потешкоћа је што су падавине биле неравномерне, па је и стање на терену шарено – од парцела где је све „изгорело" до оних где се на око све зелени, али због екстремно високих температура оплодња биљака није завршена до краја.

„Клипови су мали и фали им половина зрна, тако да ћемо бити задовољни ако принос добаци максимално до четири тоне по хектару. То је јако мало, или ако боље звучи, род је преполовљен, јер смо рецимо прошлог лета имали просечан принос од око осам тона, а знали смо, у своје време, да обарамо рекорде са преко 10 тона по хектару", објашњава Јованов невеселу ситуацију у атару Црепаје, где већина земљишта припада првој класи и важи за једну од најбољих у региону јужног Баната.

„Кукурузу ништа не може да помогне. Ни последња киша, ни најављене нешто ниже температуре, јер кад биљка у доњој зони подгори, а има и парцела где су се готово скроз осушиле, није у стању да узима влагу из земље. Овде код нас нешто боље стање је у деловима атара и парцелама које су у удолинама и поред канала", објашњава наш саговорник.

Екстремне временске прилике, које прате ратарски део Баната, учиниле су да су и друге културе почеле „чудно да се понашају", додаје Јованов. Наиме, када то каже мисли на топлољубиви сунцокрет, који у четири општине региона заузима нешто више од 36.000 хектара.

„У борби са температурама и јаром сунцокрет се више не окреће ка сунцу него главице повија у супротном смеру и увија листове како би сачувао влагу и преживео. Па и поред тога, са њим ћемо још и набоље проћи, јер он, поред шећерне репе, најбоље подноси сушне услове. Род ће вероватно бити просечан, око четири тоне по хектару и то је то, али је зато са сојом стање најгоре. Она добро изгледа и зелени се, али нема махуна, јер чим формира цвет, он одмах отпадне. Тако се биљка штити како би преживела недостатак влаге, али зато не доноси род", објашњава Црепајац Драган Јованов.

Фотографије О. Јанковић

У борби са температурама и јаром сунцокрет се више не окреће ка сунцу него главице повија у супротном смеру и увија листове како би сачувао влагу и преживео

Стручњаци додају да је висину штета у ратарској производњи у овом тренутку немогуће проценити, јер период неповољних услова још увек траје. Једино што је сигурно је да ће оне бити велике. Поред значајног смањења приноса ратарских култура, важно је напоменути да ће доћи и до умањења квалитета производа, нарочито кукуруза и шећерне репе.

Оно што овдашњи ратари пак истичу као светлу тачку актуелне сезоне ратарења су субвенције које даје држава, и то основне у висини од 18.000 по хектару и још 17.000 динара подстицаја за коришћење сертификованог семена.

О. Јанковић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 130

Naslov: Mićin: Spomenik će čuvati uspomenu na žrtve u Novom Sadu

Strana: 13

Мићин: Споменик ће чувати успомену на жртве у Новом Саду

Градоначелник Новог Сада Жарко Мићин изјавио је да „никакав споменик не може да врати изгубљене животе и утеши породице страдалих" и додао да је иницијативу за подизање спомен-обележја за 16 жртава трагедије на железничкој станици поднео како би се „побринуо да жртве не буду заборављене". „Спомеником ћемо показати да ће погинули бити запамћени заувек", рекао је Мићин пред почетак седнице Скупштине града, преноси Бета.

Додао је да је био „тужан и разочаран" зато што опозиција није хтела да гласа за ову тачку. „Они доносе додатни раздор, ја немам никакве везе са реконструкцијом железничке станице и они стигматизују све припаднике СНС-а, а нисмо сви ми криви. Ово није требало да буде тачка раздора већ тачка спајања", оценио је Мићин.

Студенти и грађани окупили су се јуче испред зграде Скупштине Новог Сада, ограђене металним оградама, а присутни су били и припадници полиције и жандармерије. Одборнике опозиције на улазу у Скупштину града је претресало обезбеђење, а претресали су и новинаре.

На дневном реду седнице Скупштине града налазило се око 20 тачака, међу којима је и иницијатива градоначелника да се постави споменик жртвама пада надстрешнице.

Опозиција је поручила да режим нема кредибилитет да подноси овакве иницијативе и да поставља споменик настрадалима, јер је управо власт одговорна за ту трагедију.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 308

Naslov: Suša uticala na razvoj kukuruza u Rasinskom okrugu

Strana: 13

Оде кукуруз у силажу

Суша утицала на развој кукуруза у Расинском округу

Крушевац – Производња кукуруза током ове године одликовала се мањком падавина од саме сетве. У појединим општинама Расинског округа пало је око 30 литара по метру квадратном, што је недовољно за развој ове житарице.

У комбинацији са изузетно високим температурама, ницање и развитак кукуруза је текао неуједначено. Падавине које су се десиле последњих дана побољшаће стање усева кукуруза.

– Пошто је кукуруз наша најбитнија крмна култура, могућност коришћења ове године као базе за производњу концентрата је под великим знаком питања. Због оваквих временских прилика, велики број биљака неће уопште да формира клип или ће тај клип бити изузетно мали. Оптималан удео клипа у маси за производњу силаже је 35 одсто од укупне масе кукуруза. Јако мали број њива ће ово постићи, само њиве које се наводњавају, па се поставља питање како ове године произвести квалитетну силажу. Под знаком питања је и укупна хранљива вредност тако припремљене силаже – каже Бобан Росић, саветодавац за сточарство Пољопривредне саветодавне стручне службе Крушевац.

У том случају Росић је дао стручне савете пољопривредницима како поступити.

– Да би максимално искористили овакву масу кукуруза, јер је потребна фармерима и количина и квалитет, мора се приступити припреми силаже нешто другачије него у нормалним годинама. Свакодневно пратити ниво влаге и суве материје у целој биљци кукуруза, јер оваква биљка кукуруза доста брзо прелази фазе развоја. Оптимални ниво суве материје у кукурузу за припрему силаже је од 35 до 40 одсто. При овако високим температурама јако је тешко проценити оптималну влажност, јер се мења из сата у сат. Ако је садржај суве материје већи, таква маса се теже сабија и вероватно мора да се кваси. Уместо квашења водом пожељно је квасити раствором инокуланата који поспешују процес конзервисања силиране масе. На овај начин се смањује потенцијал појаве плесни у силираној маси. У овим условима силирања целу биљку кукуруза добро сецкати, при томе величина одреска треба да буде до три центиметра. Након ситњења маса се допрема до припремљеног сило-објекта, где се истоварује и почиње са сабијањем. Посебну пажњу посветити сабијању, јер маса која није нормално сазрела се тешко сабија. Због тога сабијање треба обављати дуже него обично јер истискивање ваздуха из силиране масе је најбитније у целом послу – саветује Росић.

С. Савић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Srbija
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 438

Naslov: „Crni mraz" zavio u crno odgajivače višnje

Strana: 13

„Црни мраз" завио у црно одгајиваче вишње

Ледени ветар није заобишао ниједно стабло вишње у цвету, и у Фекетићу, познатом по својој вишњи, измрзао је цео род овог воћа. – Воћари немају начина да надокнаде штету

Фекетић – Црна, слатка вишња из Фекетића доказано је отпорна воћка, штеточине је заобилазе, због тога није потребно ни да се прска. Ипак, једну ствар ове године није издржала – налет „црног мраза", како се називају температуре у минусу које стижу са ветром. Ледени ветар почетком априла распоредио је од минус пет до минус десет степени по високим крошњама вишања у цвату и начинио готово потпуну штету.

„У мом воћњаку штета је негде око 85 одсто. Имам пријатеље који су прскали стабла антифростом и димом терали мраз, али није помогло. Ове године остали смо без вишања", каже за „Политику" Жолт Хоркаи, који има око 300 стабала вишања. „У једној ноћи нестао ми је род од око три тоне вишања. Да сам их продавао по најнижој цени од 300 динара за килограм, лако је израчунати колики је то губитак", наставља Хоркаи. Своју вишњу у добрим годинама је прерађивао и продавао као сок или пекмез, правио од ње ликере и вина. Ове године ће, каже, да преживљава уз помоћ оног што је преостало од претходног рода.

У Фекетићу нема куће у којој у дворишту или са уличне стране није посађено неколико стабала вишње. Она је препознатљив знак села, сва домаћинства је гаје, а вишња им узвраћа истом мером: стручњаци кажу да фекетићка вишња добро успева само унутар атара овог села у општини Мали Иђош, у Севернобачком округу.

Ипак, ове године вишања у Фекетићу готово да и нема. Мраз је уништио целокупан годишњи принос. Владан Симић на хектар и по има посађених око 650 стабала фекетићке вишње и највећи је произвођач овог воћа у крају.

„Уништено нам је око 95 одсто рода. Мраз који се појавио 12. априла јавља се једном у тридесет-четрдесет година и смрзнуо је стабла у цвату. Страдали су воћњаци у многим крајевима Србије, али је Војводина највише страдала", каже Симић за наш лист. Његов засад сертификован је као органски и породица Симић вишњу је сама брала машински, прерађивала у сокове и воћни пире, пулпу су откупљивали произвођачи занатског сладоледа, једини у Европи цедили су уље од коштица вишања. Мало зрно фекетићке вишње је благодарно и искористиво, те Симићи процењују да су ове године због мраза изгубили зараду од бар 50.000 евра.

Приватна архива В. Симић

Према ономе што кажу Хоркаи и Симић, нема могућности да им држава на било који начин надокнади штету коју су претрпели. Одгајивачи вишања у Фекетићу нису формирали заједничко удружење, нису међусобно повезани, а Симић каже држава ни нема стратегију у овој области већ се све своди на активности појединаца.

Фекетићку црну вишњу 2013. године Одељење за признавање сорти при Министарству пољопривреде признало је као засебну сорту под именом „прима". Оно што је чини посебном јесте њен квалитет очитан у количини суве материје, сласти коју поседује. Владан Симић наводи истраживање сарадника Института за воћарство у Чачку и новосадског Пољопривредног факултета које је рађено 2018. године а које је показало да је фекетићка вишња најотпорнија на свету. Због те своје особине идеалан је избор за органску производњу.

„Код нас су познате облачинска или друге хибридне сорте и то је индустријска вишња. Професор др Владислав Огњанов, који је био велики поборник фекетићке вишње, радио је испитивања која су показала да она има 10 пута више антиоксиданса него друге сорте. То је главни адут фекетићке вишње, а не количина рода", каже Симић.

Према казивању старијих, стабла фекетићке вишње најбројнија су била седамдесетих година прошлог века. „Тих година било је највише производње вишања, воће се извозило, прерађивало, постојала је велика тражња. А онда са променама смањен је извоз, људи су почели да крче воћњаке и ваде стабла вишања", прича Хоркаи. Мада одгајивачи кажу да вишња није за плантажну садњу, и са засадима који се полако обнављају, број стабала фекетићке вишње још није достигао количине од пре педесетак година.

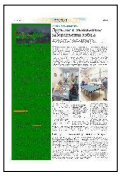
А. Исаков

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

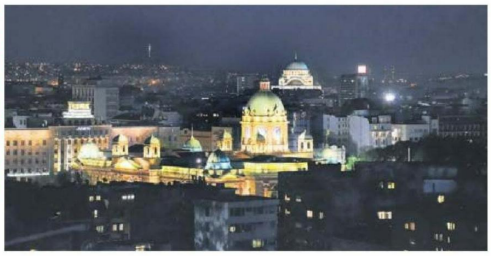
Napomena:
Površina: 555

Naslov: Naredba o uređenju života građana

Strana: 14

БЕОГРАДСКЕ ПРИЧЕ

Наредба о уређењу живота грађана

Горан Весић

Управник града Београда Манојло Лазаревић објавио је 1. септембра 1929. године Наредбу – скуп правила која су се односила на уређење живота грађана престонице. Наредба је јединствен документ из кога се види са каквим проблемима су се сусретали становници нашег града пре безмало једног века, како су решавали изазове урбаног живота и како се град мењао пред трећу деценију 20. века која је била веома динамична и у којој је наш град постао европска метропола. Правила су била подељена у 13 поглавља којима се уређивао „јавни саобраћај, мере личне и имовне безбедности, мир и спокојство грађана, чување народног здравља и одржавање чистоће, јавна купатила, трговци, установе које раде са ручном залогом и старинарске радње, држање паса и осталих животиња, пријављивање грађанства, рад при зборовима, конференцијама, чување јавног морала, опште наредбе и казне".

Грађане Београда пре једног века, као и данас, мучило је радно време гостионица, кафана, ресторана, пивница и башта које су могле да буду отворене до поноћи.

„Музика у баштама сме свирати само до 23 часа а у затвореним локалима за све време док траје рад у истим, но после 23 часа без употребе инструмената са јаким звуком и под условом да музика не досађује суседима", писало је у Наредби што говори да су се и тада грађани жалили на буку из ресторана. Управа града Београда оставила је себи могућност да, у изузетним случајевима, може да одобри да поједине кафане, ресторани и пивнице могу да раде до три сата, али је забранила „ноћу на улици певати, свирати или лармати". Водило се рачуна и о реду у стамбеним зградама па је Наредбом било предвиђено да је „свирање, певање, употреба радија са гласним говорником и у опште све врсте забава и сваки рад скопчан са лармом и већим шумом" забрањено „од 12-15 и од 20-07 часова".

Окупљање само уз одобрење

Према наредби управника Лазаревића било је забрањено да „узвицима, лармом или иначе својим држањем на улици или ком другом јавном месту изазвати скупљање публике и чинити ма шта, што би могло изазвати страх, узрујаност или негодовање публике", као и да грађани „неуљудним поступцима другима проузрокују непотребна посла или изазивају забуне" приликом јавних окупљања. Окупљање на јавним местима и у јавним локалима, као и „кретање улицама у поворкама, групама и гомилама" било је могуће само уз одобрење одељења Опште полиције Управе града. Пријава је морала да буде учињена три дана раније уз навођење који редови грађанства на скупу учествују, имена говорника, као и „предмета говора". Наредбом је предвиђено да су организатори скупа дужни да за столом председништва на јавном скупу обезбеде место за представника власти. „Кад присутни представник власти нађе да је на скупу поремећен мир и ред, да је угрожена лична безбедност или да је ма чијим поступцима повређен закон, или законска наређења, па нареди да се скуп растури, сазивачи су дужни одмах објавити да се скуп растура, а сви присутни имају се одмах у миру разићи", предвиђала је ова наредба.

Због убрзаног развоја, у наш град је долазило све више становника за које је требало да се обезбеди храна па је број места на којима се она спремала растао. Зато је град посебну пажњу посветио хигијенској исправности намирница коју је спроводила „санитетска полицијска" контрола. Посебна пажња обраћала се на хигијену запослених. „Особље је дужно да обраћа нарочиту пажњу на своју телесну чистоћу и у томе циљу мора се често купати пре сваког рада или кад год се ма како избрља особље је дужно брижљиво опрати руке под чесмом сапуном. Послодавац је дужан особљу ставити на расположење сапун и довољан број чистих убруса. Преко одела особље мора имати, према природи посла, белу блузу, белу кецељу или бели мантил а на глави белу капу. При раду нико несме пушити", писало је у Наредби којом је било предвиђено да „послодавац и његово помоћно особље несмеју ноћивати у радионицама, кујнама, продавницама и просторијама за оставу, већ у нарочитим становима и сваки мора имати своју постељу. Било је наређено да „морају имати довољно телесног рубља, а морају га пресвлачити, чим се оно, које носе, најмање испрља", као и да „сви морају бити одевени чисто и пристојно у грађанско одело и као обућу смеју носити само ципеле".

За запослене у радњама које се баве „готовљењем јела и посластица и израдом и прерађивањем животних намирница" био је предвиђен обавезни лекарски преглед приликом запошљавања, а потом на свака два месеца.

Просторије кафана у којима се спремала храна морале су да буду одвојене од осталих делова ресторана и морале су да буду „добро патосане здравим даскама, плочама, бетоном или сличним подом" на коме није смело да буде „блата, прашине или каквих отпадака". У месарницама смело је да се држи само свеже месо и прерађевине и то „на чистом, сувом и хладном месту".

„Опште кујне, млекарнице, бурегџинице и посластичарнице које јела и посластице издају публици да их одмах и једе" морале су то да чине у посебним просторијама у којима је „под морао бити увек опран и пометен и ако је дрвен уљем премазан да на њему нема прашине". Било је прописано да за „израду намирница сме се употребљавати само свеж и исправан материјал", као и да је забрањено „додавати намирницама ма какве састојке, да би им се поправио мирис или боја или сачувале од квара".

Пошто су се грађани жалили на амбалажу у којој им се храна сервира, управник Лазаревић је потписао да „све намирнице, јело, хлеб, остало пециво и посластице које купци износе из продавнице, морају продавци завијати у чисту хартију", као и да је забрањено увијати их у „употребљену или штампану хартију". Продавцима, под претњом казне, није било дозвољено да „влаже прсте пљувачком ради одвајања хартије за завијање и одбројавање новчаница".

Казна за пљување

Није се дозвољавало „на улицама истресати простирке, крпе или друго шта, избацивати на улицу сметлиште или шта друго, воду или ма какву течност" из локала. Била је предвиђена казна за пљување. „Забрањено је у кафанама, ресторанима, општим кујнама, млекарницама, радњама и радионицама, у ходницима и на степеницама надлештва и приватних завода на под пљувати. Исто је забрањено пљувати на под у општим саобраћајним средствима као железницама, бродовима, аутомобилима и др. Такође је забрањено пљувати (на земљу) на улицама, парковима, на шеталиштима и другим јавним местима. Кондуктери на трамвајима, аутобусима и другим саобраћајним средствима одговорни су лично, ако кривца не легитимишу и не пријаве полицијској власти", писало је у Наредби.

Тако је Београд уређивао понашање својих грађана пре безмало једног века. Многа од ових правила актуелна су и данас, што може да значи да имамо исте проблеме као пре готово сто година или ништа нисмо научили. Али то је већ тема за другу причу. ¶

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 728

Naslov: Druženje i oživljavanje zaboravljenih hobija

Strana: 14

У ПЕНЗИОНЕРСКИМ КЛУБОВИМА

Дружење и оживљавање заборављених хобија

Чланови учествују у разним активностима прилагођеним свим полазницима, радују се пријатељствима, такмиче се... – Пријављивање у најближем клубу за све који имају 65 и више година

Прављење предмета од глине, певање, сликање, вајање... само су неке од забавних, али и едукативних програма у којима учествују полазници пензионерских клубова. У граду их је 30 и сви су посећени. Да би пензионер постао члан, потребно је, пре свега, да има 65 година и више. Ако је тај услов испуњен, а жеља и добра воља за дружењем постоје, пензионер може да оде у најближи клуб где ће разговарати са социјалним радником који процењује да ли испуњава критеријуме да се придружи члановима. Када пензионер прође „пријемни", добија чланску карту и прилику да сваког дана од 8 до 16 часова ужива у друштву и осмишљеним активностима. Чланство је бесплатно, а финансира се из буџета Секретаријата за социјалну заштиту.

– Већ две године сам пензионер, а члан клуба годину дана. Пронашла сам се, мислим да свако ко дође може да пронађе нешто што му одговара и што га испуњава. Пријавила сам се јер сам желела да слободно време проведем креативно, у друштву са вршњацима, као и са онима који су жељни да раде све оно за шта нису имали времена док су радили и подизали децу – каже Снежана Шобот, шездесетшестогодишњакиња коју смо упознали у клубу на Врачару.

Најстарија полазница овог клуба има 90 година. Гроздана Пећанац већ пет година свакодневно долази и омиљена је у друштву. Комуникативна је, шаљива и не пропушта прилику да подели нешто од огромног животног искуства са осталима.

Невероватно је, каже, како се живот по одласку у пензију драстично мења. Многи пензионери почињу да се осећају усамљено и то је један од првих разлога за долазак у клуб. Прихваћеност је главни осећај, као и прилика да проводу време са људима који деле иста интересовања, сличне проблеме, а и да оживе старе хобије и таленте.

Миленко Дабић има 86 година и сваки дан посећује овај клуб. Украсио је зидове клуба својим уметничким радовима. Он је давне 1965. године завршио Академију примењених уметности, али га је посао одвео на другу страну. У младости се бавио унутрашњим дизајном, а после смрти супруге и одласка у пензију решио је да се врати својој страсти – сликању.

– Много волим да долазим у клуб и ту сам упознао доста пријатеља. Никада нећу заборавити када су ме дочекали тортом после изласка из болнице – присетио се пензионер Дабић.

У току радне каријере Анка Недучин бавила се ткањем на разбоју и то је наставила по одласку у мировину. Клуб на Врачару има два разбоја и ова седамдесеттрогодишњакиња заједно са својим пријатељицама прави одећу са традиционалним симболима.

Помоћ у раду члановима клуба су радни терапеути. Њихов посао је организовање активности и сваког месеца прави се нови план. У току је „Летњи програм", а на репертоару су радионица откривања гласа, рекреативне шетње, рад са глинамолом, „хокус-покус" квиз знања, као и групна школа стоног тениса која је за сада омиљена активност полазника.

Летња радионица израде предмета од глине

Стони тенис је омиљена активност

Фотографије И. Ацић

Када пензионер прође „пријемни" у виду разговора са социјалним радником, добија чланску карту и прилику да сваког дана од 8 до 16 часова ужива у друштву и осмишљеним активностима, а чланство је бесплатно

– Мој део је усмерен на курсеве и различите радионице, углавном сликања, вајања, фотографије, док колегиница зна да хекла и шије па им помаже у томе. Рад са полазницима је јако занимљив, сваки дан сазнам нешто ново и о себи и о животу. Трудим се да им пренесем позитивну енергију, али то није тешко јер како дођем овде ме дочека топла добродошлица – открила је Марија Станојевић, радни терапеут, за „Политику".

Поред свих делатности којима се баве у врачарском пензионерском клубу, имају и заједничке активности са члановима осталих клубова у граду. То су углавном фестивали и представе. Најпознатија манифестација је „Златно доба" где показују своје знање у области певања и глуме, учествују и у међугенерацијским наступима у оквиру „ОК феста" где са средњошколцима, основцима или студентима организују заједничка дружења. **Исидора Ацић**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beograd
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 196

Naslov: Nema rušenja hala dva i tri Beogradskog sajma

Strana: 14

Нема рушења хала два и три Београдског сајма

Хале два и три Београдског сајма неће бити порушене због ширења Београда на води, него ће њихова намена бити промењена, каже за наш лист Ђорђе Милић, привремени директор републичке Агенције за просторно планирање и урбанизам, који је водио електронску јавну седницу Комисије за јавни увид за измене нацрта Просторног плана подручја посебне намене (ППППН) за пројекат Београд на води. Комисија је, додаје он, делимично прихватила примедбу Одбора за архитектуру Одељења уметности САНУ која се односила на Сајам. Како је наведено у нацрту измена ППППН-а, „планира се потпуна трансформација простора Сајма" будући да се он измешта у Сурчинско поље где се гради национални фудбалски стадион. Само Хала један је споменик културе и „добија нову функцију као објекат културе".

– Решење за преуређење хала два, три и управне зграде тражиће се на јавном урбанистичко-архитектонском конкурсу који ће бити расписан после усвајања измена просторног плана. Ти објекти задржаће јавну намену. Још није познато ко ће организовати конкурс – истиче Милић и додаје да је електронска седница пре два дана трајала дуже од 11 сати.

Упитан када ће бити одржана затворена седница Комисије за јавни увид и да ли на њој може да се промени судбина те две хале, Милић одговара:

– Биће одржана у што скорије време и промене одлуке у вези са халама два и три нема. Оне неће бити срушене. Прелиминарно је прихваћена и примедба грађана којом ће зона првог нивоа Теразијске терасе бити уврштена у јавне зелене површине, као део јавног парка Теразијска тераса, чиме ће кроз измене просторног плана за пројекат Београд на води бити онемогућена градња у тој просторној целини, наведено је у саопштењу републичке Агенције за просторно планирање и урбанизам.

– Биће уважене и примедбе становника блокова 57 и 58 на Савском тргу који се противе изградњи надземне гараже, као и да Блок 58 буде изостављен из обухвата измена просторног плана за пројекат Београд на води, односно биће третиран урбанистичким плановима на нивоу Града Београда – саопштила је Агенција.

Д. М.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Manifestacija „Kao nekad” u Belom Potoku

Napomena:
Površina: 487

Strana: 16

Манифестација „Као некад” у Белом Потоку

Установа културе „Бели Поток” и месна заједница у подавалском насељу Бели Поток организују у понедељак, 4. августа, традиционалну манифестацију „Као некад”. Програм почиње у 19 сати, у порти Цркве Свете Марије Магдалене, а поводом обележавања храмовне славе. У цркви се налази и честица моштију Свете Марије Магдалене, у народу познате као Блажена или Блага Марија, којој верници упућују своје молитве за здравље и утеху.

културно-историјског наслеђа подсећањем на народне обичаје и историју места – истакла је историчарка уметности Јелена Гајић, директорка УК „Бели Поток”. Она као житељка овог краја подсећа да је храм изграђен добровољним прилозима и радом мештана, на иницијативу свештеника Стевана Ђ. Поповића, и то на месту сеоског гробља које је измештено 1882. године. У овој цркви, како напомиње, 1934. године венчали су се песник Милан Дединац и Радмидра Кадијевића и „Село Бели Поток под Авалом” Љубомира С. Поповића, Гајићева додаје да је једнокуполну грађевину у стилу рашке школе освештао 4. августа 1885. године митрополит Михаило. Припрата је дограђена између два светска рата, када је храм добио сведену рељефну декорацију у духу моравске школе. Звоник, одвојен од цркве, каснијег је датума.

У порти се налазе надгробне камене плоче – свештеника преминулог 1781. године, јереја Стефана Поповића, паро-

Фото Јелена Гајић

КУД „Дрен” испред Храма Свете Марије Магдалене

Посетиоце очекује богат садржај испуњен песмом, игром и музиком. Представиће се полазници Школе глуме УК „Бели Поток” и чланови КУД-а „Дрен”. Специјалне госте биће вокалне уметнице, сестре Марина и Марија Гобовић, које ће за ову прилику приредити концерт.

– Циљ смотре намењене свим генерацијама јесте неговање нашег

ла Бунушевац, прва српска професионална новинарка која је била уредник „женске рубрике” и културног додатка у „Политици”. Кум на венчању био је Владислав Рибникар, оснивач „Политике”, а стари сват Растко Петровић.

Позивајући се на изворе из књига „Један век тражења националног стила у српској архитектури” аутора Алексанха белопоточког, са годином смрти 1834. и камени крст са првобитног Споменика незнаном јунаку из 1922. године. На фасади цркве су спомен-плоче страдалим борцима у периоду од 1912. до 1918. из Белог Потока, Пиносаве и Зуца, а ту је и спомен-плоча Васи Чарапићу, чији лик и дело мештани чувају, па и улица у којој се налази црква носи име овог јунака, као и осмолетка.

А. Куртеш

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Radovi na Banovom brdu

Napomena:
Površina: 189

Strana: 16

Радови на Бановом брду

У Пожешкој улици на Бановом брду ових дана саобраћај је измештен из два разлога – радови се изводе на трамвајској окретници и на канализационој цеви на потезу од Улице Милана Куча до Кировљеве. Посао на канализационој инсталацији је обиман и специфичан јер се копа канал на дубини од око пет метара и користи се механизација, као и пумпе за препумпавање отпадних вода да би се замениле цеви.

Због овог изливања канализације били су угрожени учесници у саобраћају, коловозна конструкција и околни објекти.

Стручне службе Сектора канализационе мреже Јавног комуналног предузећа „Београдски водовод и канализација" почели су одмах радове и они би требало да буду завршени до краја дана 9. августа. Дан касније, 10. августа, очекује се да буде завршен ио посао на окретници трамваја.

Линије јавног градског превоза – аутобуси и трамваји су због тог посла преусмерене. У Железнику, где је пукла водоводна цев 17. јула. радови су и даље у току. Како стоји на сајту „Водовода", посао би требало да буде завршен данас, а саобраћај враћен у уобичајени начин рада сутра у подне.

Б. В.

Фото А. Куртеш

Поправка цеви би данас требало да буде завршена

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Izmene saobraćaja u centru grada

Napomena:
Površina: 302

Strana: 16

Фото А. Васиљевић

Измене саобраћаја у центру града

Косовска улица, која је иначе једносмерна, до половине августа, према првим проценама, биће двосмерна. То значи да возачи из правца Таковске могу да скрену у Косовску и лево ка Влајковићевој па изађу на Трг Николе Пашића. Промене у саобраћају потврђују и жуте траке којима се обележавају привремени радови на саобраћајницама.

И док возачи аутомобила имају нове могућности, сугрђани који користе јавни градски превоз морају да се прилагођавају новим радовима и мерама.

Због редовног одржавања Трга републике, на делу између раскрсница са Коларчевом, Браће Југовића, Француском и Васе Чарапића, од данас до 11. августа доћи ће до нове промене у раду линија јавног превоза, саопштено је из Секретаријата за јавни превоз.

У току радова саобраћај ће се одвијати двосмерно на потезу од Дечанске до Француске, док ће смер из – ка Коларчевој бити затворен за саобраћај. Линије 28, 29, 41, као и сада, неће саобраћати, линија 40 ће, као и сада, ићи редовном трасом уз појачање, линија 22А се укида, а линија 24 ће саобраћати у оба смера трасом: Цара Душана – Француска – Трг републике – Македонска – Светогорска – Таковска – Булевар краља Александра и даље редовно. Детаљне измене саобраћаја налазе се на сајту Секретаријата за јавни превоз.

Мајстори су јуче дошли и на Теразије где је скинута разделна трака од Игумановљеве плате до Теразијске чесме где су, како се чуло, почели радови на формирању кружног тока.

Б. В.

Промене на линијама у Младеновцу

У току обележавања Илиндана – Дана општине у Младеновцу испред зграде ове општине у Улици Јанка Катића, између улица Краља Петра Првог и Краља Александра Обреновића, доћи ће сутра у до промена у раду линија јавног превоза, и то од 16 до 21 сата. Линије 4191, 4192, 4193, 4194 и 4199Ц, уместо Улицом Јанка Катића, саобраћаће следећим улицама: Краља Петра Првог – Николе Пашића – Браће Бацак – Витомира Богдановића Бурзе – Космајска – Краља Александра Обреновића – Јанка Катића и даље редовном трасом. Једино ће на линији 4199Ц возила саобраћати скраћено – (стајалиште Младеновац – центар).

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 82

Naslov: Indonežanski bazar hrane i rukotvorina

Strana: 16

Индонежански базар хране и рукотворина

Богатство индонежанске културе биће представљено на индонежанском базару, сутра од 12 до 17 сати у амбасади Индонезије у Булевару кнеза Александра Карађорђевића. На штандовима ће се наћи аутентични кулинарски специјалитети, традиционална одећа, различити украсни и употребни предмети, модни детаљи... Уникатне рукотворине за ову изложбу припремили су чланови индонежанске заједнице у нашој земљи. Атмосферу ће обогатити жива музика, наступ уметника из плесног студија „Бидадари" и караоке. Посетиоци ће осетити чари ове егзотичне земље, а домаћини ће се потрудити да се створи прави тропски угођај у срцу Београда. На културној смотри окупиће се и чланови Друштва српско-индонежанског пријатељства „Нусантара" које дуже од две деценије негује односе између два народа. Организатори подсећају да је базар једна у низу активности које се припремају у сусрет обележавању 80 година независности Републике Индонезије. **А. К.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 63

Naslov: Bum market" na Zemunskoj pijaci

Strana: 16

„Бум маркет" на Земунској пијаци

Природна козметика, слике и пољопривредни производи биће само део понуде на манифестацији „Бум маркет" која се одржава сутра од 9 до 16 часова на пијаци Земун. Ручно рађене играчке за децу, накит за жене и мушкарце, торбе, декупаж и хеклане ствари пружиће гостима нешто другачији и богатији асортиман. „Маркет" је настао као идеја и жеља групе жена да производе које саме праве представе већем броју људи и на тај начин изразе креативност и омогуће промоцију малих бизниса и локалних предузетница. Ова смотра се већ одржавала у Земуну, али увек привуче пажњу суграђана, а ЈКП „Београдске пијаце" на овај начин пружају подршку женском предузетништву.

М. М.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Beogradska hronika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 352

Naslov: O stvaralaštvu Đure Jakšića, slikara i pesnika

Strana: 16

О стваралаштву Ђуре Јакшића, сликара и песника

Простор у Народном музеју где је уприличено стручно вођење „Ђура Јакшић, сликар и песник" био је испуњен до последњег места. Многим посетиоцима заинтересованим да чују причу о овом значајном свестраном уметнику и родољубу није сметало ни да стоје дуже од сат времена колико је трајао програм испуњен занимљивим детаљима из његовог живота.

О Јакшићевом стваралаштву говориле су приправнице Народног музеја Мина Миловић и Анђела Петровић. Оне су казивале и неке од најлепших песама овог поете уз тумачење и његових најзначајнијих слика које су гости могли да виде. Посебно је акценат стављен на дело „Девојка у плавом", уз подсећање да је свечано отварање Народног музеја после обнове 2018. године управо било у знаку ове слике. А реч је о девојци по имену Мила, којој је Јакшић посветио и чувену истоимену песму.

Романтичарска душа, Ђура Јакшић је своје неслагање са светом изражавао кроз уметнички пркос и инат. Он је задужио многе генерације. Живећи у бурним временима, у ковитлацу ратова, остао је веран својим идеалима слободе. Показао је какав значај има буђење националне свести у 19. веку. Наратив о Ђури Јакшићу чије је стваралаштво обележено снажним емоцијама уједно је био прилика и да се многи подсете да његова дела, како поетска тако и ликовна, представљају уметнички одговор на политичке и друштвене прилике тог доба, изражавајући страдање, јунаштво и наду народа.

А. К.

Фото А. Куртеш

Предавање у Народном музеју

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 522

Naslov: Srpska koprodukcija „Kratko leto" premijerno u Veneciji

Strana: 18

Српска копродукција „Кратко лето" премијерно у Венецији

Филм „Кратко лето" руске редитељке Настије Коркије, у продукцији српске продукцијске куће „Art and Popcorn", имаће светску премијеру на филмском фестивалу у Венецији у такмичарском програму селекције „Дани аутора", који се одржава од 27. августа до 6. септембра. Филм је сниман по сценарију Настије Коркије и Михаила Бушкова у околини Београда, Бора, Перлеза и на другим локацијама, августа и септембра 2024. године, а реализован је у копродукцији продукцијских кућа „Tam Tam" (Немачка), „Totem" (Француска), и „Art and Popcorn" (Србија).

Филм руске редитељке Настије Коркије, реализован у копродукцији Немачке, Француске и Србије, биће приказан у такмичарском програму селекције „Дани аутора"

„Кратко лето" је лична и интимна прича седмогодишње Каће пре поласка у школу, у време док њени баба и деда балансирају на ивици раздвојености. У позадини ове приче је покушај да се разуме руско друштво у току Другог чеченског рата и терористичких напада 2004. године, кроз поетску студију о детињству.

Главну улогу у филму тумачи руска глумица Маја Плесковић, која живи у Београду, док остатак глумачке поставе чине руски глумци Александар Феклистов, Јаков Карихаљин, Александер Карпушин, као и српски – Весна Јовановић и Стојша Ољачић. Значајан део екипе филма чине руски емигранти, док су у стварању филма учествовали и костимографкиња Марија Јаношевић и дизајнерка филмске маске Јасмина Мина Лилић из Србије.

– Надахнута мојим детињством, ова прича говори о томе како сам очајнички и безуспешно покушавала да спасем своју породицу од распада, како сам покушавала да сачувам бар успомену на срећна времена... Ово је прича о детињству у лето 2004. и одражава руско друштво почетком 21. века: прва два Путинова мандата, рат у Чеченији и терористичке нападе – све што се сада види из другачије перспективе и што се мора поново размотрити, проценити – рекла је о филму редитељка филма Настија Коркија.

У најави програма „Дани аутора" у Венецији, филм је описан речима: „Још једна уметница у егзилу такође се бави поновним промишљањем прошлости – руска редитељка Настија Коркија, која тренутно живи у Немачкој. У филму 'Кратко лето', причи о лету које наизглед протиче мирно, рат остаје у позадини, али филм показује како он може продрети у сваки кутак живота, мењајући најближе односе и нагризајући чак и оне који су деловали неуништиво."

Продуцент Мирослав Могоровић изјавио је да је сигуран да ће „Кратко лето", након светске премијере у Венецији, наставити свој фестивалски живот широм света.

Настија Коркија је редитељка руског порекла која живи у Немачкој. Дипломирала је филологију на Московском државном универзитету, а режију студирала на Московској школи новог филма код редитеља Бакура Бакурадзеа и на Куби. Магистрирала је документарну режију у програму „DocNomads Erasmus", понуђеном на конзорцијуму три универзитета у Португалији, Мађарској и Белгији.

Из филма „Кратко лето"

Фото промо

Званична селекција 22. издања „Дана аутора" представља светске премијере филмова који долазе из различитих контекста, географских простора и уметничких сензибилитета, али које повезује ургентна потреба да испричају приче о времену у којем живимо – обележеном ратовима, сукобима око идентитета, технолошким променама и миграцијама – али и испуњеном побуном, жељама, сећањима и чиновима љубави. Десет филмова у такмичарском програму чини политички и емоционални атлас који повезује Либан и Грчку, Италију и Мексико, Иран и Шпанију, футуристичку Кенију и Русију из сећања оних који су је напустили и никада се нису вратили.

К. Р.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Izložba koja poziva na dijalog

Napomena:
Površina: 499

Strana: 18

Фото Музеј Голубац

Детаљ са поставке

Изложба која позива на дијалог

„Голубац у вртлогу Другог светског рата" назив је поставке која осветљава један од најтежих периода у историји овог краја

Голубац – У галерији Музеја Голубац отворена је изложба „Голубац у вртлогу Другог светског рата (1940–1945)", која осветљава један од најтежих и најсложенијих периода у историји овог краја. Изложба кроз више тематских целина представља личне предмете, оружје, архивску грађу, фотографије и сведочанства која говоре о ратним годинама, страдањима, отпору и дубокој подељености српског народа у годинама Другог светског рата. Аутентични експонати прикупљени су захваљујући музејима у Голупцу, Пожаревцу и Великом Градишту, као и из приватне збирке колекционара Миљана Рајковића из Салаковца и мештана голубачког краја који су уступили успомене својих предака.

Ово је био период у којем се није знало где је фронт, а где позадина. Народ је живео у сталном страху – између окупатора, сарадника, партизана и четника, често без икаквог избора, поручио је на отварању др Мирољуб Манојловић, историчар из Народног музеја Пожаревац. Марјан Ђокић, в. д. директора Музеја Голубац, представио је локалну ратну слику, рекавши да је Голубац у тим годинама био место страдања, страха, али и отпора. У само неколико месеци 1941. године народ је доживео и ослобођење и сурову одмазду. Ово је прича о обичним људима који су се нашли у незамисливим околностима, казао је он.

Изложба кроз хронолошки и тематски приступ приказује и заједничке акције партизана и четника у првим месецима устанка, као што је ослобођење Голупца и Великог Градишта у септембру 1941. године, али и каснију ескалацију сукоба, деловање квислиншких јединица, страдања цивила и личне судбине појединаца.

Ово није само изложба предмета, ово је позив на дијалог. Време је да престанемо да рат настављамо у главама, да престанемо да живимо поделе. После осам деценија од краја рата и више од четири деценије од краја комунизма, питање је да ли смо спремни да се загледамо у истину, и прихватимо да смо као народ много изгубили. Само разумевањем и дијалогом можемо оставити прошлост иза себе, оценио је Марјан Ђокић.

Изложба представља судбине људи, документе, фотографије и личне предмете из 1941. године и почетка рата. Посетиоци ће моћи да чују потресне приче о првим устаничким акцијама, сарадњи различитих покрета отпора, али и трагичним судбинама појединаца.

Изложба приказује обе стране рата – и херојство устаника и трагедију грађанског сукоба. Доноси податке о деловању Недићевих и Љотићевих јединица, о формирању Српске добровољачке гарде и њеној улози у офанзиви против партизана и четника. Изложба приказује и страшне последице бомбардовања Раброва 8. октобра 1941. године, у којем је страдало на десетине цивила, међу којима су били и мештани голубачког краја. Представљени су подаци о хапшењима, одмаздама, стрељањима и страдању обичних људи у ковитлацу великог сукоба, навели су из голубачког музеја. Додају да ће уз стручне предаваче, посетиоци имати прилику да чују целину приче: како се отпор организовао, како се сарадња у почетку претворила у сукоб и како је један рат завршен 1944. године, али је подела у народу остала жива до данас.

Оливера Милошевић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Slikovnica o izlivima besa kod dece

Napomena:
Površina: 387

Strana: 18

Сликовница о изливима беса код деце

„Бесне глисте" Јасне Бркић може помоћи деци и родитељима да се носе са овом непријатном ситуацијом

У издању „Креативног центра" објављена је сликовница „Бесне глисте" Јасне Бркић, ауторке популарног серијала о Духу Дулету, а књижицу је илустровала Катја Климова. Ова сликовница живог и динамичног текста намењена је малишанима старијим од три године и за тему има једну од честих ситуација у односу родитеља и детета – нападе беса.

Јасна Бркић оживљава познати израз „Не изводи бесне глисте!" и упознаје нас с породицом кишних глиста. Мама, тата и њихов син, глистић Еустахије живе под земљом, у лепом стану. Еустахије се једног јутра пробуди пре маме, гладан и нервозан. Када сâм себи спреми доручак, постане му досадно. Више пута дозива маму, која га моли да се мало игра сâм. Глистић тад већ почиње да драми и све је нервознији. Ситуација достиже врхунац када му мама предложи да среди собу. Еустахије побесни, а тело му се од беса веже у чвор! Уплашен, Еустахије се запита: „Како сад да размрсим ово?"

На крају сликовнице налази се и додатак, у коме родитељи и деца могу наћи „рецепте" за смиривање бесних глиста и предлозима занимљивих активности које деци могу помоћи да се носе са овом непријатном емоцијом.

„Када сам добила идеју за причу о бесним глистама, одмах ми је било јасно да ће то бити сликовница. У сликовници су подједнако важни и текст и илустрације, а слике у мојој глави док сам писала

На крају сликовнице налази се и додатак у којем родитељи и деца могу да нађу „рецепте" за смиривање бесних глиста

биле су као у цртаном филму – јасне, експресивне, динамичне, баш онакве какве овај формат тражи. Процес писања био је узбудљив, али и изазован. Колико год прича на први поглед деловала лагано и забавно, осећала сам велику одговорност према деци и родитељима, јер сам се бавила осетљивом темом – дечјим тантрумима и изливима беса. Желела сам да истакнем да је разлог за такво дечје понашање често оправдан, али да одраслима није довољно јасан", рекла је ауторка Јасна Бркић.

Сликовницу је илустровала Катја Климова, позната руска илустраторка, која се успешно изборила са задатком и нацртала допадљиве глисте. На илустрацијама можемо видети дом кишних глиста и њихове кућне предмете, све до најситнијих детаља као што је плишана играчка глиста.

„Понуда да цртам глисте била ми је веома занимљива јер и сама волим необичне ликове. Тешко је глисте представити као нешто слатко (оне, на пример, уопште не личе на мачиће), у природи их често избегавамо, али имају свој посебан шарм, који сам покушала да пронађем и изразим кроз илустрације. Фокусирала сам се на то како би им се тела увијала и кретала уколико би имале људске емоције. Додала сам им и руке и људске црте лица будући да се у причи понашају као људи. Ипак, нисам желела да их претворим у некаква слатка створења, посебно зато што се у тексту говори о сложеним емоцијама, и трудила сам се да од ових глиста направим ликове који су, путем израза лица, поза, покрета, у стању да исказују такве емоције", преноси своје искуство о раду на књизи Катја Климова.

Јасна Бркић је по образовању дипломирани класични филолог, а ради као библиотекар за децу, у Библиотеци града Београда, на Дечјем одељењу. Организује креативне и едукативне радионице настојећи да деци усади љубав према књизи и читању. Пише књиге које малим читаоцима помажу да развијају читалачке вештине.

Катја Климова је завршила уметничку школу у Рјазању, а посебно воли да илуструје књиге за децу.

М. В.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 131

Naslov: Nova knjiga aforizama Aleksandra Čotrića

Strana: 18

Нова књига афоризама Александра Чотрића

Нова збирка афоризама Александра Чотрића (1966) под насловом „Из дна душе" управо је објављена у издању куће „Алма". У деветој збирци овог аутора налази се око четири стотине размишљања о нацији, политици, политичарима, странкама, изборима, кампањама, власти, опозицији, криминалу, полицији, судству, безбедносним службама, медијима и другим темама.

Збирка је настајала у протекле четири године, а коначан избор сачинио је афористичар и антологичар Јово Николић. Рецензент је руски универзитетски професор др Александар Михајлович Камчатнов, који указује да „Чотрићева способност да уклопи мудрости у кратке и жустре форме чини књигу лаком за читање, али и дубоком за разумевање".

„Аутор не само што нас хумором подсећа на важне ствари већ нас и подстиче да се запитамо о сопственим вредностима и изборима", напомиње Камчатнов и додаје да је „Из дна душе" „књига која ће привући како љубитеље хумора, тако и оне који траже трајније и општије поруке о друштву, етици и људској природи".

Ово дело, по његовом мишљењу, „представља упорну потрагу за смислом и правдом у свету који често делује хаотично".

Насловну страну књиге осмислио је карикатуриста и илустратор Тошо Борковић. **К. Р.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Izlazak iz domena slike

Napomena:
Površina: 325

Strana: 19

Фото Марко Ерцеговић

Са изложбе у МСУВ

Излазак из домена слике

У Музеју савремене уметности Војводине вечерас ће, с почетком у 20 сати, бити представљен каталог изложбе „Уметност улице" која траје у тој институцији, а на којој су приказани радови Данице Чудић, Александра Бунчића, Дејана Ивановића Вупера, Стефана Станојевића Стара и Јована Обрадовића Шпире. На промоцији ће бити приказан и филм о изложби који је снимио Бојан Ђуришић. Уз ауторе радова и филма биће присутни кустос изложбе Владимир Митровић и аутор текстова за каталог Владимир Палибрк.

У музеју савремене уметности Војводине биће представљен каталог и приказан филм о изложби „Уметност улице"

Како је саопштено, идеја пројекта је паралелно приказивање богате продукције мурала изабраних уметника у контексту њихових галеријских радова. Мурали су презентовани на екранима, док су остали уметнички радови (слике, цртежи, илустрације, скулптуре итд.) традиционално изложени у савременим галеријским условима, чиме се добио шири увид у уметничке делатности аутора, као и (једна од) слика савременог уметничког тренутка.

Реч је о радовима домаћих уметника млађе генерације која је већ увелико присутна на домаћој сцени, али и европском уметничком тржишту. Дела ових уметника представљају нов начин уметничког истраживања, који кроз сликарство преиспитује излазак из домена слике, уз појачано деловање на чула посматрача и општу манифестацију новог сензибилитета.

Уметници исказују другачији однос према новом безболније га прихватајући, док доба својих предака посматрају као латентан процес укрштања и сударања старог и новог. Ослањајући се на поп и андерграунд културу, као и на савремену фигурацију, ови уметници остварују своје уметничке и визуелне светове, без предрасуда и уз поштовање традиције из које црпе надахнућа. Имају већ стабилне уметничке каријере, солидно су интегрисани у друштво и покривају више области деловања савремених уметника – као слободни уметници, активисти и „мултимедијски радници", професори на уметничким школама и уметници у ИТ сектору.

Иначе, изложба је отворена до 3. августа, тако да је ово једна од последњих прилика за посетиоце да погледају и саму поставку.

М. Д.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Nova paleta muzičkih dela stiže u Trebinje

Napomena:
Površina: 709

Strana: 19

ИНТЕРВЈУ: ТАТЈАНА РАНКОВИЋ, директорка манифестације „Music and More Summer Fest"

Нова палета музичких дела стиже у Требиње

Ове године имамо чак 15 музичара и њихових фамилија из Јапана, а представљамо и изложбу таписерија уметнице Кет Мајлоу из САД

Одувек сам тежила музичким истраживањима и представљањима нових или мање познатих композиција. Пуно таквих дела која заслужују подијум и место јесте на програмима и овога лета у Требињу. Наша седма фестивалска сезона ће и овога пута имати палету инспиративних дела у извођењу 57 музичара који долазе са четири континента, каже Татјана Ранковић, оснивач и директор реномираног фестивала „Music and More Summer Fest", који ће у свом актуелном, седмом издању окупити у Требињу од данас до 14. августа велику музичку породицу света.

– Ове сезоне први пут имамо концерт на оргуљама који ће бити одржан у акустичној Катедрали Мале Госпе у центру Требиња. Цео програм ће чинити дела Баха. Наш солиста је Даниел Кирк-Фостер, оргуљаш из Њујорка, који ће својим изузетним способностима увеличати овогодишњу сезону. У Требињу ће се смењивати дела за соло оргуље, а уз наш ансамбл „Summer Fest Camerata", који ће извести Бахов концерт за две виолине, где ће сваки став представити други солисти. То су: Стивен Мокел, Ле Лу, Ђулиета Михаи, Мари Секија, Џејден Јамамото и Лијам Александер, који ће наступити под палицом чувеног диригента Паскала Вероа. Затим ће бити изведен и Бранденбуршки шести концерт под палицом диригента Кенија Лија, на челу са познатим виолистом Ериком Вонгом – најављује у разговору за „Политику" Татјана Ранковић и додаје:

Фото лична архива

– Традиционално, отварање и затварање фестивала је у чаробном амбијенту амфитеатра Црквина код Херцеговачке Грачанице. Такође, гостујемо у манастиру Житомислић са програмом који ће бити изведен 7. августа. Нешто потпуно ново и другачије ће бити наш дан кулинарства у руралном газдинству ресторана „Кисин", мало ван Требиња, где ће уз гудачке квартете бити прављени стари херцеговачки рецепти. На менију ће се наћи преснац, цицвара, чорба од слануткa и још пуно дивних традиционалних специјалитета.

Кога ће публика још слушати у августу у Требињу?

Представићемо и овога пута неколико премијера: оркестарска дела Јонела Петроја и клавирска дела Ричарда Чонка. Многе композиције које представљамо биће премијере за Требиње: дела Шчедрина, Шонфелда, Ржевског, Флоренс Прајс, Ејми Бич, Такемитсуа, Гранта Стила, Шона Чуа, па чак и нека дела Чајковског, Сметане, Карла Филипа Емануела Баха (сина Ј. С. Баха), за која знам да никад нису била изведена у граду на Требишњици. Поред већ поменутих музичара, интересантно је да ове године имамо чак 15 музичара и њихових фамилија из Јапана, а представљамо и изложбу таписерија уметнице Кет Мајлоу из САД. Она ће у Музеју Херцеговине у Требињу одржати радионицу са млађим ученицима из овог града.

Заиста имате динамичан професионални живот. Чему тежите, шта посебно најављујете овога лета у Херцеговини?

Увек настојим да цео утисак буде професионалан и проткан дружењима и разменама знања, искустава и музичких мудрости. Имаћемо тим дивних музичара и великих професионалаца светских сцена који ће у Требињу представити неких 95 музичких дела, уз свакодневне радионице и рад са студентима. Оно што је јединствено на нашем фестивалу јесте целокупни колаборативни принцип где реномирани уметници представљају дела у заједничком тиму са нашим студентима.

Како „Music and More Summer Fest" функционише данас, седам година од оснивања?

Живим на Менхетну, у Њујорку, са својим супругом, композитором Јонелом Петројем, са којим делим идеје и размишљања. Доста путујем због концерата и разних такмичења где сам често члан жирија. Моја „беба", мој „Music and More Summer Fest" је сада већ постао бренд који егзистира због моје велике жеље да то остане трајно и квалитетно музичко обележје. Иза мене је огроман ангажман који траје од краја једне до почетка наредне сезоне. И то без престанка. Рад је у етапама које се преливају од почетне анализе тек завршене сезоне, па до остваривања и објављивања новог фестивалског издања, могућих програмских промена, аудиција, регрутовања нових учесника, програмирања... Све то је део мог ангажмана, уз свакодневни преглед друштвених мрежа, комуницирања са музичарима, са градском управом Требиња и партнерима фестивала који ми дају зелено светло за све моје идеје које су увек уз наше договоре о логистици и свему што је важно у служби величанства фестивала „Music and More Summer Fest".

Пијаниста у фотељи директора. Какав је у вашем случају то спој?

То је заиста интересантан спој који има пуно заједничких карактеристика: одговорност, организацију, визију и комуникацију. Као пијанисткињи радна одговорност је дубоко усађена у мом карактеру. Исто тако организација времена потребног при спремању за концерте је нешто што сваки пијаниста поседује. Па визија коначне интерпретације, која треба да је јасна, директна и комуникативна, како би најбоље остварили дијалог између композитора, интерпретатора и слушаоца, јесте нешто на чему сам радила од малена. И све се то може пренети на рад директора овако комплексне и велике манифестације. Али бих додала да организација међународног фестивала захтева додатну одговорност јер су у питању многи други музичари, чији успех и добар осећај зависе од мојих сугестија и инструкција. А велика је и одговорност према публици која је жељна музике и чари коју доносе концертна извођења свих нас на фестивалу.

Активни сте и ван сцене, посвећени педагогији. Које савете дајете својим студентима, будући да однос према музици зависи од узраста и васпитања?

Са студентима негујем диван однос и уживам у педагогији. Саветујем их да нађу свој уметнички и музички идентитет, да буду реални и кад треба – критички настројени према себи, али и да увек остану мотивисани. Важно је да сваки пораз приме само као један вирус од 24 сата, никако дуже. Вратити се са такмичења без награде или бити одбијен на аудицијама за посао, школу, фестивал су најчешће привремени порази које треба прихватити као спотицања о мањи или већи камен. Јако смо самокритични тако да је лако бити разочаран у своје способности, изгубити сигурност и креативну енергију. Зато је важно научити да идеш даље и верујеш у свој крајњи циљ до којег се стиже једино огромном жељом и посвећеним радом.

Борка Г. Требјешанин

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 122

Naslov: „Slavne srpske vojvode" u Zaječaru

Strana: 19

„Славне српске војводе" у Зајечару

Представа „Славне српске војводе" аутора др Миће Живојиновића, у режији Бошка Пулетића, првака ансамбла Драме Народног позоришта у Београду, биће изведена вечерас од 21 сат на Летњој сцени Позоришног музеја у Зајечару.

У години када се обележава 110 година од голготе Србије 1915. године поклоници позоришне уметности у Зајечару имаће прилику да одгледају историјску драму која хронолошки прати развој великог ратног и личног пријатељства двојице горостаса српске историје: војводе Живојина Мишића и војводе Степе Степановића. Поникли са исте класе војне академије, своје другарство, кроз најтежа животна искушења, претворили су у велико лично пријатељство које је трајало до самог краја њиховог живота. Дело прати историјске догађаје од атентата у Сарајеву, преко битака на Церу и Колубари, голготе народа и војске током повлачења преко Албаније, све до пробоја Солунског фронта и ослобођења поробљене отаџбине.

У представи „Славне српске војводе" играју глумци Миодраг Ракочевић као војвода Живојин Мишић и Лепомир Ивковић као војвода Степа Степановић. У улози наратора појављује се аутор представе, професор др Миће Живојиновић.

Б. Г. Т.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 213

Naslov: Tomislavu Marinkoviću „Drainčeva nagrada

Strana: 19

Томиславу Маринковићу „Драинчева награда"

Песник Томислав Маринковић овогодишњи је добитник „Драинчеве награде" за књигу песама „Шта о нама мисле анђели", у издању „Архипелага". Одлуку о добитнику награде донео је трочлани жири: професор др Горан Максимовић (председник), Драган Огњановић и Дејан Алексић, као прошлогодишњи добитник.

– Томислав Маринковић један је од најзначајнијих савремених песника који ствара на српском језику. Његова збирка „Шта о нама мисле анђели" је нека врста поетичке синтезе у којој је он све своје претходне погледе на поезију, на живот, уметност, на неки начин објединио у овим стиховима. Реч је о песнику који трага између овог и оног, између објективног и метафизичког света. У овој књизи ипак доминира тај поглед на метафизичке, космичке просторе, суочава се са оностраним на најдиректнији и најнепосреднији начин. Отуда и наслов књиге није случајно одабран и нису случајно анђели у том наслову. Песнички језик, мисли, емоције, све је веома снажно, продуховљено, аутентично, баш онако какав је читав песнички опус Томислава Маринковића – рекао је др Горан Максимовић.

Томиславу Маринковићу „Драинчева награда" биће уручена 25. августа на 56. издању „Драинчевих књижевних сусрета" у Прокупљу.

На конкурс за „Драинчеву награду" стигло је 47 књига поезије чији су аутори песници из Србије, Републике Српске и Црне Горе, саопштено је из Народне библиотеке „Раде Драинац" у Прокупљу, која је и организатор „Драинчевих књижевних сусрета". Поред награђене књиге, у најужем избору за „Драинчеву награду" нашле су се и књиге песама Сплав тишине Миладина Берића и Јежеви Саше Радојчића.

За књигу „Шта о нама мисле анђели" Томислав Маринковић добио је и „Змајеву награду Матице српске" и Награду „Стеван Раичковић" за најбољу песничку књигу године. **М. В.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kultura
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 66

Naslov: Aleksiću priznanje na sajmu „Trg od knjige

Strana: 19

Алексићу признање на сајму „Трг од књиге”

Награда за најбољу дечју књигу на 23. сајму „Трг од књиге” у Херцег Новом припала је Дејану Алексићу за „Џинове, страшила и Нешто Треће”, у издању „Лагуне”.

Награђивани песник и настављач најбоље традиције дечје књижевности Дејан Алексић, заједно са изванредним илустратором Костом Миловановићем, посветио је нову књигу „Џинови, страшила и Нешто Треће”, овај духовити триптих, свим трапавим и незграпним бићима – бићима која штрче од света у којем живе.

„На оригиналан начин Алексић се обраћа детету као мисаоном и осјећајном бићу, не подилазећи му, већ га позива на игру, маштање, али и размишљање о сопственим разликама и вредностима. Управо кроз ту игру, аутор ненаметљиво гради простор за самоприхватање, храброст и слободу избора, наведено је у образложењу. **М. В.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 47

Naslov: Zelenski vratio ovlašćenja antikorupcijskim telima

Strana: 2

Зеленски вратио овлашћења антикорупцијским телима

Кијев – Председник Украјине Володимир Зеленски потписао је закон који је усвојила Врховна рада Украјине о обнављању независности Националног антикорупцијског бироа Украјине (НАБУ) и Специјализованог тужилаштва за борбу против корупције (САП). „Желим да захвалим свим парламентарцима што су усвојили мој предлог закона. Чим потпишем документ, текст ће бити одмах објављен", напоменуо је Зеленски уочи потписивања. Према његовим речима, то су гаранције нормалног, независног рада антикорупцијских органа и свих органа за спровођење закона Украјине, преноси Укринформ.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Jasmina Pavlović Stamenić
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 510

Naslov: Bliski susret srpskih turista sa opasnom ribom paukom

Strana: 2

У ГРЧКОМ МОРУ 80 НОВИХ РИБЉИХ ВРСТА

Блиски сусрет српских туриста са опасном рибом пауком

Од нашег дописника

Атина – У грчком мору појавило се 80 нових врста риба, опасних, безазлених или непријатних, које су стигле из тропских мора. Друштвене мреже брује о трауматичним искуствима туриста, наши људи са летовања у Грчкој који објављују фотографије као доказ о блиском сусрету са неманима које, истини за вољу, кад убоду, опрље, залепе се на кожу и заиста тако и изгледају.

Шта се десило рибама да су из далека стигле у Грчку или се преселиле у плићак где обично не бораве да постану опасност за купаче? Стручњаци кажу да је одговор једноставан јер су климатске промене и загрејавање мора променили њихове навике. Тако су рибе пауци или дракони (Trachinus draco), званично најопасније за купаче, одувек биле присутне у Медитерану, али их сада има много више. Последњих година се све чешће виђају ближе обали где долазе у контакт са купачима и то највише у Грчкој, Италији и Хрватској. Научно објашњење је да је реч о више фактора, од климатских до промена у екосистему, али и људској активности, кроз туризам, градњу молова и марина, песковитих плажа, чиме се ремети устаљени поредак у мору.

И температура у приобалном делу је порасла, а рибе пауци воле топлије море, па им се у плићаку више свиђа него раније. Такође, број неких риба из групе предатора се смањио, па то риби пауку даје више шанси да преживи и приближи се обали где се осећа сигурнијом и има више хране. Уз то, она воли песак и мирне увале баш као и туристи који траже оазе са себе. Дакле, овај тзв. скривени предатор је постао опасност за купаче не зато што напада већ зато што се скрива у песку где га људи нагазе када ова риба и активира систем одбране... Она има отровне бодље, па ако се нагази, пробија кожу и убризгава јак отров који проузрокује ужасан бол, кажу најбољи који неко може да доживи, појављује се оток, црвенило, утрнулост, мучнина, вртоглавица. Прва помоћ је да се место убода урони у јако топлу воду која разграђује отров и наравно да се одмах затим потражи помоћ лекара.

Фото EPA/Orestis Panagiotou

Ту није крај! Већина опасних и егзотичних риба које су се појавиле у грчком и источном делу Медитерана нису постојале у том екосистему пре климатских промена, загревања мора. Климатски фактор, али и активност људи као што је рецимо изградња Суецког канала који је повезао Црвено море и Медитеран, довели су до највеће биолошке трансформације у Медитерану у новијој историји. Тако, рецимо, лавља риба (leoni fish ili Pterios) није обитавала у овом подручју, а стигла је из Црвеног мора као и многе друге које су допливале из Индијског океана, јер се од 1980. до 2000. температура мора у Грчкој подигла за скоро два степена Целзијуса, што је тропским и субтропским врстама омогућило опстанак. Зато се и бележи њихова инвазија из Црвеног мора и Индијског океана. Подсетимо, до средина 20. века Медитеранско море је било релативно хладније, географски изоловано самим тим стабилно када је реч о локалним морским врстама риба. Истина је да су многе инвазивне врсте из Индијског океана ушле у Медитеран преко Суеца тако да се данас говори о „новим, чудним, до сада непознатим" врстама риба које се виђају у Јонском и Егејском мору. Неке од њих, риба лав, врло лепа на изглед, спада у грабљивице и регистрована је у јужном Пелопонезу, код Кефалоније, напада мање рибе локалне врсте и прети да поремети целу локалну мрежу, пре свега је штетна за екосистем, јер има велику репродуктивну моћ, а прождире домаће врсте рибе. Опасна је и због отрова у бодљама пераја који испушта ако се са њом дође у контакт, рецимо приликом пливања или рањења близу гребена додирне руком. У принципу, није агресивна врста, али може да угризе и отровом који

Температура у приобалном делу је порасла, а оне воле топлије море, па им се у плићаку више свиђа него раније

није смртоносан може да изазове интензиван бол, отицање, мучнину чак и срчане компликације.

Најопаснији је Lagocephalous sceleratus, једна од инвазивних риба у Медитерану која води порекло из Индијског океана, али је све више присутна у Грчкој, на Кипру, Турској и у Јадрану. Садржи смртоносни отров и сматра се једном од најотровнијих врста на свету уколико се грешком поједе, јер подсећа на „обичну" рибу. Њен отров не уништава ни термичка обрада и не постоји противотров. У принципу у мору није агресивна, али може да угризе у непосредном контакту. Њено продавање је забрањено и локалне власти често упозоравају риболовце на њен изглед, сребрно тело са тамном траком и здепастом главом као код жабе, надуваном када се брани. **Јасмина Павловић Стаменић**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Martin Rajkov
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 676

Naslov: Bugarski zvaničnici na novoj listi „rusofobičnih"

Strana: 2

Бугарски званичници на новој листи „русофобичних"

У публикацији коју је издао руски МСП „Примери изјава званичника и представника елита западних земаља у вези са Русијом, у којима се користи говор мржње" наводе се цитати функционера из Софије

Сйецијално за „Полиūику"

Софија – Два бивша бугарска премијера и два министра одбране, укључујући и садашњег, доспели су на нову листу руског Министарства спољних послова као примери најекстремнијих манифестација русофобичне реторике. На сајту руског Министарства спољних послова у одељку „Примери манифестација русофобије", наводе се јавне изјаве бившег министра одбране Тодора Тагарева, бившег премијера Николаја Денкова, вршиоца дужности премијера Димитра Главчева и садашњег министра одбране Атанаса Запрјанова. Публикација се зове „Примери изјава званичника и представника елита западних земаља у вези са Русијом, у којима се користи говор мржње". Међу цитатима су Тагарјеви позиви на борбу против руске пропаганде у бугарским медијима и школама, Денковљеве изјаве о једностраном представљању Русије у уџбеницима историје, као и ставови Главчева и Запрјанова о подршци Украјини и за појачану улогу НАТО-а у региону Црног мора.

Министарство спољних послова Русије саопштило је да се они уврштени у листу баве „мржњом у реторици" против Русије и да су део „широке кампање за дискредитацију земље". Документ није формална листа санкција, већ је део напора Москве да систематизује и објави јавне изјаве политичара у иностранству за које каже да доводе до непријатељског ставова према Русији. Русија се редовно жали на русофобичну кампању у Бугарској, а руско Министарство спољних послова редовно осуђује разне коментаре бугарских представника. Истовремено, пруруске странке у бугарском парламенту настављају са провокацијама и поделом друштва.

„Путин тражи нове непријатеље, па смо ми нови непријатељи", прокоментарисао је председник „Настављамо промене – Демократска Бугарска" Николај Денков.

Фото EPA/Sergey Dolzhenko

Бивши премијер Николај Денков у посети Кијеву

Он каже да је смирен о питању ове теме, јер је то урађено за интерну употребу.

„До сада је број погинулих и тешко повређених на руској страни у овом рату преко 600.000. Заједно са Украјинцима, то је око милион људи који су погинули или тешко повређени", подсећа Денков.

Према његовим речима, руском председнику Владимиру Путину и режиму у Москви стално је потребно нешто ново као објашњење зашто се овај рат наставља, јер је апсолутно бесмислен и у овом случају траже нове непријатеље.

Москва је иначе осудила декларацију бугарске Народне скупштине којом је Руска Федерација проглашена земљом која подржава тероризам.

„То неће проћи без адекватног одговора. Законодавна тела низа европских земаља дала су сличне изјаве пре неколико година. Сада су то учинили и бугарски посланици, у покушају да сустигну локомотиву европске русофобије, мада са закашњењем, узели су суштински погрешну линију етикетирања Русије као спонзора тероризма", рекла је Марија Захарова, портпаролка Министарства спољних послова.

Она је оценила и да је декларација бугарске скупштине одвојена од реалности.

„Такве гласне и неосноване оптужбе против наше земље обично имају циљ да стварају тло за нове санкције. Свако агресивно безакоње против наше државе, њених грађана и имовине неће остати без адекватног одговора. Бугарски парламентарци морају ово запамтити и пажљиво одмерити своје одлуке са становишта неизбежних последица", додала је Захарова.

Народна скупштина Бугарске је усвојила декларацију којом осуђује рат Руске Федерације против Украјине. У документу се наводи да Бугарска изражава солидарност са Европским парламентом и потврђује дефиницију Руске Федерације као државе спонзора тероризма.

Међутим, посланик Бугарске социјалистичке партије, Иван Петков, назвао је украјинског председника Володимира Зеленског „монструозним" и описао масакр у Бучи као „театрални догађај". Цончо Ганев из странке Возрождане, описао је декларацију као „сраман чин о коме се уопште није требало расправљати".

На крају су декларацију коју је предложила „Настављамо промене – Демократска Бугарска" још у фебруару подржале коалиција „ГЕРБ – Савез демократских снага" и „Покрет за права и слободе – Нови почетак".

Декларација такође потврђује стратешку посвећеност Бугарске НАТО-у, Европској унији и иницијативи „Три мора", укључујући и модернизацију оружаних снага и јачање националних одбрамбених капацитета. Подржава се и хуманитарна, војнотехничка и материјална помоћ Украјини, позива се на ослобађање свих незаконито притворених лица и на јачање енергетске независности Бугарске као елемента националне безбедности. Декларација апелује на јачање капацитета безбедносних служби за супротстављање хибридним претњама, укључујући руску пропаганду, дезинформације, манипулацију јавним мњењем и мешање у изборне процесе.

Мартин Рајков

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 51

Naslov: Tramp: Predsednik FED-a je totalni gubitnik

Strana: 2

Трамп: Председник ФЕД-а је тотални губитник

Вашингтон – Председник Сједињених Америчких Држава Доналд Трамп оптужио је јуче председника Федералних резерви (ФЕД) Џерома Пауела да је „превише политички настројен" за своју функцију и да је изгубио милијарде америчких долара. „Џером 'Прекасно' Пауел је то поново урадио!!! Он је 'прекасно', и заправо, превише љут, превише глуп и превише политички настројен, да би био председник Федералних резерви. Он кошта нашу земљу билионе долара", написао је Трамп на својој друштвеној мрежи „Трут соушал". Навео је да акције председника ФЕД-а коштају САД „билионе долара", укључујући једну „од најнеспособнијих или најкорумпиранијих реконструкција зграда у историји грађевинарства".

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Pogledi
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 214

Naslov: Celo leto rekonstruišu plažu u Donjem Milanovcu

Strana: 20

Плажа је ограђена због радова па је прилаз до воде отежан

Цело лето реконструишу плажу у Доњем Милановцу

Звучи невероватно, али плажа у Доњем Милановцу реконструише се у јуну, јулу, вероватно ће и у августу, у најврелијим месецима, када је људима расхлађивање у Ђердапском језеру преко потребно. Купачи Доњег Милановца и многобројни гости немају избор. Морају на плажу у Текију, која је удаљена 50 километара, у Кладово или у Голубац, до којих треба путовати по 60 километара. А ако им је то далеко, могу и да се стисну поред два степеништа на врло руинираном кеју.

Старији Доњомилановчани још памте најлепшу плажу у сада потопљеном Старом Милановцу, ситан песак, шумицу и хотел, када су популарним „ракетама" на купање долазили и гости из Београда. Давно прошло време, али не заборавља се. А на питање где се то плаже реконструишу и срећују усред лета одговор је – у Доњем Милановцу.

Синиша Стојчић,
Београд/ Доњи Милановац

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 43

Naslov: Sudar kod prelaza Evzoni

Судар код прелаза Евзони

Атина – У тешкој саобраћајној несрећи која се јуче догодила у Грчкој у близини граничног прелаза Евзони погинула је једна особа, док је петоро лакше повређено. До несреће је дошло на трећем километру националне магистрале Евзони–Поликастро, у области Килкис, преноси Прототема. Према саопштењу локалне полиције, несрећа се догодила око 4:25 часова ујутру, када су се два путничка возила сударила фронтално. У удесу је погинула 63-годишња жена која је управљала једним од возила, док је 34-годишњи возач другог возила задобио лакше повреде и превезен је у болницу у Килкису.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Pogledi
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Razbijanje mitova ili razbijanje država

Napomena:
Površina: 971

Strana: 20

Разбијање митова или разбијање држава

*Слободан Самарџија**

Скупштина Републике Србије усвојила је 10. марта 2010. „Декларацију о осуди злочина у Сребреници из јула 1995. године у којем је убијено 8.000 Бошњака". Декларација је усвојена са 127 гласова за и 21 глас против. Реч геноцид није ушла у овај документ иако су се о томе претходно изјаснили и Међународни кривични суд за бившу Југославију и Савет безбедности УН.

Да ли је ово било довољно? Судећи по реакцијама оних који су Балкан свесно претворили у буре барута – није. Јер тиме није испуњен њихов основни захтев – осуда целокупног српског народа. А без јасне осуде нема ни претварања Срба у грађане другог реда. Централни део Балкана тако остаје

> Шта када се једнога дана та реч 'геноцид' изличе од неселективне употребе, као што је и реч 'злочин' одавно релативизована? Која ће нова изражавати нашу жељу да некога осудимо не зато што је учинио нешто ужасно већ и да бисмо од те осуде ми сами имали корист

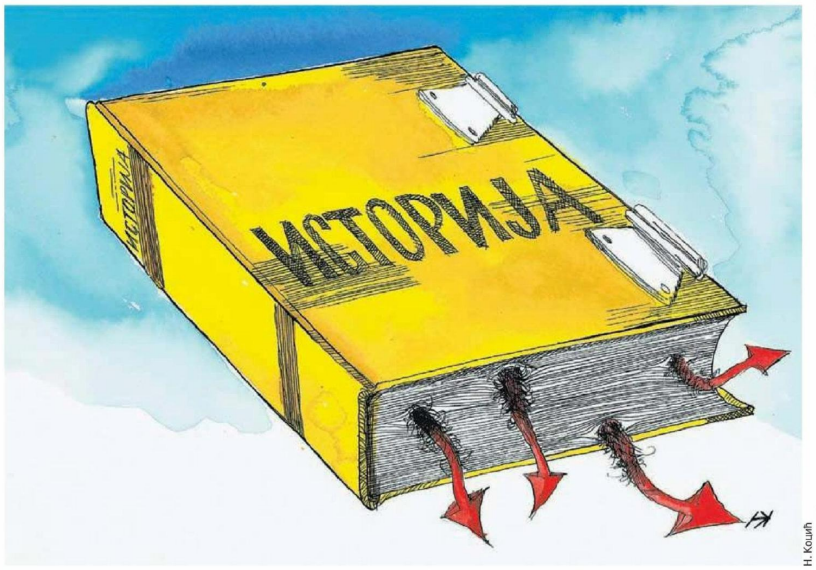
простор на којем ниједна велика сила неће имати стратешку превагу. А то има своју цену.

Подсетимо, Немачка је по окончању Другог светског рата осуђена за злочине Холокауста и подељена на западни и источни део, чиме је практично постала окупациона зона САД и СССР-а. Све приче о томе да то није била пресуда немачком народу него искључиво Хитлеровом режиму падају у воду пред чињеницом да су и ова земља и људи који је чине били у подређеном положају у односу на победнике, да би тек након пола века успели да се отргну том утицају. А и када су коначно поново уздигли главе, дотадашње газде су их економски понизиле. Укратко, Немци као народ су своју „геноцидност" добро искијали. Главни иницијатори злочина побегли су, углавном преко Атлантика, управо под окриље оних који су им судили.

Слична судбина задесила је и припаднике народа Хуту због злочина у Руанди 1994. Као и народ Исламске државе (ИСИС) због геноцида над Језидима (Ирак) 2014. И једни и други још дуго неће смети да се подиче својим пореклом. Сви они, починили неко зло или не, свој крст ће морати да носе. Исти онакав какав је намењен Србима, па макар заогрнут плаштом „појединачних кривица".

Нико, наравно, не може да оправда злочине, па ни ове најновије израелске у Гази, где масовно гину цивили, жене и деца. Или недавно у Ирану. Али питање над којим се ваља замислити је: чему, у крајњем случају, служи оваква осуда? Какав је њен циљ? Да ли да се неки народ подстакне да буде бољи, напреднији, успешнији, или да се вечно каје? Да ли уопште да опстане као заједница, или да заборави сопствени идентитет како би коначну „срећу" обезбедио покорно служећи некоме моћном…

Злочини су многи, од крсташких ратова, британског колонијалног ди-

Н. Кошић

чинила кроз – „процес ширења демократије".

Другим речима, о злочинима се не расправља онако како на њих гледају на далеком или блиском истоку, рогу Африке, у амазонским џунглама, на Хималајима, на Романији… Мишљење житеља са поменутих простора мање је важно од онога које изнесу учене главе у Њујорку, Лондону, Хагу... Тамо се суди и пресуђује. Али не зарад универзалне правде или људскости, већ искључиво зарад превласти западног облика демократије. Па макар исти и не био општеприхватљив.

То се односи и на разбијање историјских митова, свесно потискивање народног сећања. Јер то је једини начин да се промени духовна и социјална структура сваког народа и да се исти квалитетније контролише. Не треба много памети да би се схватило шта би се десило било коме, у било којој земљи са чврстом религијом и пажње вредном историјом, када би у школама почели децу да уче какви су све злочини током векова чињени у њихово име, и у име њихове вере. У малим земљама, попут Србије, такав покушај би био далеко успешнији. Па зашто не ударити управо на такве, на њихов национални идентитет. Један од ваљаних начина за почетак је да их се убеди да им је садашњост саздана управо на геноциду предака. Па макар и само неких. То је посао пропагандиста. Добро плаћених, где чуда, поново од стране западних мешетара.

Притом се пажња усмерава само на једну категорију грађана. Десетине хиљада усмрћених или протераних житеља ван несрећне Сребренице, а било их је небројено много више у Хрватској, Босни, на Косову, никада неће моћи за себе да кажу да су били жртве геноцида. А огромни простори на којима су некада обитавали претрпани су гробовима и данас зврје празни.

Али, вратимо се садашњости. Да ли би нас убацивање термина „геноцид" у на почетку поменуту декларацију приближило Европи и свету? Тврдим да не би. Ни за један корак. Напротив, и онима који са прошлим ратовима нису имали никакве везе, над главама би висило обележје да су њихови очеви или рођаци, па макар и као појединци, чинили незамисливе злочине. То би било као да сам себи затежеш омчу око врата коју ти је неко други већ намакао.

Замислите само како би се осећали будући туристи у велелепним блиставим одмаралиштима у Гази када би на хотелима затекли јасно истакнуте табле на којима пише да су исти изграђени захваљујући геноциду који су над Палестинцима извршили Израелци, и то

> О злочинима се не расправља онако како на њих гледају на Далеком или Блиском истоку, рогу Африке, у амазонским џунглама, на Хималајима, на Романији… Мишљење житеља поменутих простора мање је важно од онога које изнесу учене главе у Њујорку, Лондону, Хагу... Тамо се суди и пресуђује. Али не зарад универзалне правде или људскости, већ искључиво зарад превласти западног облика демократије. Па макар исти и не био општеприхватљив

уз обилату помоћ Американаца. Да ли би им било свеједно?

Уосталом, шта када се једнога дана та реч „геноцид" изличе од неселективне употребе, као што је и реч „злочин" одавно релативизована? Која нова ће изражавати нашу жељу да некога осудимо не зато што је учинио нешто ужасно већ и да би од те осуде ми сами имали корист.

Суочавање са истином не може да буде резервисано само за једну категорију овоземаљског становништва. Мора једнако да важи за све. У ситуацији када већ постаје јасно да западна демократија, заснована на вековној безобзирној пљачки планете, више не функционише како је замишљено, то постаје неминовност. ¶

**Новинар „Политике" у пензији*

Прилози објављени у рубрици „Погледи" одражавају ставове аутора, не увек и уређивачку политику листа

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Feljton
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Setva autoriteta, žetva lojalnosti

Napomena:
Površina: 1371

Strana: 21

Милош Тимотијевић

Александар Марушић

КРАЉ АЛЕКСАНДАР И КРАЉИЦА ДРАГА – ПОСЛЕДЊЕ ПУТОВАЊЕ СРБИЈОМ 21

Сетва ауторитета, жетва лојалности

Посета владарског пара централној и западној Србији крајем лета и почетком јесени 1901. имала је циљ да јача угрожени легитимитет краља Александра. У туврху коришћени су сви елементи пропагандног механизма, од церемонија и ритуала до масовне мобилизације грађана и сељака

Већ 23. септембра/6. октобра 1901. краљ Александар и краљица Драга отпутовали су у 11 сати за Ниш посебним дворским возом, у пратњи свих министара, осим министра финансија. Испратио их је митрополит Инокентије с владикама, официрски кор, чиновници и грађанство.

Припреме за дочек у Нишу организоване су још половином августа 1901. године. Пошто су старе „општинске декорације" за дочек владара већ биле „искварене", Општина Ниш је организовала комисију која је требало да набави све што је потребно за спектакл.

Ниш је свечано уз бакљаду дочекао владарски пар. Краљ је захвалио на топлом патриотском пријему и истакао како је Ниш друга престоница Србије у коју су одавно желели да посете, нарочито у светлу пријатних успомена краља Милана. Охрабрен добрим пријемом у југозападној Србији, краљ Александар је у говору истакао како је народ разумео да је наступило ново доба у Србији и да се обнављају традиционалне везе са Русијом. Посебно је демантовао све гласине о наследству престола, јер је све регулисано новим Уставом.

Планирано је да после Ниша посете и Крушевац, што је одложено после експлозије у једној радњи с барутом, што је проузроковало већи пожар у вароши.

* * *

Након пет дана, владарски пар вратио се из Ниша у Београд 28. септембра/11. октобра 1901. Краља и краљицу дочекали су министри Љ. Ковачевић и П. Велимировић, митрополит са владикама, државни великодостојници, официрски кор, чиновници и многобројно грађанство. До краја те године, владарски пар више нигде није путовао.

После пропуштених прилика за атентат, поручник Антоније Антић се повезао са својим рођаком, политичарем Ђорђем Генчићем, који је пристао на сарадњу. Тако је створен примарни круг цивилних завереника. Први састанак организован је у новембру 1901. у винограду адвоката Алексе Новаковића на Топчидерском брду. Присуствовали су адвокат Новаковић, Јован Авакумовић, генерал Јован Атанацковић, Никола Хаџи Тома и Ђоре Генчић. Похвалили су „патриотску готовост" официра да ликвидирају краља и краљицу и одлучили да на престо доведу Петра Карађорђевића. Недуго затим, на Туциндан 23. децембра 1901/5. јануара 1902, Ђорђе Генчић састао се са официрима одлучним да убију краља и краљицу, чиме је завера против последњих Обреновића добила нову димензију и озбиљност.

* * *

Ефемерни спектакл организован приликом посете краља Александра и краљице Драге централној и западној Србији 1901. године имао је све елементе сложеног пропагандног механизма осмишљеног да учврсти династичку лојалност, ојача државни поредак и промовише политичке и идеолошке идеје последњих Обреновића. Сваки аспект посете унапред је осмишљен с циљем демонстрирања јединства владарског пара и народа. Непрекидно одлагање посете царској Русији 1901. године, која је требало да потврди легитимитет краљице, условила је потребу за брзом реакцијом, како би се макар на домаћем плану ојачао пољуљани ауторитет владарског пара.

Симболика места која су обухваћена посетом, церемоније и ритуали, сценографија и естетика, симболика поклона, учешће локалних политичких, просветних и верских елита, политичке и идеолошке поруке, емоционални и реторички апели, масовна мобилизација грађана и сељака, имали су за циљ јачање угроженог легитимитета краља Александра и посебно краљице Драге Обреновић.

Многи наизглед спредни визуелни елементи, као што су српске тробојке које су украшавале улице и државне установе, с којима су постројена деца поносно махала, имала су непорецив циљ националну симболику и емотивну вредност, што је све заједно утицало на снажну интеракцију између владарског пара и народа.

Првобитно објављени план путовања није покрио сва места које су краљ и краљица посетили. Места посета пажљиво су одабрана због историјске и културне важности, а перформанс који их је пратио требало је да створи што је могуће повољнији утицај на локално становништво и ширу јавност Србије, како би се пренела порука о државној стабилности и континуитету са прошлошћу.

Краљев двор на разгледници Ниша

Фото из приватне збирке Дејана Вукелића

Фото Народни музеј Чачак

Завереници и учесници Мајског преврата 1903: официри Драгутин Димитријевић Апис, Душан Глишић и Антоније Антић

После пропуштених прилика за атентат, поручник Антоније Антић се повезао са својим рођаком, политичарем Ђорђем Генчићем, који је пристао на сарадњу. Тако је створен примарни круг цивилних завереника. Први састанак организован је у новембру 1901. у винограду адвоката Алексе Новаковића на Топчидерском брду

Идеолошка реторика свечаних посета убличавала се посредством историзованих стереотипа о одавању поштовања знаменитим личностима и догађајима у светлу верског и политичког патриотизма. Било то својеврсно ходочашће у средиште „националне свете земље" уз наглашено исказивање поштовања према прошлости чиме се потврђивала исправност актуелне политике у садашњости, као и ауторитет владара.

Путовање је започето из Смедерева, летње резиденције последњих Обреновића, затим је настављено преко Крагујевца, старе престонице обновљене Србије, потом Краљева које је своје ново име добило за време краља Милана Обреновића у време уздизања државе у ранг краљевине. Чачак је био родно место мајке краљице Драге и нарош која баштини традицију Боја на Љубићу из 1815, најзначајнијег војног догађаја из Другог српског устанка. Модерну Пожегу обновио је кнез Милош Обреновић, а село Добриња било је његово родно место. У Такову је подигнут Други српски устанак, а Горњи Милановац је по свом имену, положају и чињеници да је у њему рођена краљица Драга Обреновић имао најистакнутију симболику, као и село Љубићевица, родно место краљичиног деде. Посета свим овим местима требало је да појача очекивану подршку локалног становништва.

Ужице није припадало овом скупу варош и села, али је као град са дугом традицијом подршке радикалима требало да потврди да су Обреновићи популарни и прихваћени и у срединама које су им некада пружале отпор.

Важне су биле и многе урбане функције градова који су посећивани, од просветних установа, државних и недржавних организација и удружења, забава, симболике јавних зграда, старих и нових дворова, споменика, улица и трговa, фабрика и електричних центара као симбола модерности и напретка. Наиви улица и школа такође су баштинили традицију Обреновића, а краљ Александар је учествовао и полагању камена-темељца за многе зграде које је потом посетио 1901. године.

Јавни споменици такође су били важни – од разгледања бисте кнеза Милоша у крагујевачкој Гимназији, преко споменика Таковском устанку и Грма у Такову, до спомен-обележја баба Вишњи у Врањевшници и медаљона краља Милана на спомен-чесми у Дивостину.

Присуство владарског пара на свим набројаним локацијама које су имале снажан историјски и културни значај, симболизовало је континуитет са прошлошћу и повезаност са националним јунацима и догађајима. При томе ефемерни спектакл осмишљен да изазове снажне емоције код публике, успевао је да многим симболичким гестовима произведе и појача осећај поноса и лојалности према династији. Бројна публика била је сведок али и учесник несвакидашњих „величанствених церемонија" које су помагале учвршћивању ауторитета владарског пара кроз историјске асоцијације и симболичку репрезентацију.

Посете црквама и манастирима показивале су поштовање православне вере као кључног елемента националног идентитета, духовну стабилност и културни континуитет. Молепствија и благодарења била су редован и веома значајан сегмент свеукупног церемонијала. Јавно испољавање религиозности краљице Драге и краља Александра није био сам део личне побожности, већ и демонстрација повезаности цркве и владарског пара. При томе је поштована сакрална топографија градова и села, која се у највећем броју случајева поклапала са ктиторском делатношћу Обреновића, што је додатно потврђивало легитимитет династије. Цркве у Краљеву, Чачку, Добриња, Такову, Горњем Милановцу у директној су вези са династијом Обреновић.

Посете Студеници и Жичи имале су најизраженију симболику и политички карактер, јер су требало да повежу традиције средњовековне династије Немањић са Обреновићима као обновитељима српске државности у 19. веку, а краља Александра промовишу као легитимног баштиника континуитета српске државности.

Манастири – Вујан као гробна црква породице Луњевица, Врањевшница – гробно место мајке кнеза Милоша и његове деце и Манастир Дивостин са „светим" изворм и медаљоном краља Милана, такође су утврђивале истакнуто место династије Обреновић у националној симболици.

Церемоније и ритуали организовани током посете имали су устаљени карактер. Топовски пуцњи, јека црквених звона, детонације прангија стварали су незаобилазан почетни звучни ефекат за најаву спектакла и измештање људи из колотечине свакодневице. Заставе, венци, цвеће и тријумфалне капије обликовали су празничну атмосферу, употпуњавану вечерњим бакљадама, упарађеним грађанима, присуством постројене војске и обавезну музику и песму. Несвакидашње декорисани простори, уређени градови, улице, села и путеви, стварали су визуелни ефекат који је симболизовао ред, величанственост и просперитет династије Обреновић.

Наставиће се

Књигу Милоша Тимотијевића и Александра Марушића

„Усклици искреног одушевљења" објавили су Народни музеј Чачак и Музеј рудничко-таковског краја

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Pogledi
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 348

Naslov: Poezija u Ravangradu ponovo se budi

Strana: 20

Поезија у Равангграду поново се буди

„Сентиванску баладу" написао сам у мојој кафани, „Минеро", и у њој превео своју песму „Бегеш" с енглеског језика. До кафане, од Читаоничке, води бициклистичка стаза (дуга два километра) и сваког дана је посетим. У њој је мир јер по подне скоро никог нема. Попијем кафу, прегледам „Политику" коју успут купим, понешто читам или пишем и кући се вратим.

Није увек досадно у малом месту. Синоћ смо, други пут, имали Сомборско песничко вече. Водитељ је др Љиљана Соколова, која воли песме и пева у хоровима. У кафани „Оријент 5" песме је читало 12 песника, а ја сам говорио о Паблу Неруди, прочитао једну од више од 3.500 његових песама и „Бегеш". Нагласио сам да је Неруда својој будућој жени Матилде Урутија написао 100 љубавних сонета („Cien sonetos de amor"). Неруда је „мој песник", који је показао моћ поезије кад је 1968. године на чилеански стадион, на рецитал поезије Неруда и Јевтушенко, дошло више од 7.000 људи. Слушаоци који нису могли да уђу узалуд су тражили да се рецитал понови. Неруда је 1971. године добио Нобелову награду.

Два датума, 1968. и 1971, наводим ради нашег хемичара Владимира Прелога (Сарајево, 1906 – Цирих, 1998). Кад је Прелог посетио Сарајево, годину дана пре него што је добио Нобелову награду, професор Павел Штерн организује његово предавање о две теме: хемија мириса и стереохемија органских молекула и реакција, с нагласком на рифампицин. Дали смо оглас у „Ослобођењу" да се предавање одржава у Вијећници. Међутим, пре самог почетка дошло је пет или шест слушалаца. Онда сам, као доцент на предмету фармакологија, у истој згради ушао у читаоницу и „покупио" студенте медицине да хитро дођу на предавање. Тако је Прелог говорио пред двадесетак слушалаца. Наредне године организован је конгрес хемичара Југославије у Београду, у Сава центру. Главни предавач је нобеловац Прелог. Из Сарајева креће воз с два или три вагона резервисана за хемичаре, биохемичаре и студенте тих дисциплина, да чују она иста предавања за која смо годину дана раније једва сакупили слушаоце.

Чилеанци нису попунили омањи фудбалски стадион из сличног разлога као наши хемичари, већ да слушају два велика песника, на шпанском и руском језику.

На Сомборско песничко вече долази све више песника. Верујем да ће ускоро бити више публике. Ако се то догоди, мораћемо да потражимо већи простор за песничке рецитале.

Прилика је да наведем и неколико речи о „промоцијама књига". Тај израз не треба употребљавати. Промоције се одржавају ради упознавања купаца с разним новим производима, да се продају. Код нас многи саставе текст, однесу га издавачу, плате трошкове штампања и промовишу књигу; на промоцију позову тамбураше, родбину и пријатеље и фешта се заврши у кафани иза поноћи. Зато сам организовао Сомборско песничко вече. Наше вечери одвијају се сваког првог уторка у месецу; песме читају почетници и афирмисани песници и о песмама се говори. Волео бих да такве вечери постану узор малим градовима, јер у сваком постоје и кафане и песници. Тако ћемо подстицати право поетско стваралаштво, које је у народу заспало. Доћи ће дан када ће се Сомборци и Сарајлије, попут Чилеанаца, окупљати на стадионима да слушају велике песнике.

Рајко Игић,
Сомбор

Приредила
Данијела Драгићевић Јанковић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Moja kuća
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 149

Naslov: Stambena kriza u Pamploni se pogoršava

Strana: 22

Стамбена криза у Памплони се погоршава

Фото EPA/Jesus Diges

Поглед са балкона на чувену трку бикова током фестивала Санфермин

Због све већег броја објеката намењених туристима, стамбена криза у Памплони се погоршава. Ситуација постаје акутна током Санфермина, фестивала који се одржава у јулу, а најпознатији је по трци бикова. Цене квадрата, као и износ закупа, све су виши, а станова за „живљење" је све мање у централним зонама, па локалци имају проблема да обезбеде трајнији смештај за себе. Становници Памплоне, као уосталом и бројних других градова у Шпанији, која је једна од најпосећенијих туристичких дестинација у свету, највише за то криве неумерени туризам. **М. К.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Moja kuća
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 94

Naslov: Zaštićeni stanari u Egiptu - više to nisu

Strana: 22

Заштићени станари у Египту – више то нису

Египатски парламент недавно је усвојио контроверзне амандмане на Стари закон о закупнини, који захтева од закупаца с уговорима о закупу на неодређено време да напусте своје домове у року од седам година, док они у комерцијалним некретнинама имају пет година да се иселе. Овај закон ће утицати на око шест милиона људи који живе у 1,5 милиона јединица, јер замењује дугогодишњи систем закупнине из двадесетих година прошлог века, који је омогућавао ниске закупнине и неодређено коришћење. **М. К.**

Фото EPA/Mohamed Hossam

Зграде које потпадају под Стари закон о закупнини у Каиру

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Feljton
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 196

Naslov: LISTAJUĆI POLITIKU 1. avgust 1975.

Strana: 21

ЛИСТАЈУЋИ ПОЛИТИКУ

1. август

1975.

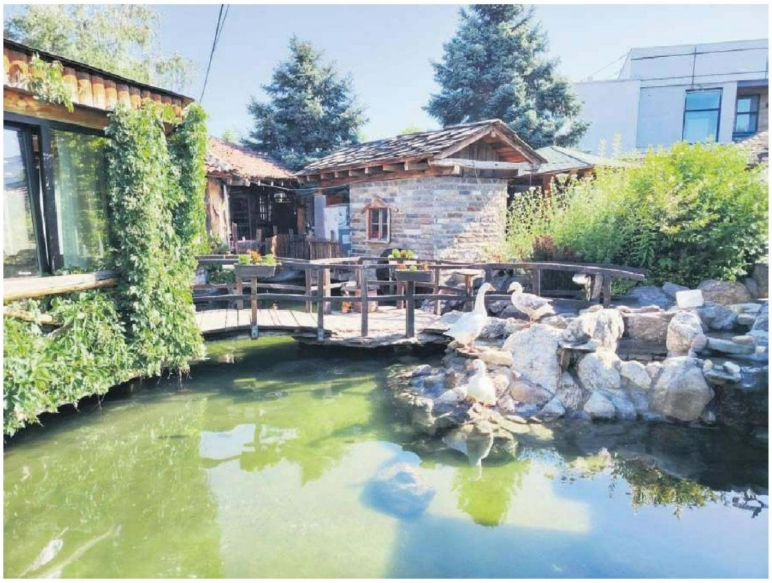
ТИТО: У ДОБРУ И ЗЛУ, ЕВРОПА ЈЕ ДЕО СВЕТА – Председник Тито је у својству председавајућег отворио преподневну седницу другог дана Европске конференције у Хелсинкију. Окружен пажњом свих делегација, као и великог броја извештача, у свом говору је између осталог рекао: „У хисторији Европе, ово је велики тренутак који побуђује наде у бољу сутрашњицу и срећнији живот садашњих и будућих покољења. Требало је да многе генерације прођу кроз безбројна искушења и највећа страдања, да би се Европа почела одлучније ослобађати оног што је негативно у њеном насљеђу и окретати лицем ка будућности. Да бисмо потпуније оцијенили далекосежност овог тренутка, морамо се подјетити и на оно што је у прошлости наносило толико зла не само народима овог континента, већ и других дијелова свијеа. Из Европе је потекао колонијализам, који ни до данас није потпуно ликвидиран. Ту је, на жалост, настао и фашизам – та најмрачнија идеологија коју свијет познаје. У Европи су започела и два катастрофална свјетска рата. Она је и прва постала поприште хладног рата, блоковских и других подјела и конфронтација. Ми живимо у вријеме када се води све одлучнија борба народа за слободу и независност, за мир и једнаку сигурност за све, за равноправност и свестрану сарадњу, за економски и друштвени напредак. Епоха колонијализма, империјализма и разних облика политичког и економског угњетавања народа, пред нађим очима се, додуше споро, ближи крају. У наше, доба само удружени народи могу да рјешавају како заједничке проблеме тако и властите проблеме, преузимајући на себе узајамно одговорности, у активној и мирољубивој коегзистенцији. У добру и злу, Европа је дио тог свијета", поручио је председник Тито.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Moja kuća
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 831

Naslov: Etno-naselje u spomen istorijskom selu

Strana: 22

Етно-рај надомак Лесковца

Етно-насеље у спомен историјском селу

Мало етно-насеље никло надомак Лесковца 2017. године прављено је у стилу кућа и имања овога краја. Тачније, готово две године грађено је по узору на село Паликућа, удаљено од Лесковца 15 километара ка југу, као туристички комплекс „Апостоловић" за око 500 посетилаца.

Цело насеље је ручни рад мајстора овога краја. Камен је донет с планине Кукавице, а стубови, кућице, мостићи, корита и остали дрвени намештај прављени су од брезе с исте планине, како кажу, у насељу чијом речицом испод мостова уместо лабудова пливају домаће гуске.

Градитељ је Зоран Ђорђевић. Он је осмислио и с мајсторима својеручно правио собе, столове, светиљке и мостиће од дрвета. Када сте тамо, стигли сте у прошлост.

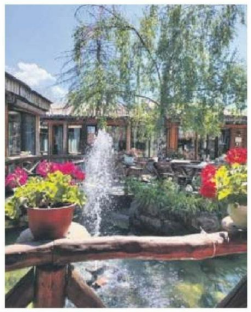
Узор за насеље – село Паликућа је, иначе, настало на ушћу меандрима богате речице Ботуње у Ветерницу. У селу, свака кућа има бунар, а назив је добило по томе што је пљувено два пута.

За ово село везују се два историјска догађаја. Први је битка 1789. у доба Кочине крајине када Аустрија у рату против Турака осваја северну Србију и у Поречју, области богатом рекама у јужном Поморављу дижу се Срби на оружје. По записима, они ослобађају југоисточну област наше земље око села Јабланица. Како аустријска војска није напредовала даље на југ, усамљеног војсковођу Пешу Прчића који је дигао устанак турска војска потискује у Поречје, потукавши његове људе код Паликуће и запаливши ово село.

Друга важна битка због које је ово село било инспирација етно-градитељу одвија се у априлу 1807. године у доба Првог српског устанка. Карађорђев

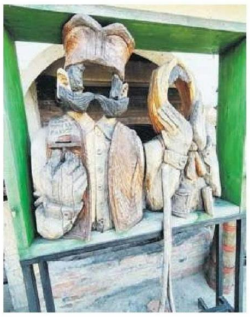
Дрвене кућице у густом растињу

Подсећање на Паликућу, село на води

буљубаша (виши официр) Цветко Варновачки дигао је људе из јабланичког краја на оружје, надирући кроз област Поречје ка Грделичкој клисури. Он је код Паликуће водио велику битку, али су Турци угушили устанак, а Цветко је, по неким записима, погинуо код овог села. По предању, и овога пута је Паликућа од Турака била спаљена. Наводи се у записима да је 1858. године имала 25 кућа, а за време Турака је била „господарско село" у којем су главешине убирале параспур (пореске дажбине) – како се зове и једно место поред. После ослобођења од Турака, Паликућа је плаћала аграрни дуг. Због отпора и жртава градитељи су били инспирисани да се камено село дрвених кућа с југа нађе и на етно-мапи Србије.

Текст и фотографије **Мирјана Никић**

Портрети сељака и сељанке у ношњи овога краја

Точак воденичар

Корито од дрвета са Кукавице

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Moja kuća
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 112

Naslov: Visoka potražnja za luksuznim vikendicama u Grčkoj

Strana: 22

Висока потражња за луксузним викендицама у Грчкој

Атина – Потражња за луксузним викендицама у Грчкој остала је на високом нивоу и ове године, резултати су анализе компаније „Енгел и Фолкерс", која наводи и да 85 одсто свих трансакција обављају страни купци, а цене некретнина на грчким острвима и даље су конкурентне у поређењу с другим медитеранским тржиштима.

„Купци се разликују у зависности од локације, али највише их долази из централне Европе, као и из Сједињених Америчких Држава, Либана, Израела, Балкана и Турске. Потражња је најизраженија за вилама с базеном и погледом на море, док је за најлуксузније некретнине клијентима кључна непосредна близина плаже", изјавио је директор компаније „Енгел и Фолкерс" Грчка Јоргос Петрос, преноси „Катимерини".

Највише цене некретнина забележене су на Миконосу и Паросу, где се цена креће и до 12.000 евра по квадратном метру. У Коринтији и Лаконији, најсиромашнијим подручјима, цене се крећу од 2.000 евра по квадратном метру, али и даље нуде висококвалитетне некретнине на атрактивним локацијама, преноси Танјуг.

Петрос додаје да дестинације за луксузне викендице у Грчкој користе повољан инвестициони оквир и динамичност дугорочних приноса путем изнајмљивања, уз сталну потражњу која је увек већа од понуде. „Енгел и Фолкерс" је међународна компанија за некретнине и услуге са седиштем у Хамбургу, у Немачкој, специјализована за посредовање у продаји луксузних стамбених и пословних некретнина.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Moja kuća
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 123

Naslov: Najveći rast cena zemljišta u Japanu od 2010. godine

Strana: 22

Највећи раст цена земљишта у Јапану од 2010. године

Фото EPA/Franck Robichon

Куће, пословни објекти и стамбене зграде снимљени с осматрачнице у округу Икебукуро у Токију

Према подацима које је објавила Национална пореска агенција, просечна цена земљишта у Јапану порасла је за 2,7 одсто у 2025. години, чиме се наставља раст четврту годину заредом. Ово је највећи пораст од увођења тренутне методе обрачуна 2010. године, углавном због растуће потражње за становима, хотелима и одмаралиштима за посетиоце Јапана.

М. К.

На основу Решења о банкротству Привредног суда у Београду 4 Ст. 145/2024 од 11. 12. 2024. године, у складу са члановима 131, 132. и 133. Закона о стечају („Сл. гласник РС" бр. 104/2009, 99/2011 – др.закон, 71/2012 – одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018) и Националним стандардом број 5 о начину и поступку уновчења имовине стечајног дужника („Службени гласник РС" број 62/2018) стечајни управник стечајног дужника

AGROFROST DOO BEOGRAD – U STEČAJU

Кнеза Милоша 9/IV

ОГЛАШАВА

ПРОДАЈУ ИМОВИНЕ ЈАВНИМ ПРИКУПЉАЊЕМ ПОНУДА

Предмет продаје је имовина стечајног дужника и то: Комплекс за складиштење, прераду и сушење воћа, као имовинска целина.

Редни број целине	Имовина	Процењена вредност у динарима без ПДВ-а	Износ депозита у динарима
1.	– **Земљиште и објекти на к.п. 2975/1 КО Завлака** – **Опрема која се налази у објектима**	**131.837.287,00**	**26.367.457,40**

(Напомена: Списак целокупне имовине стечајног дужника, као и статус исте, детаљно је приказан у Продајној документацији)

Процењена вредност није минимално прихватљива вредност, нити је на ма који други начин обавезујућа или опредељујућа за понуђача приликом одређивања висине понуде.

Крајњи рок за достављање понуда је 5. 9. 2025. године до 12 часова, у Београду, ул. Кнеза Милоша бр. 9.

Право на учешће имају сва правна и физичка лица која:

1. након добијања профактуре, извршe уплату ради откупа продајне документације у износу од **200.000,00 динара + ПДВ, најкасније 10 радних дана пре одржавања продаје (рок за уплату је 25. 8. 2025. године).** Профактура се може затражити путем мејла mihailoracic92@gmail.com или преузети сваког радног дана у периоду од 8 до 16 часова у Београду, ул. Кнеза Милоша бр. 9/IV;
2. уплате **депозит** у износу од **26.367.457,40 динара**, на рачун стечајног дужника број **200-3841650101789-33** отворен код Поштанске штедионице а.д. Београд или положе неопозиву првокласну банкарску гаранцију наплативу на први позив, најкасније до **1. 9. 2025. године**. У случају да се као депозит положи првокласна банкарска гаранција, оригинал исте се ради провере заједно са Обрасцем пријаве доставља стечајном управнику или оверена копија уплате депозита до 1. 9. 2025. године. У случају да на јавном отварању понуда победи Купац који је депозит обезбедио банкарском гаранцијом, исти мора измирити износ депозита у року од 48 сати од дана јавног отварања понуда, а пре потписивања купопродајног уговора, након чега ће му бити враћена гаранција;
3. потпишу Изјаву о губитку права на враћање депозита. Изјава чини саставни део продајне документације.

Продајна документација се доставља путем електронске поште, а може се преузети и у писаној форми сваког радног дана у периоду од 8 до 16 часова, уз претходни договор са стечајним управником закључно са 25. 8. 2025. године.

Имовина се купује у виђеном стању и може се разгледати искључиво након откупа и преузимања продајне документације, најкасније закључно са даном 1. 9. 2025. године, уз претходни договор са стечајним управником о тачном времену разгледања.

Детаљне услове продаје, који су специфицирани у продајној документацији, сва заинтересована лица могу преузети на адреси: Београд, Кнеза Милоша 9/IV, сваког радног дана од 8 до 16 часова, након уплате профактуре за откуп продајне документације.

Прихватају се искључиво запечаћене понуде са назнаком „Понуда" на коверти и назнаком да се понуда односи на продају имовине AGROFROST DOO BEOGRAD – U STEČAJU из Београда.

Запечаћена коверта са понудом треба да садржи:

- пријаву за учешће на јавном прикупљању понуда потписану лично или од стране овлашћеног лица и доказ да је у питању овлашћено лице;
- безусловну понуду, уз навођење јасно одређеног износа на који понуда гласи;
- доказ о уплати депозита или копију гаранције;
- потписану изјаву о губитку права на повраћај депозита;
- фотокопију пуномоћја овереног пред судом за заступање на јавном отварању писмених понуда, ако отварању присуствује овлашћени представник.

Јавно отварање понуда одржаће се дана **5. 9. 2025. године у 12.15 часова** (15 минута по истеку времена за предају понуда) на адреси: **Београд, ул. Кнеза Милоша бр. 9/IV,** у присуству Комисије формиране одлуком стечајног управника и уз присуство представника свих понуђача. Непотпуне и неуредне понуде и понуде које садрже услов неће се узимати у разматрање.

Позивају се чланови Одбора поверилаца да присуствују отварању понуда.

Купопродајни уговор се потписује у року од 5 дана од дана проглашења најуспешнијег понуђача, под условом да је депозит који је обезбеђен гаранцијом уплаћен на рачун стечајног дужника. Проглашени Купац је дужан да уплати преостали износ купопродајне цене у року од 8 дана од дана потписивања купопродајног уговора. Тек након уплате купопродајне цене од стране Купца и након добијања потврде од стране стечајног дужника о извршеној уплати у целости, исти стиче право на укњижбу непокретности.

Свако лице које је стекло право на учешће у складу са условима прописаним овим огласом, губи право на депозит у складу са Изјавом о губитку права на враћање депозита.

Стечајни управник ће вратити депозит сваком понуђачу чија понуда не буде прихваћена, односно чија понуда није најбоље рангирана, у року од три дана од дана одржавања јавног прикупљања понуда.

Сви порези се додају на постигнуту купопродајну цену, стечајни дужник је у систему ПДВ-а.

Овлашћено лице: стечајни управник Михаило Рацић, контакт телефон: 064/07-98-654, мејл mihailoracic92@gmail.com

12503496-1

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 666

Naslov: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU MLIN MILADINOVIĆ Svilajnac

ПРИВРЕДНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ је дана 12. 9. 2024. године отворио стечајни поступак над привредним друштвом ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ МЛИН МИЛАДИНОВИЋ Свилајнац, Војводе Мишића 20, МБ 21752380, ПИБ 112847478, решењем Посл. бр. 1. Ст. 47/2024 од 12. 9. 2024. године. Привредни суд у Крагујевцу је донео РЕШЕЊЕ Посл. бр. 1. Ст. 47/2024 од 26. 12. 2024. године којим се проглашава банкротство над стечајним дужником и ЗАПОЧИЊЕ ПОСТУПАК УНОВЧЕЊА. Решење о банкротству је правноснажно од дана 22. 1. 2025. године. У складу са одредбама Закона о стечају („Сл. гласник РС" бр. 104/2009, 99/2011 – др. закон, 71/2012 – одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018) и то чл. 131, чл. 132, чл. 133. као и националног стандарда број 5 све у вези о начину и поступку уновчења имовине стечајног дужника, стечајни управник стечајног дужника

ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ МЛИН МИЛАДИНОВИЋ

Свилајнац, Војводе Мишића 20, МБ 21752380, ПИБ 112847478,

објављује прву продају имовине стечајног дужника и

ОГЛАШАВА

ПРОДАЈУ НЕПОКРЕТНЕ ИМОВИНЕ МЕТОДОМ ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА

Предмет продаје	Почетна цена (дин.)	Депозит (дин.)
Имовинска целина 1: • **ОБЈЕКАТ ТРГОВИНЕ – Хала (магацински простор) корисне површине 1.157 м²** • **Земљиште у грађевинском подручју површине 5.463 м2** **На КП БР. 531/1 ЛН 2414 КО Дубље у СВИЛАЈНЦУ – ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ 39.073.625,00 динара**	**19.536.814,00**	**7.814.725,00**

Објекат се налази на одличној локацији у Свилајнцу и има засебан улаз и пут дужине 200 метара на који се скреће од главног пута Свилајнац–Деспотовац. Објекат је новије градње. Плац је ограђен већим делом зидом висине преко два метра. Корисна површина, добра градња, позиционираност – обезбеђује разноврсну намену, а висина хале која је изнад 10 метара даје значајан капацитет. Хала је у одличном стању, кров је добар. У хали постоји и просторија која може издржати екстремно високе температуре за случај пожара – јер је хала грађена са намером складиштења моторних уља, али тај пројекат није реализован тако да је касније служио за складиштење житарица. Овакав простор је идеалан за пријем и складиштење разноврсне робе и дистрибуцију из Свилајнца пре свега за сам град, али и за околину према Јагодини, Крагујевцу, Београду, Нишу, Петровцу, Деспотовцу, Смедеревској Паланци, Великој Плани. Ауто-пут је удаљен свега 4 километра од објекта. Објекат се налази на пола пута Београд–Ниш. Центар града Свилајнца је на удаљености од 2 километра.

Предмет продаје	Почетна цена (дин.)	Депозит (дин.)
Имовинска целина 2: • **СТАМБЕНО-ПОСЛОВНА ЗГРАДА корисне површине 276 м²** • **Земљиште у грађевинском подручју површине 3.392 м²** **На КП БР. 514/3 ЛН 2414 КО Дубље у СВИЛАЈНЦУ – ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ – 15.582.680,00 динара**	**7.791.340,00**	**3.116.536,00**

Објекат је изванредног дизајна. Приземље је коришћено за пословне активности. Доминира једна велика просторија која се користила и као мензa. Та просторија има шанк дужине неколико метара, тако да овај део простора може имати намену за угоститељство, може се користити као ресторан, дискотека или се може користити као велика канцеларија, а може имати и намену великог дневног боравка у кући ако објекат буде имао намену становања. У приземљу се поред ове велике просторије налазе и више мањих просторија врло складно повезаних са главном просторијом. Објекат је новије градње. На спрату се налази више соба врло модерног распореда. Постоји изграђена фонтана поред објекта. Објекат се налази на плацу који се граничи са халом и има своју приватност. Подједнако је актуелно за куповину за намене становања као кућа са великим површином плаца или као пословни објекат. Плац на којем се налази објекат површине до 34 ара више је него довољан за породичан живот или за организацију пословних активности.

Предмети продаје су изграђени тако да купац ако купи оба објекта може имати и халу значајних капацитета и кућу или пословни амбијент уз халу, све на два суседна плаца. Предмети продаје су одлична ИНВЕСТИЦИЈА јер купцу могу послужити да непокретности издаје уз минимална улагања.

Продаја ће се одржати 8. 9. 2025. године у Деспотовцу са почетком у 12 часова за објекат 1 и у 15 часова за објекат 2, на адреси Деспота Стефана Лазаревића 10, Деспотовац.

Право учешћа на јавном надметању имају сва правна и физичка лица која:

1. на текући рачун стечајног дужника бр. 200-3848760101899-70 код БАНКА ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА изврше уплату РАДИ ОТКУПА ПРОДАЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ износ од 300.000,00 динара плус ПДВ за објекат 1 и 100.000,00 динара плус ПДВ за објекат 2. Саставни део продајне документације, поред детаљних података о предмету продаје чини и образац пријаве за учешће у поступку продаје, изјава о губитку права на повраћај депозита под одређеним условима, као и нацрт купопродајног уговора; Након извршене уплате ради откупа продајне документације, заинтересована лица, доносе доказ о уплати или потврду уплате стечајном управнику у канцеларији стечајног управника ради преузимања продајне документације, исту преузимају у просторијама канцеларије стечајног управника након потписивања протокола о кретању на месту продаје за време продаје. Предрачун се преузима у канцеларији стечајног управника. Рок за откуп продајне документације је до 5. 9. 2025. год.;
2. уплате на рачун из претходне тачке НА ИМЕ ДЕПОЗИТА 7.814.725,00 динара за објекат 1, 3.116.536,00 динара за објекат 2, или положе неопозиву првокласну банкарску гаранцију наплативу на први позив, најкасније до дана одржавања продаје (рок важења означен у продајној документацији) и доказ доставе стечајном управнику најкасније до регистрације за јавно надметање. Регистрација на јавном надметању вршиће се 8. 9. 2025. године од 11.30 часова до 11.50 часова за целину 1 и 14.30 до 14.50 за целину 2;
3. приликом преузимања продајне документације потпишу изјаву о губитку права на враћање депозита под одређеним условима.

Подносилац депозита губи право на повраћај депозита уколико:

1) се не региструје или
2) не приступи продаји или
3) као једини учесник на надметању не прихвати почетну цену или ако нико од учесника јавног надметања не прихвати почетну цену или
4) не потпишу записник о јавном надметању или
5) као проглашени купац не закључи купопродајни уговор у прописаном року или по прописаној процедури или
6) као проглашени купац не уплати купопродајну цену у назначеном року или
7) као други најбољи понуђач и након проглашења као купца, а након одустајања проглашеног купца, не закључи купопродајни уговор у назначеном року или
8) као други најбољи понуђач и након проглашења као купца, а након одустајања проглашеног купца, не уплати купопродајну цену у назначеном року,
9) или се на јавном надметању понаша супротно утврђеном начину понашања који је описан у протоколу о кретању на месту продаје за време продаје који је саставни део продајне документације, као и уколико лица која се надмећу ометају продају или у договору са другим лицима или самоиницијативно покушавају да опструишу продају комуникацијом са осталим учесницима, или имају активност којом се проузрокује штета повериоцима која се огледа у смањењу продајне цене предмета продаје – разговором и договором са осталим учесницима у току продаје и пре продаје – у случају да више од једног учесника у договору прихвате почетну цену а не лицитирају наредни корак, односно инсистирају да се прогласи купац у продаји са више учесника по почетној цени – продаја се поништава (описано у протоколу).

На јавном надметању сви учесници који прихвате почетну цену имају једнак третман у погледу давања приликом прихватања почетне цене.

Стечајни управник спроводи јавно надметање тако што:

1) региструје лица која имају право учешћа на јавном надметању;
2) отвара јавно надметање упознајући учеснике са правилима надметања;
3) оглашава имовину која се нуди на продају и оглашава почетну цену;
4) позива учеснике да прихвате почетну цену и сваку наредну цену према унапред предвиђеном увећању цене описаном у продајној документацији;
5) одржава ред на јавном надметању;
6) проглашава купца;
7) потписује записник, у који уноси све евентуалне примедбе регистрованих учесника у јавном надметању на поступак спровођења тог јавног надметања, а у случају детаљнијих примедаба уноси кратак садржај примедаба и позива учесника који уложе примедбе да исте достави стечајном управнику и суду у форми поднеска.

– Учесник у продаји је у обавези да потпише протокол о кретању на месту продаје на јавном надметању пре преузимања продајне документације. На овај начин учесник је упозорен и у обавези је да се на месту одржавања продаје има владати у складу са потписаном изјавом и да ће пратити упутства о кретању приликом ступања у просторије за продају, у супротном сагласан је да буде удаљен са продаје ако се договара са другим учесницима настојећи да умањи цену продаје, користи мобилни телефон или приступи продаји са још једним лицем који у његово име врши договор на умањење цене све на штету повериоца. Продаја се снима као доказ да се иста спроводи по Закону. Учесници који су удаљени са продаје због договора са другим учесницима не могу потписати записник. Истима се подноси одговарајућа пријава надлежном органу због намере да се оштете повериоци тако што су откупом продајне документације и уплатом депозита и приступањем продаји и месту продаје имали намеру да опструишу продају и умање цену предмета продаје тако што су настојали да договором исходују продају смањивањем броја корака што би представљало штету и разликом и необезбеђењем повериоцима. Да би се то избегло, учесници у продаји дужни су да се држе упутстава о кретању које им саопшти стечајни управник и не смеју имати контакт са другим учесницима и не смеју комуницирати међусобно током продаје до коначне продаје другог предмета продаје.

Купопродајни уговор потписује се са проглашеним купцем. Проглашени купац је дужан да уплати пун износ купопродајне цене у року не дужем од 15 дана од дана потписивања купопродајног уговора. Тек након уплате купопродајне цене стечајни судија доноси решење о продаји на који начин купац стиче право својине над предметом продаје. Свако лице које је стекло право на учешће у складу са условима прописаним огласом, губи право на враћање депозита у складу са Изјавом о губитку права на враћање депозита.

Ако проглашени купац не потпише записник, купопродајни уговор или не уплати купопродајну цену у прописаним роковима и на прописани начин, као и у свим другим случајевима предвиђеним Изјавом о губитку права на враћање депозита, губи право на враћање депозита, а за купца се проглашава други најбољи понуђач. Други најбољи понуђач има иста права и обавезе као проглашени купац, и прогласиће се за купца ако лице које је прво проглашено за купца не потпише записник, купопродајни уговор или не уплати купопродајну цену у прописаним роковима и на прописан начин.
Учесницима који на јавном надметању нису стекли статус купца или другог најбољег понуђача, депозит се враћа у року од 8 дана од дана јавног надметања.

Порезе и трошкове који произилазе из закљученог купопродајног уговора у целини сноси купац и износи свих припадајућих пореза и трошкова се додају на постигнуту купопродајну цену.
Имовина која је предмет продаје посебно је дефинисана у продајној документацији и купује се у виђеном стању, без пружања гаранција – стечајни управник не одговара за недостатке које купац утврди по извршеној продаји, а ова имовина се може разгледати и након откупа продајне документације, по договору са стечајним управником позивом на мобилни телефон.
Стечајни управник позива и чланове одбора поверилаца и све повериоце да присуствују јавном надметању.

Стечајни управник Ненад Јеремић,
тел. 064-1934744

12503520-1

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Kroz Beograd
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 77

Naslov: OBAVEŠTENjE 0 SPROVOĐENjU JAVNOG KONKURSA ZA POPUNjAVANjE RADNIH MESTA SLUŽBENIKA U GRADSKOJ UPRAVI

Београд
www.beograd.rs

ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА

објављује

ОБАВЕШТЕЊЕ
О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА
ЗА ПОПУЊАВАЊЕ РАДНИХ МЕСТА СЛУЖБЕНИКА
У ГРАДСКОЈ УПРАВИ ГРАДА БЕОГРАДА

Градска управа града Београда оглашава јавни конкурс за попуњавање радних места службеника у Градској управи града Београда.

Рок за подношење пријаве на јавни конкурс је 15 дана. Рок почиње да тече од дана објављивања обавештења о јавном конкурсу у дневном листу „Политика", односно од 1. августа 2025. године.

Адреса интернет презентације на којој је објављен оглас је: www.beograd.rs

12503537-1Б

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 370

Naslov: BANCA INTESA AD BEOGRAD

Strana: 23

BANCA INTESA AD BEOGRAD kao izvršni poverilac oglašava da je javni izvršitelj Aleksandar Vučković iz Subotice, u izvršnom predmetu posl. br. ИИ 234/24, zaključkom o prodaji nepokretnosti od dana 17.07.2025. godine zakazao:

PRVU JAVNU PRODAJU
PUTEM ELEKTRONSKOG JAVNOG NADMETANJA sledeće nepokretnosti:

- Porodična stambena zgrada površine 128m2, sa pripadajućim zemljištem površine 216m2 na katastarskoj parceli 870/2, potes Selo (ugao ulica Popve i Balaž Bele), K.O. Horgoš (Opština Kanjiža).

Utvrđena tržišna vrednost nepokretnosti iznosi 1.875.220,00 dinara.

Na prvom elektronskom javnom nadmetanju početna cena iznosi 70% od utvrđene vrednosti nepokretnosti odnosno 1.312.654,00 dinara.

Prvo elektronsko javno nadmetanje održaće se dana 14.08.2025. na portalu elektronskog javnog nadmetanja u periodu od 9 do 13 časova.

Licitacioni korak na elektronskom javnom nadmetanju iznosi 5% od početne cene nepokretnosti.

Na elektronskom javnom nadmetanju kao ponudioci mogu da učestvuju samo lica koja su registrovani korisnici na portalu elektronskog javnog nadmetanja i koja su položila jemstvo u visini od 281.283,00 dinara, što predstavlja 15% od utvrđene tržišne vrednosti nepokretnosti.

Novčano jemstvo se polaže uplatom na račun Ministarstva pravde koji je objavljen na internet stranici portala elektronske prodaje, najkasnije dva dana pre održavanja nadmetanja (registrovani korisnik koji se prijavi na javno nadmetanje dobija mejl sa podacima za uplatu jemstva).

Licima zainteresovanim za kupovinu izvršni dužnik je dužan da omogući razgledanje nepokretnosti, pod pretnjom prinudnog otvaranja iste i novčanog kažnjavanja.

Za dodatne informacije možete se obratiti poveriocu Banca Intesa ad Beograd na sledeći telefon: 064/853-71-67 ili putem elektronske pošte na adresu NUD_O13270@bancaintesa.rs

BANCA INTESA
Intesa Sanpaolo Group

12503484-1

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 121

Naslov: POŠTOVANI ČITAOCI

Strana: 24

ПОШТОВАНИ ЧИТАОЦИ

Обавештавамо вас да изјаве захвалности, помене и читуље које желите да буду објављени у дневном листу „Политика" можете да предате у једној од 86 пошта ЈП „Пошта Србије".

СПИСАК МЕСТА ГДЕ У ПОШТАМА МОЖЕТЕ ПРЕДАТИ ИЗЈАВЕ ЗАХВАЛНОСТИ, ПОМЕНЕ И ЧИТУЉЕ

Београд, Калуђерица, Борча, Гроцка, Сремчица, Младеновац (Варош), Сопот, Обреновац, Лазаревац, Бор, Чачак, Ивањица, Горњи Милановац, Јагодина, Свилајнац, Деспотовац, Ћуприја, Параћин, Рековац, Кикинда, Крагујевац, Аранђеловац, Топола, Краљево, Врњачка Бања, Нови Пазар, Рашка, Крушевац, Лесковац, Ниш, Нови Сад, Бечеј, Бачка Паланка, Врбас, Панчево, Вршац, Пирот, Пожаревац, Костолац, Петровац (на Млави), Прокупље, Блаце, Куршумлија, Смедерево, Смед. Паланка, Велика Плана, Сомбор, Апатин, Сремска Митровица, Стара Пазова, Инђија, Суботица, Бачка Топола, Сента, Шабац, Лозница, Ужице, Пожега, Ариље, Пријепоље, Нова Варош, Прибој, Ваљево, Врање, Зајечар, Неготин, Земун, Сурчин, Алтина, Зрењанин, Косовска Митровица.

Списак свих пошта у којима можете предати изјаве захвалности, помене и читуље налази се на интернет страници www.posta.rs

ПОЛИТИКА ПОШТА

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Oglasi
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 209

Naslov: OBAVEŠTENjE

Strana: 24

ОПШТИНА БОСИЛЕГРАД
ОПШТИНСКА УПРАВА
СЛУЖБА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
БОСИЛЕГРАД

На основу члана 14. и 39. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024) објављује следеће

ОБАВЕШТЕЊЕ

о донетом Решењу по захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину

Обавештавају се јавност и заинтересовани органи и организације да је Служба заштите животне средине Општинске управе Општине Босилеград донела Решење којим је утврђено **да није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину** за Пројекат изградње радио базне станице **„VRM17 VRQ17 VRM01C231 VRF17 VRE17 Radičevci“**, Босилеград која се налази на катастарској парцели број 1065/2, КО Млекоминци, општина Босилеград, носиоца пројекта, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д.“, Сектор за мрежне операције, Служба за мрежне операције Ниш – 1, Вожда Карађорђа 11, Ниш.

Разлози за доношење овог решења у поступку одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину Пројекта изградње радио базне станице „VRM17 VRQ17 VRM01C231 VRF17 VRE17 Radičevci“, Босилеград која се налази на катастарској парцели број 1065/2, КО Млекоминци, општина Босилеград, су ти да се на основу резултата прорачуна електромагнетне емисије која потиче од предметне радио базне станице, у закључку стручне оцене наводи да је укупни фактор изложености у свим областима у којима је извршен прорачун мањи од 1, резултати наведеног прорачуна показују да је ниво електромагнетне емисије која потиче од предметне радио базне станице на местима на којима се може наћи човек на отвореном простору и унутар најизложенијих објеката од интереса у којима бораве људи испод референтних нивоа прописаних Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Максимално прорачунате вредности нивоа електромагнетне емисије показују да максималне вредности електричног поља не достижу 10% одговарајуће референтне вредности прописане Правилником ни у једној мерној позицији.

Уколико у року од две године од дана пријема овог решења не отпочне са извођењем пројекта или у току реализације пројекта дође до одступања од документације на основу које је издато ово решење или ако дође до битнијих измена чинилаца животне средине, налаже се носиоцу пројекта да надлежном органу за послове животне средине, Служби заштите животне средине Општинске управе Општине Босилеград поднесе нови захтев за одлучивање о потреби процене утицаја.

Увид у донето Решење може се извршити у просторијама Општинске управе Општине Босилеград (канцеларија бр. 17), ул. Георги Димитрова бр. 82, радним данима од 12 до 14 часова или на сајту општине Босилеград https://bosilegrad.org

Заинтересовани органи, организације и јавност могу изјавити жалбу надлежном органу, Министарству заштите животне средине против овог Решења којим је утврђено да није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, у року од 15 дана од дана објављивања обавештења у штампаним дневним новинама, а преко ове Службе у три примерка са плаћеном републичком административном таксом у износу од 590 динара по тарифном бр. 6. Закона о републичким административним таксама.

Обавештење доставити:
– Огласна табла општине Босилеград
– Штампане дневне новине
– Сајт Општине Босилеград

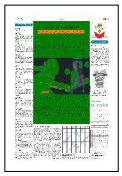
СЛУЖБА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
саветник за послове животне средине
Микица Василев, дипл. инж. зжс

12503530-1

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Mozaik
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Naslov: Snažna i odlučna

Napomena:
Površina: 654

Strana: 26

АСТРОПРОФИЛ: АРИНА САБАЛЕНКА

Снажна и одлучна

Поседује велику потребу за успехом, али и перфекционизмом. Сјајна тенисерка која из меча у меч доказује своје квалитете

У свету професионалног спорта мало је личности које зраче толиком снагом, одлучношћу и унутрашњим жаром као што то чини белоруска тенисерка Арина Сабаленка. Њен хороскоп открива дубоко укорењену потребу за успехом, али и сложену личност која иза чврсте спољашњости крије осетљиву и интуитивну особу.

Рођена је са подзнаком Лава и већ на први поглед се доживљава као неко ко ће кроз живот бити примећен. Лав као асцендент дарује јој краљевску појаву, снажно присуство и урођену потребу да буде најбоља у ономе што ради. Владар њеног подзнака – Сунце – налази се у десетој кући каријере, у знаку бика, што додатно наглашава њену амбицију, тежњу ка сигурности кроз професионална постигнућа и велику упорност.

Сунце у Бику, у природној кући друштвеног статуса, симбол је особе која не само да вредно гради свој пут, већ га и утабава за дугорочне победе. Бик је знак стабилности, али и огромне унутрашње снаге – када нешто зацрта, не одустаје лако. Сабаленка је позната по физички снажној игри, али и по менталној отпорности, што се јасно види кроз конјункцију Сунца и Марса у Бику у десетој кући. Ова планета акције у додиру са Сунцем даје јој борбени дух, неустрашивост и такмичарски темперамент, а у Бику јој поклања издржљивост и постојаност.

У астрологији, Марс представља начин на који се боримо – а Марс у Бику не удара нагло, већ промишљено, снажно и прецизно. Заједно са Сунцем у истој кући, Арина делује као оличење ратнице која увек зна куда иде. Ова астролошка комбинација јасно описује њену посвећеност спорту, темељну припрему и начин на који користи сваку победу да изгради нови степеник на путу до врха.

Њена Венера у Овну, смештена у осмој кући, говори о интензивним емоцијама, страсти и неустрашивости у љубави. Ово је Венера која воли храбро, нагло и често врло импулсивно. У осмој кући, симболици трансформације и дубоких веза, ова позиција указује на искуства која је обликују изнутра, као и на страствену природу коју пажљиво крије од очију јавности. Венера је диспозитор њеног Сунца и Марса, што говори да њена борбеност и снага у каријери црпе додатну енергију из емотивних дубина и личних страсти – било да су оне позитивне или изазовне.

У овом сложеном хороскопу посебно место заузима и Месец у Девици, у њеној првој кући личности. Овај положај говори о дубокој аналитичности, самокритичности и потреби да ствари држи под контролом. Месец у Девици воли рутину, ред, рад и организацију – што се у спорту изражава кроз дисциплину, посвећеност детаљима и стално усавршавање. Иако делује снажно и непоколебљиво, Арина у себи носи и дозу перфекционизма и уздржаности кад је реч о емоцијама.

Занимљиво је да овај Месец прави тригон са Сунцем и Марсом, што указује на унутрашњу хармонију између њене емоционалне и предузимљиве стране. Ово је склад између онога што осећа и онога што чини, што јој даје стабилност и постојаност чак и у тренуцима великих притисака. Такође, ова повезаност планета истиче важну улогу мајке или женских фигура у њеном животу, као и снажну потребу да у приватности сачува свој мир и сигурност.

Меркур у Овну, у деветој кући, даје јој брзину мисли, директну комуникацију и менталну смелост. Овај положај је типичан за оне који воле изазове и у интелектуалном смислу. Девета кућа је и кућа међународних веза, па се овај Меркур може препознати у њеном успеху на светској сцени, али и у изграђеном идентитету спортисткиње која зна шта жели и не устручава се да то каже.

Фото FPA/Adam Vaughan

Укупно гледано, хороскоп Арине Сабаленке је слика особе која поседује комбинацију сирове снаге, унутрашње контроле и страствене одлучности. Њени успеси нису случајност, већ производ дубоко укорењене воље, прецизно постављених циљева и велике посвећености. У љубави је интензивна, привржена и често затворена, али кад се препусти, воли до краја. Приватно, склона је интроспекцији, анализи и потреби да сачува своје најдубље емоције само за оне којима у потпуности верује.

Њена астролошка карта је потврда да иза сваког шампиона стоји не само рад и таленат, већ и моћан унутрашњи механизам који покреће сваки наредни корак. Арина Сабаленка је жена која снагу не црпи само из тренинга, већ и из дубоке, тихе одлучности која је носи ка врху.

Ивана Марковић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Mozaik
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 177

Strana: 26

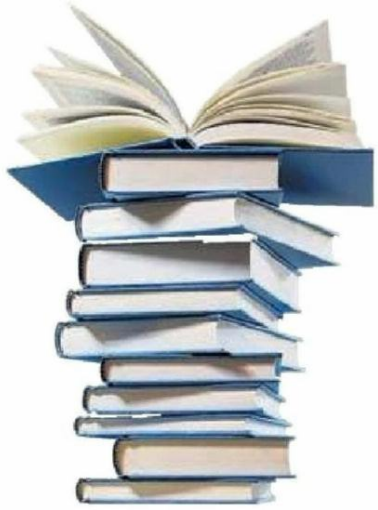
Naslov: Šta je sekstant?

Da li znate?

Šta je sekstant?

Astronomski instrument * Sekstant je uređaj za merenje ugaone visine nebeskih tela uz pomoć koje se na karti može izračunati njegov položaj. Pojavio se u 18. veku i vrlo brzo je počeo masovno da se koristi na brodovima tokom plovidbe, a znatno kasnije i u vazduhoplovima. Sastoji se od tela kružnog oblika, najčešće napravljenog od metala, ogledala, teleskopa, zatamnjenih stakala... Prvi sekstant pod uglom od 120 stepeni napravio je Džon Bird 1757. godine, a nastao je modifikovanjem ranijih pronalazaka, poput oktanta. Danas je, s obzirom na modernu tehnologiju i razvoj satelitske navigacije, retko u upotrebi. **Đ. I.**

Pitanja za rubriku „Da li znate?" pošaljite na mozaik@politika.rs ili na adresu „Politika" (za „Da li znate?"), Trg Politika 1, 11103 Beograd.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 436

Naslov: Kanada i Portugalija na korak do priznanja Palestine

Фото EPA/Abir Sultan

Израелски десничари протестују на граници са појасом Газе

Канада и Португалија на корак до признања Палестине

Број држава које најављују признање Палестине се увећава из дана у дан. Сада су такву одлуку најавили и Канађани. Канадски премијер Марк Карни је саопштио да његова земља намерава да призна државу Палестину у септембру на заседању Генералне скупштине УН. Он је рекао да се та одлука заснива на томе да ће палестинске власти спровести реформе, укључујући фундаменталну реформу институција и да ће одржати опште изборе 2026, на којима неће учествовати Хамас, пренео је Ројтерс.

Промена става канадске владе је награда за Хамас и штети напорима да се постигну прекид ватре у Гази и оквир за ослобађање талаца, саопштило је израелско Министарство спољних послова

Влада Португалије ће се консултовати са председником и парламентом о признавању Државе Палестине у УН у септембру, саопштио је јуче кабинет премијера Луиса Монтенегра. „Влада је одлучила да се консултује са председником републике и политичким странкама заступљеним у Скупштини републике, у циљу разматрања признања палестинске државе, у поступку који може бити завршен током Недеље високог нивоа 80. Генералне скупштине Уједињених нација, која ће се одржати у Њујорку следећег септембра", наводи се у саопштењу, преноси Си-Ен-Ен Португал у саопштењу.

У Генералној скупштини Уједињених нација у уторак је завршена Конференција за унапређење решења о две државе, а на којој су земље учеснице позвале Израел да се обавеже на палестинску државу и дали „непоколебљиву подршку" решењу о две државе и сигнализирале широку међународну одлучност да се оконча један од најдужих сукоба на свету.

Из Тел Авива су јуче стигле оштре критике на рачун званичне Отаве.

„Промена става канадске владе у овом тренутку је награда за Хамас и штети напорима да се постигне прекид ватре у Гази и оквир за ослобађање талаца", саопштило је израелско Министарство спољних послова.

Истовремено, Американци остају доследни у подршци влади Бенјамина Нетанјахуа. Две резолуције у америчком Сенату које су предложене као одговор на цивилне жртве у Гази и које би блокирале продају оружја Израелу, нису прошле, иако су добиле већу подршку него сличне мере раније ове године.

Резолуције, које је увео сенатор Берни Сандерс, нису успеле у Сенату, пренео је Ројтерс. Сандерс је истакао да је задовољан што је већина демократског клуба подржала његову иницијативу, наглашавајући да амерички народ не жели да троши милијарде на „изгладњивање деце у Гази".

У резолуцијама се предлагала блокада продаје оружја Израелу у вредности од 675 милиона долара, укључујући бомбе, као и пошиљке 20.000 аутоматских пушака.

Премијерка Италије Ђорђа Мелони позвала је јуче израелског премијера на хитан прекид ватре, истичући да је ситуација у Гази постала „неодржива". Током телефонског разговора, Мелонијева је нагласила да су непријатељства неоправдана и да је нужно прекинути сукобе у том региону, пренела је Анса. „Разговор је пружио прилику да се понови хитна потреба за потпуним и несметаним хуманитарним приступом цивилном становништву", наведено је у саопштењу премијеркиног кабинета.

Јуче се огласило и Министарство спољних послова Словеније које је упутило израелском амбасадору демарш како би изразило протест због неподношљиве хуманитарне катастрофе у Гази, изазване ограниченим приступом хитној хуманитарној помоћи. „Словенија позива Израел да одмах заустави убијање и изгладњивање цивила", написало је министарство на платформи „Икс", пренела је СТА.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 159

Naslov: Prevrnuo se mali turistički voz na Korzici

Strana: 3

Фото „Икс"

Преврнуо се мали туристички воз на Корзици

Најмање 12 особа је повређено, од којих четири тешко, а међу њима и једно дете када се последњи вагон малог туристичког воза преврнуо јуче у Ајачију, саопштили су тужилац и префект Јужне Корзике. Четири тешко повређене особе нису животно угрожене, прецизирао је директор кабинета префекта Флоријан Страсе, наводећи да су повреде углавном „нагњечења екстремитета". Воз је превозио 58 путника. Истрага о несрећи је отворена, машиновођа је приведен и задржан у притвору, а прве информације указују да је брзина можда узрок несреће.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 48

Naslov: Lukašenko: Minsk otvoren za sve pregovore sa Evropskom unijom

Strana: 3

Лукашенко: Минск отворен за све преговоре са Европском унијом

Минск – Минск је отворен за све преговоре са Европском унијом, укључујући и питање миграција, али поручио је да неће бранити Европску унију од илегалних миграната са „омчом око врата", изјавио је председник Белорусије Александар Лукашенко. Александар Лукашенко је на састанку са дипломатама своје земље који је одржан у Минску, подсетио на примере бројних кршења људских права, када су у питању суседне западне земље које, како је рекао, бацају лешеве оних које је Запад позвао у свој „рајски врт" преко границе у Белорусију, јавља Белта, преносе РИА Новости.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Svet
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 49

Naslov: Besent: Imamo osnove za trgovinski sporazum s Kinom

Strana: 3

Бесент: Имамо основе за трговински споразум с Кином

Вашингтон – Амерички министар финансија Скот Бесент изјавио је јуче да Сједињене Државе и Кина имају „основе за договор" око трговине уочи кључног рока за увођење нових царина, додајући да су преостала само техничка питања. „Верујем да имамо темеље споразума. Остало је још неколико техничких детаља с кинеске стране које треба разјаснити. Уверен сам да ће то бити решено, иако договор још није потпуно закључен", изјавио је Бесент за Си-Ен-Би-Си. Тренутна пауза у међусобним царинама САД и Кине истиче 12. августа, а Бесент је недавно изјавио да дијалог Вашингтона и Пекинга постаје све „суптилнији" и да постоји напредак у међусобном разумевању.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: S. R.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 23

Naslov: Iz kazina u Budvi ukradeno 300.000 evra

Strana: 4

Из казина у Будви украдено 300.000 евра

Казино једног хотела у Будви пријавио је полицији да је радник обезбеђења украо око 300.000 евра, потврђено је за портал РТЦГ из Управе полиције. „Расписана је локална потерница за овим лицем", истакли су из полиције. **С. Р.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: Mladen Kremenović
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 641

Naslov: BiH deli i odnos prema ratu i stradanjima u Gazi

Strana: 4

Фото EPA/Fehim Demir

Са једног од бројних скупова подршке Палестинцима у Сарајеву

БиХ дели и однос према рату и страдањима у Гази

Додик против признања Палестине, док из Сарајева наводе како је политика БиХ две државе за два народа – Израел и Палестина

Од нашег сталног дописника

Бањалука – Актуелни сукоб између Израела и Хамаса поново је оголио дубоке унутрашње поделе у Босни и Херцеговини. Иако се ради о спољнополитичком питању, реакције домаћих политичких актера и јавности показале су да су и најосетљивије теме у свету често у функцији домаћих наратива и властитих политичких и националних интереса, чиме се, судећи по ставовима из светских престоница, изгледа руководе и земље далеко снажније од БиХ.

Док бошњачки политичари и велики део јавности пружају снажну и емотивну подршку палестинском народу, српски и хрватски политички представници стају уз Израел. Питање признања Палестине као независне државе додатно је активирано након најава да би Француска и још неке европске земље могле ићи тим путем, за разлику од Америке.

Ове најаве су одјекнуле и у БиХ, где ставови по том питању можда више откривају о унутрашњим тензијама, него о стварним анализама блискоисточне реалности. Међу првима који су пружили подршку Израелу била је Борјана Кришто (ХДЗ БиХ), председавајућа Савета министара БиХ, која је осудила напад Хамаса на Израел и пружила подршку тој земљи да се обрачуна са екстремистима. Како наводе „Независне" у том периоду бошњачки политичари на почетку су били поприлично неутрални, да би касније та суздржаност прерасла у недвосмислену подршку Палестини. У Сарајеву у неколико наврата организовани и скупови подршке палестинском народу. С друге стране, у Републици Српској од почетка је пружена подршка Израелу.

Након Макронове најаве, председник РС Милорад Додик оштро се успротивио могућности признања од стране БиХ, оценивши да „признање Палестинске самоуправе као државе без било каквог договора с Израелом није чин мира, већ стварање додатних проблема". „Снажно подржавам рационалан став Израела и великог дела међународне заједнице да се једностраним политичким гестовима не решавају деценијски сукоби", рекао је Додик, додајући да се не може признати „држава која фактички не постоји". Он је додао да „Француска и Велика Британија својим потезима покушавају да туђим животима лече властите геополитичке фрустрације, гурајући свет ка још дубљој нестабилности". „Мир између Израела и Палестине може настати, прво кроз елиминацију терористичке организације Хамас, а потом кроз договор јеврејског и палестинског народа, а не кроз симболичне и исхитрене одлуке које игноришу реалност на терену", сматра Додик.

Лидер СДА Бакир Изетбеговић написао је да је Израел ставио знак једнакости између ционизма и нацизма, на шта је реаговала амбасадорка Израела

Ни Хрватска се није јасно одредила о овом питању, а портал „Билд" из БиХ на хрватском језику у анализи пише како се у Босни и Херцеговини, као комплексној земљи, Израел за разлику од многих међународних актера, доследно залаже за права Хрвата. То би, како се наводи, Загреб морао имати у виду, нарочито јер признање Палестине не би донело никакву конкретну корист Хрватској.

У Сарајеву пак немају лепо мишљење о политици и активностима Израела. Недавно је европским рабинима ускраћено гостопримство у том граду, што се тумачило као гест који шаље дубоку поруку о сентименту према Израелу. Након ставова које је изнео Додик, Денис Звиздић, председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, оптужио је председника РС за „подршку убијању и изгладњивању деце и цивила у Гази", оценивши да се ради о „ирационалној мржњи према муслиманима". „Додик не зна ништа о историји Палестине", сматра Звиздић, подсећајући да Палестину признају 147 држава чланица УН, укључујући и земље које Додик види као политичке савезнике – Русију, Кину и Мађарску.

Иако ни европске земље немају уједначен став према Макроновој најави, амбасадор БиХ при УН Златко Лагумџија рекао је да БиХ подржава став ЕУ према кризи на Блиском истоку. Он је истакао да је став БиХ јасан и принципијелан. „Једино дугорочно решење је оно с две државе, с Палестином и Израелом, пуноправним чланицама УН, које живе једна поред друге у миру, сигурности и међусобном признању", оценио је Лагумџија.

Лидер СДА Бакир Изетбеговић написао је на друштвеним мрежама да је „Израел сукобом у Гази ставио знак једнакости између ционизма и нацизма", на шта је реаговала амбасадорка Израела у БиХ Галит Пелег. „Поређење ционизма и нацизма је увреда за све жртве Холокауста", оценила је Пелегова у писму Изетбеговићу и навела да овај рат није почео ни због ционизма, нити израелске агресије, већ „ужасним нападом 7. октобра 2023. године". Истакла је како Изетбеговић „ниједном речју не позива Хамас на одговорност", додавши како поређење ционизма и нацизма „изврће историју, шири мржњу и уништава наду у мир".

Младен Кременовић

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: N.Đ.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 158

Naslov: Mandić pozvao Majkla Daglasa da obiđe i sever Crne Gore

Strana: 4

Мандић позвао Мајкла Дагласа да обиђе и север Црне Горе

Подгорица –Председник Скупштине Црне Горе Андрија Мандић, након повратка из Женеве, изјавио је за „Политику" да му је било задовољство да, током Шесте светске конференције председника парламената ИПУ у седишту Уједињених нација у Женеви, највеће конференције те врсте до сада, са више од 130 председника парламената, разговара са многим важним људима из света политике. Посебно је истакао задовољство због сусрета са славним оскаровцем Мајклом Дагласом.

„Господин Даглас је рекао да са радошћу посећује нашу земљу и да је највише времена проводио у Котору, али и да је чуо како је север Црне Горе најлепши њен део. Позвао сам га да посети наше планине на северу и посебно му препоручио да обиђе највећи кањон у Европи, који је створила река Тара. Такође сам изразио жељу да нам буде гост на рафтингу Таром до реке Дрине, искуству које је до сада одушевило све који су имали прилику да упознају тај бисер Европе", рекао је Мандић славном глумцу. Додао је да Дагласова љубав према Црној Гори најбоље потврђује одлучност да се ова престижна туристичка дестинација представи што већем броју људи.

Фото приватна архива

Мајкл Даглас и Андрија Мандић

„Морамо спречити прљаву кампању конкурената и недобронамерних људи и медија који покушавају да лажним подацима и искривљеном сликом о нама успоре снажан раст прихода од туризма", истиче Мандић

Н. Ђ.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: N.Đ.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 40

Naslov: Španci sve češći na crnogorskom primorju

Strana: 4

Шпанци све чешћи на црногорском приморју

Завод за статистику Црне Горе, саопштио је да је у јуну 2025. забележен пораст броја туриста за око 6.000 и раст броја ноћења за 2.000 у односу на исти период прошле године, изјавила је министарка туризма Симонида Кордић. „Црна Гора је раније била превише ослоњена на само два тржишта. Успостављено је девет нових авио-линија из Подгорице и Тивта, укључујући и директну линију за Барселону, којом је допутовало 4.000 туриста из Шпаније, број који раније није забележен. **Н. Ђ.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 103

Naslov: Kancelarija za KiM: nastavljaju se protivpravne presude

Strana: 5

Канцеларија за КиМ: настављају се противправне пресуде

Канцеларија за Косово и Метохију саопштила је јуче да политички судови премијера привремених приштинских институција Албина Куртија настављају са изрицањем драконских противправних и политичких пресуда на штету Срба, које нису засноване ни на доказима, кредибилним сведоцима, праву ни правди, већ искључиво на етничком кључу с циљем одмазде према српском народу. Због тога канцеларија поново позива међународне мисије да у складу са повереним мандатом обезбеде поштовање основних права Срба и спрече сваку врсту њиховог физичког и институционалног прогона, пренео је Танјуг.

Како се наводи, последња у низу таквих неоснованих пресуда јесте она која је јуче изречена Милошу Плесковићу из Призрена, који је осуђен на 15 година затвора, а кога ниједан кредибилан сведок није довео у везу са извршењем дела, као и да је он у том тренутку имао 19 година и несметано одлазио у Призрен и након догађаја који му се стављају на терет, али су га наводни сведоци препознали као наводног починиоца тек 24 године касније. Јована Филиповић, адвокат Милоша Плесковића који је јуче осуђен на 15 година затвора због наводног ратног злочина против цивилног становништва у Призрену, изјавила је да је њен бранењик осуђен без иједног доказа и најавила жалбу на првостепену пресуду.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo
Napomena:
Površina: 240
Naslov: Ipsos: SNS na 46,6 odsto poverenja građana
Strana: 4

Ипсос: СНС на 46,6 одсто поверења грађана

Изборни рејтинг Српске напредне странке је 46,6 одсто, показало је најновије истраживање агенције Ипсос које је урађено прошлог викенда такозваном микс мод методом на узорку од 1.200 људи. Истраживање је испитивало рејтинге постојећих странака. Зато на листи понуђеној испитаницима нису биле странке, коалиције и покрети о којима се у минулом периоду много причало у јавности, али још нису формирани и не знају им се тачна структура и лидери, попут „Покрета за народ и државу" председника Александра Вучића или студентске листе чији се састав држи у тајности, наводи „Блиц", који је имао увид у истраживање. Испитаницима је постављено питање: „Ако би се на парламентарним изборима за Скупштину Србије кандидовале само странке, а не коалиције, за кога бисте у том случају гласали?"

Од укупног броја испитаника, 78 одсто је опредељених и ево како су се изјаснили: Српска напредна странка – Александар Вучић 46,6 одсто; Покрет крени-промени – Саво Манојловић 6,8; СПС – Социјалистичка партија Србије – Ивица Дачић 6,4; Студенти 5,0; Странка слободе и правде – Драган Ђилас 4,1; Ми – снага народа – др Бранимир Несторовић 3,5; Ново лице Србије – Милош Парандиловић 3,3; ДС – Демократска странка – Срђан Миливојевић 3,1; Нови ДСС – Милош Јовановић 2,7; Народни покрет Србије – Мирослав Алексић 2,5; Зелено-леви фронт (Не давимо Београд) 2,1; Српска радикална странка – др Војислав Шешељ 1,7; Еколошки устанак – Александар Јовановић Ћута 1,7; Србија центар – СРЦЕ – Здравко Понош 1,7; Савез војвођанских Мађара – Балинт Пастор 1,5; Доста је било – Саша Радуловић 1,2; СДС (Социјалдемократска странка) – Борис Тадић 0,9; Српска странка Заветници – Милица Ђурђевић Стаменковски 0,7; ПОКС – Покрет обнове Краљевине Србије – мр Владимир Јелић 0,7; Покрет слободних грађана – Павле Грбовић 0,6; ЛСВ – Лига социјалдемократа Војводине – Војвођани – Бојан Костреш 0,4; Покрет социјалиста – Александар Вулин 0,4; Јединствена Србија 0,3; Народна странка – Владимир Гајић 0,3; Ми – глас из народа – Бранко Павловић – Синиша Љепојевић 0,3; Социјалдемократска партија Србије – Расим Љајић 0,3; ПУПС 0,2; Странка правде и помирења – Усаме Зукорлић 0,2; СДА Санџака – др Сулејман Угљанин 0,1; Српски покрет Двери – мр Иван Костић 0,1; друго 0,7.

Међу прва четири места су и Покрет крени-промени Саве Манојловића са 6,8 процената, Социјалистичка партија Србије Ивице Дачића са 6,4 и потенцијална листа „Студенти" с пет одсто подршке

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 115

Naslov: Popović: Rusija je uvek uz Srbiju u najtežim vremenima

Strana: 5

Поповић: Русија је увек уз Србију у најтежим временима

Ненад Поповић

Министар задужен за међународну економску сарадњу и област друштвеног положаја цркве у земљи и иностранству Ненад Поповић, изјавио је јуче да је српски народ неизмерно захвалан братском руском народу на безрезервној подршци у најтежим тренуцима своје историје. Он је поводом обележавања Дана уласка Руске империје у Први светски рат као савезника Краљевине Србије изјавио да је Русија 1. августа 1914. године, упркос дубокој унутрашњој нестабилности, глади и тек започетим реформама, ушла у Велики рат као савезник Србије.

„Одлука цара Николаја Другог Романова да стане у заштиту Србије и српског народа представља један од најузвишенијих примера политичке одговорности и духовне солидарности у историји Европе. То није била само војна интервенција, већ и дубоко морално и савезничко опредељење да се стане на праву страну, без обзира на цену", рекао је Поповић, наводи се у саопштењу његовог кабинета, пренео је Танјуг.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Region/ Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 358

Naslov: SPC: klevetama žele da destabilizuju srpski narod na KiM

Strana: 4

СПЦ: клеветама желе да дестабилизују српски народ на КиМ

Српска православна црква негирала је јуче медијске написе да патријарх српски Порфирије и митрополит Иринеј воде разговоре о статусу СПЦ у АП КиМ и упозорила да они који су смислили и пустили лажне вести о томе желе да даље дестабилизују српски народ на КиМ. СПЦ понавља да не може да прихвати ниједан правни и политички модел противан Јеванђељу и осмовековном постојању српске цркве на КиМ. „Они који су смислили и пустили у етар такве клевете против цркве желе да за рачун Куртијеве камариле даље дестабилизују српски народ на КиМ", наводи СПЦ у саопштењу, поводом, како наглашавају, десетина измишљотина у појединим медијима о преговорима о правном положају СПЦ на КиМ, које пласира „један медијски конгломерат", пренео је Танјуг.

После осам векова непрекинутог присуства на простору Косова и Метохије, СПЦ не може да буде део било каквих политичких преговора и споразума о статусу КиМ, наводи српска црква

Наглашавају да ради свих верних желе да подсете на речи патријарха изговорене на научном скупу о Косову и Метохији 26. марта 2024. године, које изражавају и став митрополита Иринеја према том питању. „После осам векова непрекинутог присуства на простору Косова и Метохије, СПЦ не може да буде део било каквих политичких преговора и споразума о статусу КиМ. Поштовање, заштита људских и, посебно, верских права представљају универзалну цивилизацијску вредност, јер та права припадају свима, а морају бити гарантована и српској цркви и њеном верном народу. Дакле, универзална људска и верска права и слободе не могу бити део статусних преговора и политичких споразума, она се подразумевају и загарантована су међународним правним актима", наводи СПЦ и подсећају на оцену да је питање правног положаја СПЦ најсложеније „политичко питање" преговора о КиМ.

Истичу да је међународна заједница, оличена у Уједињеним нацијама и Европској унији, дужна да обезбеди пуно

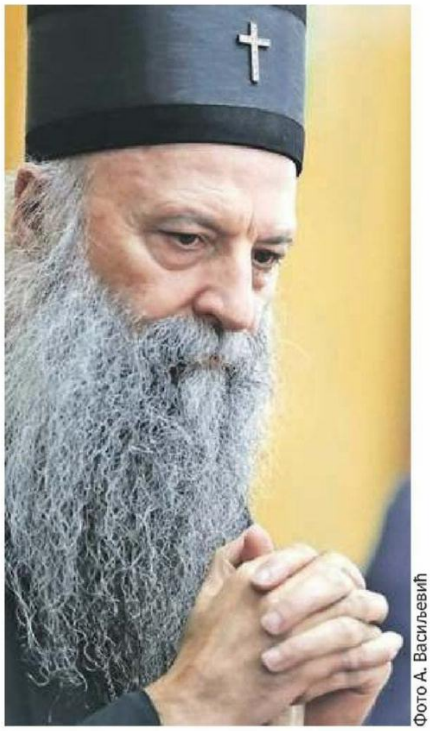

Фото А. Васиљевић

Права припадају цркви и народу: патријарх Порфирије

поштовање свих људских и верских права на Косову и Метохији. „СПЦ нигде не тражи 'посебна права', па ни на КиМ. Осим тога, не могу се само за СПЦ на Косову и Метохији као 'посебна права' третирати универзална људска и верска права. Заштита културног наслеђа српске цркве и народа на КиМ, непокретних и покретних сакралних добара која имају велику општецивилизацијску, културну, духовну и историјску вредност не може се само у том случају посматрати као 'посебно право' СПЦ", наводи СПЦ.

СПЦ наглашава да у „посебна права" никако не спадају ни гарантовање и поштовање права на живот, слободу кретања, слободу изражавања, на неометано уживање своје имовине и друга универзална права која су сваком човеку гарантована обавезујућим међународноправним актима. „Неспорно је да су права и слободе свештенства, монаштва и верног народа, као и српски православни идентитет, сакрална и остала имовина СПЦ на КиМ угрожени. СПЦ не може прихватити ниједан правни и политички модел који се противи јеванђељу и њеном осмовековном постојању на Косову и Метохији. СПЦ је била, јесте и остаје црква Христова на КиМ и свуда где се простире њена канонска јурисдикција", наводи СПЦ.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 81

Naslov: Đurić sa Guteresom o pritvaranju Igora Popovića

Strana: 5

Ђурић са Гутересом о притварању Игора Поповића

Министар спољних послова Србије Марко Ђурић разговарао је са генералним секретаром Антонијом Гутересом о хапшењу српског завничника Игора Поповића на Косову и Метохији. Ђурић је на „Иксу" на енглеском језику написао да је у телефонском разговору са Гутересом изразио „дубоку забринутост Србије због хапшења Игора Поповића, заменика директора Канцеларије за Косово и Метохију у Влади Србије и члана српског преговарачког тима, као и због узнемиравања и притварања других Срба на Косову и Метохији", пренела је Бета. Истакао је да такве акције представљају опасан покушај застрашивања српског народа и поткопавања дијалога којим посредује ЕУ. „С обзиром на важност коју придајемо континуираном присуству Унмика као кључном фактору у заштити права и безбедности наших људи на терену, пренео сам да би разумевање ситуације од стране међународне заједнице и њен конструктиван ангажман били од велике важности и значаја", написао је.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 31

Naslov: Mnogo sunca i malo oblaka

Strana: 5

Много сунца и мало облака

После топлог почетка месеца следи благи пад температуре. Смењиваће се облачни и сунчани периоди, али се падавине не очекују. Око 10. августа стиже краћи врели талас, а затим захлађење, с малом разликом између јутарње и највише дневне температуре. Претежно сунчано биће све до пред крај месеца. Од 27. до 29. августа очекују се пљускови с грмљавином и осетним падом температуре.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 66

Naslov: Odbijena žalba, Igoru Popoviću pritvor od 30 dana

Одбијена жалба, Игору Поповићу притвор од 30 дана

Апелациони суд у Приштини одбио је јуче жалбу адвоката помоћника директора Канцеларије за Косово и Метохију Владе Србије Игора Поповића и оставио на снази одлуку основног суда у Приштини којом је он осуђен на 30 дана притвора. Суд је потврдио првостепену одлуку о одређивању притвора, уз образложење да се против Поповића не може изрећи блажа мера од притвора, јавила је „Коха" а пренео Танјуг. Поповић је осумњичен за наводно изазивање раздора и нетрпељивости због тога што је 18. јула у селу Велика Хоча у општини Ораховац, током говора локалним Србима, назвао ОВК терористичком организацијом. Тог дана је и ухапшен на административном прелазу Брњак. Б. Р.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: K. Đorđević
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 356

Naslov: Poverenica: Talas govora mržnje predugo traje

Strana: 7

Фото Бета/Драган Гојић

Повереница: Талас говора мржње предуго траје

Забрањено је узнемиравати, понижавати и вређати достојанство било кога, истиче Бранкица Јанковић

Поводом све чешћих довођења у везу порекла, места рођења и предака са нечијим политичким и другим облицима рада и деловања, повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић подсећа да су законом забрањени дискриминација, говор мржње, изношење дискриминаторних ставова, вређање и омаловажавање засновано на националној припадности, етничком пореклу, као и по било ком другом стварном или претпостављеном личном својству. Она подсећа да је Србија држава свих њених грађана и грађанки, као и да Устав и закони наше државе гарантују да сви грађани и грађанке имају једнака права, а једнакост пред законом и недискриминација су основна начела демократских друштава и цивилизацијска вредност.

„У сваком друштву требало би да су критика, преиспитивање и постављање питања легитимни и пожељни, посебно о стварима од јавног интереса, али критику не смемо свести на довођење у везу нечијег рада и деловања са његовим/њеним пореклом, местом рођења, расом, бојом коже, прецима, држављанством, националном припадношћу или етничким пореклом, верским, политичким или другим убеђењима. Проблематизовање порекла и етикетирање по овом основу министра спољних послова Марка Ђурића, политичког аналитичара Ђорђа Вукадиновића, политичарке Маринике Тепић, као и недавни говор мржње према професору Филипу Ејдусу по основу порекла и у другим случајевима, представља пример честе, типичне и тешке дискриминације. У складу са законом забрањено је узнемиравати, понижавати и вређати достојанство било кога, а нарочито ако се тиме ствара страх, застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће и увредљиво окружење или подстиче дискриминација и насиље", истиче повереница у упозорењу за јавност.

Бранкица Јанковић оцењује да талас говора мржње, омаловажавање и вређање, отворене претње смрћу и линчом због професионалног ангажмана, уз бескомпромисно разрачунавање са неистомишљеницима исписивањем графита и лепљењем плаката, предуго траје и већ сведочимо томе да је ова и слична језичка матрица довела и до физичких обрачуна и уништавања имовине.

„Уверили смо се више пута да говор мржње само рађа нови говор мржње који подстиче насиље, а које рађа ново насиље и отворене сукобе. Објављивање личних података, дељење бројева телефона и позиви да се обилазе кућне адресе, што је постало све учесталије, требало је све да нас забрине и узнемири још пре две године када је опкољено домаћинство пољопривредника у Баваништу. Мало је потребно да се свако осети позваним да узме правду у своје руке, што нас као друштво само удаљава од владавине права, правде, једнакости и равноправности", наводи Јанковићева.

Додајући да је атмосфера већ довољно забрињавајућа, повереница за заштиту равноправности закључује да „може постати још тежа и довести до несагледивих последица уколико се хитно сви не врате у законске оквире". **К. Ђорђевић**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: M.G.
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 245

Naslov: Promocija najmlađih oficira se vraća na Vojnu akademiju

Strana: 7

Принтскрин

Свечаност 2020. године организована је у Касарни „Генерал Јован Мишковић"

Промоција најмлађих официра се враћа на Војну академију

Најмлађи официри Војске Србије ове године биће промовисани у касарни „Генерал Јован Мишковић" на Бањици због инфраструктурних радова у широј зони Дома Народне скупштине, услед чега наведену свечаност није могуће организовати на начин како је то био случај претходних година, саопштило је Министарство одбране. Министарство одбране указује да нема места дневнополитичким интерпретацијама ове одлуке у чијој основи су „искључиво организациона и техничка питања".

„Поред осталог, указујемо на чињеницу да је свечаност промоције свршених дипломаца Војне академије, до 2006. године, деценијама организована у седишту те високошколске институције на Бањици, те да су тим догађајима увек присуствовали носиоци највиших државних функција. Такође, јавност је упозната и да је свечаност 2020. године организована у Касарни 'Генерал Јован Мишковић'", подсећа се у саопштењу.

Због чега је осим локације промењено и време одржавања ове свечаности са септембра на август? „Политика" се са овим питањем обратила Министарству одбране.

„Календаром образовно-научног рада Војне академије и Медицинског факултета ВМА за 2024/25. академску школску годину дефинисане су све најзначајније активности у току године, а међу њима је и промоција најмлађих официра Војске Србије. Термин одржавања свечаности поводом промоције кадета 145. и 146. класе Војне академије и 11. Медицинског факултета ВМА у прве официрске чинове био је одређен током 2024. године. Подсећамо да се промоције најмлађих официра нису одржавале само у септембру, већ и током других месеци, што је дефинисано Календаром образовно-научног рада високошколских јединица Универзитета одбране и посебно је одређено за сваку школску годину", наводи се у одговору Министарства одбране. **М. Г.**

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: D. Davidov Kesar
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 446

Naslov: Oko 100 ljudi na skriningu saznalo da boluje od raka pluća

Strana: 8

Око 100 људи на скринингу сазнало да болује од рака плућа

Код оних код којих је откривено обољење већ су започете терапије или су оперисани

На скринингу за рано откривање рака плућа, који се спроводи на Клиници за плућне болести Универзитетског клиничког центра Србије, од новембра до данас прегледано је 3.034 грађана који су били у ризику да оболе од ове болести, а код 93 особе откривен је карцином плућа у почетном стадијуму, што значајно повећава шансе за успешно лечење.

– Скрининг је отпочео и у Крагујевцу. Верујемо да ће овај програм ускоро бити доступан и у остатку Србије, пре свега у Нишу, како би поред Београда, Новог Сада и Крагујевца, сва четири највећа здравствена центра имала организован скрининг на рак плућа. Ипак, велики број пацијената код којих је карцином плућа откривен управо захваљујући овом програму обраћа нам се јер немају приступ савременим терапијама. Многи од њих као једину опцију и даље имају само хемотерапију. То се односи на оболеле од сквамозног и ситноћелијског карцинома плућа, пацијенте са неситноћелијским карцино-

Фото А. Васиљевић

мом плућа и то како са честим, тако и са ретким генетским мутацијама, као и на оболеле од неситноћелијског рака плућа у трећем стадијуму болести. За све поменуте подтипове рака плућа постоје савремене терапије, али нажалост, оне још увек нису доступне о трошку здравственог осигурања – каже Оља Ђоровић из Удружења пацијената за борбу против рака плућима „Пуним плућима".

Како је навела, недавно су имали састанак са представницима РФЗО и добили уверавања да ће се ова питања ускоро решавати. Из тог разлога, очекују да до краја 2025. године буду проширене индикације и омогућено савремено лечење и за ове групе пацијената.

– Суштина раног откривања јесте да болест ухватимо на време и одмах омогућимо одговарајућу терапију, а не да их, као пре више од деценије, лечимо искључиво хемотерапијом – истиче Ђоровићева.

Карцином плућа се код чак 60 одсто пацијената открива тек у метастатском стадијуму, када су могућности лечења знатно ограничене. Разлог за то лежи у чињеници да су први симптоми – попут кашља, замора или отежаног дисања – неспецифични и често се приписују безазленим стањима, нарочито код пушача, који су на те тегобе навикли. Додатни изазов представљају фактори ризика као што су пушење, загађење ваздуха и недовољна информисаност о значају превентивних прегледа, што додатно отежава правовремено постављање дијагнозе. **Д. Давидов Кесар**

Организовани скрининг за рак плућа има потенцијал да направи значајну разлику, како у правовременој дијагностици, тако и у стопи преживљавања оболелих.

– Сваког дана око 25 особа долази на преглед. Реч је пре свега о пушачима старијим од 50 година и особама са породичном историјом карцинома плућа. Код оних код којих је откривен рак плућа већ је започето лечење или су оперисани и код већине прогнозе делују охрабрујуће. Многи животи су на овај начин вероватно спасени, што потврђује колико је цео процес оправдан и важан. Још увек имамо пацијенте којима одређене савремене терапије нису доступне. Ипак, очекујемо да ће се ускоро проширити позитивна листа и омогућити да и ти пацијенти добију потребну терапију – објашњава доцент др Михаило Стјепановић, директор Клинике за плућне болести Универзитетског клиничког центра Србије.

Србија је прва земља на западном Балкану која је увела организовани скрининг на рак плућа. Овај програм представља важан корак ка промени поражавајуће статистике у вези са најчешћим и најсмртоноснијим малигнитетом, болести од које у нашој земљи сваке године оболи готово 7.000, а умре више од 5.000 људи.

Искуства из региона и Европе показују да раније откривање и већа доступност иновативних терапија директно утиче на бољи квалитет и продужење живота пацијената.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Dag Kolarević
Teme: ostalo
Naslov: Ko može da bude psihoterapeut

Napomena:
Površina: 663

Strana: 8

Ко може да буде психотерапеут

*Даг Коларевић**

Област психотерапије у Србији није правно уређена, што значи да не постоје основни прописи којима се регулишу услови за обављање ове делатности у погледу основног образовања кандидата, њиховог обучавања и надзора рада. Неки психотерапијски модалитети ипак су номинално заступљени у правилницима здравствене заштите и односе се на психологе и психијатре. Од 1953. године у Србији је активно удружење грађана под називом Друштво психолога Србије (ДПС) које настоји да регулише ову област путем својих правилника, а такође оно на тржишту нуди и неке видове едукације из психотерапије. На почетку овог миленијума ДПС је промовисао идеју о доношењу закона о психолошкој делатности и оснивању коморе – агенције на коју ће држава пренети управна овлашћења и која ће регулисати целокупан рад психолога, укључујући и област психотерапије. Иако се тврдило како је то „подухват деценије", од тада их је прошло три и није се одмакло даље од Нацрта предлога закона о психолошкој делатности. У овом нацрту психотерапија се сматра психолошком делатношћу и предвиђено је да она, као и остале, буде регулисана радом професионалне организације – Коморе психолога). Разлог за овакав приступ је једноставан јер је психологија усмерена на психолошко здравље људи. С друге стране, у Србији од 1997. године делује удружење грађана под називом Савез друштава психотерапеута Србије (СДПС). Ова организација окупља већи број удружења психотерапеута различитог образовног профила, што је од значаја за ову тему. Поред тога, овај савез је члан Европске асоцијације психотерапеута (ЕАП), која окупља око 120 психотерапијских организација из Европе и представља више од 120.000 психотерапеута. СДПС предлаже доношење прописа којим би се, између осталог, дозволило разним струкама да приступе психотерапијској обуци – према предлогу њиховог Нацрта закона о психотерапијској делатности, за то би био довољан VI-1 степен стручне спреме. Такви полазници, за разлику од психолога и психијатара, били би упућивани и на додатну предшколску обуку, такозвану пропедевтику, где би учили углавном предмете из психологије, а потом били подвргнути психотерапијској обуци.

ЕАП је 1990. године донео „Стразбуршку декларацију" (СД), у којој се наводи како је психотерапија „независна научна дисциплина" и „самостална и слободна професија". Остаје нејасно како научна дисциплина може да буде „независна", али је јасна намера да се психотерапија као занимање одвоји од занимања психолога и психијатра. С друге стране, у највећем броју случајева управо се психолози и психијатри баве психотерапијом широм Европе и света. Такође, у декларацији недостаје одређење ове дисциплине у смислу бриге о душевном здрављу. У вези с тим, потребно је напоменути да је у званичном алату Европске уније, у Европској класификацији вештина, компетенција, квалификација и занимања (ESCO), психотерапија одређена као делатност у области здравства и социјалне заштите и као посебно занимање, поред занимања психијатра и психолога, што оставља могућност да и друге струке, на пример педагози и социјални радници, могу да приступе психотерапеутској обуци.

У Европи постоје различити начини како се постаје психотерапеут. Заједничко је то да постоји мање или више правно регулисана специфична обука, која траје неколико година. Назив занимања психотерапеут је у одређеном броју земаља заштићен. Негде се тражи одобрење или надзор специјализоване агенције, а у другим случајевима надзирани рад с клијентима од стране психотерапијске организације. Такође се разликују образовни предуслови за обуку и бављење психотерапијом. Најчешће су то студије психологије и медицине, а врло ретко се томе додају студије педагогије и социјалног рада.

Фото Пиксабеј

> У Европи постоје различити начини како се постаје психотерапеут. Заједничко је то да постоји мање или више правно регулисана специфична обука која траје неколико година. Назив занимања психотерапеут је у одређеном броју земаља заштићен. Негде се тражи одобрење или надзор специјализоване агенције, а у другим случајевима надзирани рад с клијентима од стране психотерапијске организације. Такође се разликују образовни предуслови за обуку и бављење психотерапијом. Најчешће су то студије психологије и медицине, врло ретко се томе додају студије педагогије и социјалног рада

Битно је имати у виду да је у основи намере да се у област психотерапије укључе и друге струке снажан финансијски интерес, јер школовање, обука и супервизија психотерапеута представљају значајан извор прихода, често већи од самих психотерапијских сеанси. Наглашавање независности психотерапијске делатности у СД и ESCO не значи нужно могућност да се њоме баве друге струке, осим психолога и психијатра. Психотерапија је изворно психолошка делатност. За њу се психолози обучавају током читавог школовања, за разлику од студија социјалног рада или педагогије, где се учи врло мали број психолошких предмета. О другим струкама је сувишно и расправљати. Никаква „пропедевтика" није довољна да надокнади базичан недостатак знања о душевном животу код других струка, тако да је намера да се и оне укључе у психотерапеутску праксу апсурдна и штетна.

Време ће показати како ће наша држава правно да уреди ову област. Да ли ћемо, као већина европских земаља, тај посао препустити психолозима и психијатрима који су прошли вишегодишњу темељну и ригорозну обуку и које ће да надзире компетентни професионални орган с државним овлашћењима? Или ћемо дозволити да се овим послом баве, на пример, приучени социјални радници, инжењери, козметичари, економисти или ветеринари, који ће да се баве психолошком делатношћу, да надзиру сами себе, али и психологе и психијатре, и да нам дају мишљења о психолошким проблемима. ¶

**Психолог*

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 373

Naslov: „Batut”: do 27. jula pet slučajeva groznice Zapadnog Nila

Strana: 8

„Батут”: до 27. јула пет случајева грознице Западног Нила

Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” саопштио је јуче да је на територији Србије, до 27. јула, регистровано пет случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији, те су у циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила издали препоруке за личну заштиту од убода комараца. Према подацима достављеним „Батуту”, пријављени случајеви грознице Западног Нила су са територије Београда и Јужнобанатског округа, где је забележен по један случај, а три случаја су регистрована у Јужнобачком округу.

Међу оболелима, четири особе су мушког пола а једна женског, и све оболеле особе су узраста преко 60 година, додаје се у саопштењу, преноси Танјуг.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода комараца. Препоруке које „Батут” наводи су употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном, ношење одеће дугих рукава и ногавица и светлих боја, препоручљиво је да одећа буде комотна јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу, као и да се избегава боравак на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору. Такође, „Батут” наводи да у заштити од комараца доприноси употреба заштитне мреже

Фото Пиксабеј

против комараца на прозорима, вратима и око кревета, као и боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен. Истичу да је пожељно избегавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.

Осим тога, пожељно је смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде, јер се на тај начин смањује број места на које комарци могу да положе своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки, али и уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.

У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и суптропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.

Истичу да у случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроинвазивним обликом болести потребно је одмах се јавити изабраном лекару.

У сезони надзора 2025. године до 23. јула у државама Европске уније и Европске економске заједнице случајеви оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији су регистровани у Грчкој, Италији и Румунији.

Datum: 01.08.2025
Medij: Politika
Rubrika Bez naslova
Autori: naručena objava
Teme: ostalo

Napomena:
Površina: 1353

Naslov: mts

